

2019/2020
навчальний рік

Іноземні мови

- Навчальні програми
- Методичні рекомендації
- Вимоги до оцінювання

5–11 класи

УДК 811.1:37.091.214(073)

I-67

Навчальні програми для учнів
закладів загальної середньої освіти II ступеня затверджені
Міністерством освіти і науки України (наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804)

Навчальні програми для учнів
закладів загальної середньої освіти III ступеня затверджені
Міністерством освіти і науки України (наказ МОНУ від 23.10.2017 № 1407)

I-67 Іноземні мови. 5–11 класи : навчальні програми та методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу в 2019/2020 навчальному році / Укладач М. Н. Шопулко. — Харків : Вид-во «Ранок», 2019. — 272 с.

ISBN 978-617-09-5735-1

Збірник містить чинні навчальні програми з іноземних мов, методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу в 2019/2020 навчальному році.

Посібник допоможе вчителю скласти календарно-тематичний план, підготувати матеріали для оцінювання навчальних досягнень учнів відповідно до чинних вимог.

Для вчителів іноземної мови закладів загальної середньої освіти.

УДК 811.1:37.091.214(073)

ISBN 978-617-09-5735-1

© М. Н. Шопулко, укладання, 2019

© ТОВ Видавництво «Ранок», 2019

КЛЮЧОВІ ЖИТТЄВІ УМІННЯ

Школа покликана не тільки давати знання, але й допомагати учням розвивати життєві уміння, а саме уміння вчитися, критично мислити, розв'язувати проблеми, працювати в команді, спілкуватися, а також навчати способів роботи з інформацією та бути креативним.

Розвиток життєвих умінь не обмежується окремими видами діяльності, натомість має наскрізний характер і є основою для формування ключових компетентностей особистості. Вивчення усіх навчальних предметів забезпечує послідовне та поступове набуття учнями життєвих умінь. Для цього вчителі створюють сприятливі умови, віддаючи перевагу особистісно зорієнтованому навчанню та добираючи сучасні технології, методи, прийоми.

Задля підтримки та реалізації концепції «Нова українська школа» Британська Рада в Україні розробила й апробувала програму «Ключові уміння 21-го століття». Програма розрахована на вчителів будь-якого шкільного предмета і спрямована на усвідомлення ними компетентісного підходу до навчання загалом та, зокрема, процесів, пов'язаних із розвитком в учнів ключових життєвих умінь.

Творчість (креативність) — це здатність створювати, висловлювати чи застосовувати винахідливі ідеї, методи і технології, часто в умовах співпраці з іншими.

У поєднанні з навичками критичного мислення та вирішення проблем креативність є основним компонентом цілеспрямованого мислення, тобто нехаотичного, упорядкованого та організованого.

Творчість — це також засіб створення знань, що може підтримувати та посилювати самонавчання й навчання протягом усього життя.

Творчості можна навчити так само, як і вміння читати, писати, рахувати. Стимулювання творчості шляхом застосування нових методів навчання та створення безпечного й підтримувального навчального середовища сприяє загальному поліпшенню результатів роботи шкіл і підготовці учнів до інноваційності в житті та на ринку праці.

Пов'язані здатності: інноваційне мислення, нестандартне мислення, формулювання ідей, аналіз та синтез, співпраця та командна робота, сприйняття ризику, наполегливість.

Критичне мислення — це здатність відрізняти достовірні факти від недостовірних та оцінювати доцільність тих чи тих варіантів дій.

Критично мислячі люди оцінюють ситуації та припущення, ставлять запитання й розвивають різні способи мислення. Це допомагає їм, перш ніж робити висновки, збирати, аналізувати, синтезувати, представляти факти, а також оцінювати можливі наслідки дій.

Критичне мислення передбачає вміння розпізнавати припущення, відокремлювати факти від думок, бути допитливим щодо істинності доказів, ставити запитання, шукати джерела для перевірки достовірності інформації, уміти слухати і спостерігати, уявляти й розуміти кілька можливих варіантів розвитку подій тощо.

Навички критичного мислення надзвичайно важливі для благополуччя кожної людини, оскільки допомагають визначати та оцінювати чинники, що впливають на настрій і поведінку (як-от цінності, соціальні норми, тиск однолітків, реклама й повідомлення засобів масової інформації тощо). Це допомагає захищати себе від насильства, негативних впливів та радикалізації.

Критичне мислення потрібне людині протягом усього життя. За бажання цього можна навчитися в будь-якому віці.

Пов'язані здатності: думати про те, як думаєш, ставити запитання, інтерпретувати й синтезувати інформацію.

Вирішення проблем — це здатність продумати кроки, які ведуть до бажаної мети, виявляючи та розуміючи проблему та розробляючи варіанти її вирішення.

Всесвітнє опитування школярів PISA визначило та об'єднало когнітивні процеси вирішення проблем у чотири сфери:

- *вивчення та розуміння* (вивчення проблемної ситуації шляхом її спостереження, взаємодії з нею, пошуку інформації та аналізу обмежень або перешкод, а також демонстрація розуміння наданої та виявленої інформації під час взаємодії з проблемною ситуацією);
- *представлення та формулювання* (використання таблиць, графіків, символів або слів для представлення аспектів проблемної ситуації, а також формулювання гіпотез про відповідні чинники проблеми для побудови узгодженого представлення проблемної ситуації);
- *планування та виконання* (розроблення плану чи стратегії для вирішення проблеми та її виконання. Це може привести до уточнення загальної мети, встановлення підцілей тощо);

- *моніторинг та відображення* (моніторинг прогресу, реагування на зворотний зв'язок та відображення рішення, наданої інформації щодо проблеми чи прийнятої стратегії).

Пов'язані здатності: критичне мислення, прийняття рішень, творчість, цікавість, уважність, аналітичне мислення.

Співпраця — дія або процес спільної роботи, спрямований на досягнення спільної мети або взаємної вигоди для всіх учасників співпраці.

Співпраця включає навички командної роботи, повагу до думок і внесків інших людей, сприйняття зауважень і пропозицій, конструктивне вирішення конфліктів, ефективне лідерство, прагнення досягати консенсусу в процесі прийняття рішень, а також вміння підтримувати та координувати партнерські відносини.

Учні, які навчаються працювати спільно, отримують більше задоволення від навчання й мають кращі результати. Вони також демонструють соціально бажані форми поведінки, а їхня самооцінка й почуття впевненості зростають.

Пов'язані навички: самоконтроль, кооперативне навчання, активне слухання.

Прийняття рішень — це здатність обрати одне рішення з двох варіантів, враховуючи сукупність чинників впливу та обмежень.

Кілька чинників впливають на прийняття рішень: інформація, часові обмеження, чіткість цілей, попередній досвід, упередження, вік, особиста значущість тощо.

Процес прийняття рішень часто розглядається як поетапний процес. Наприклад, одна з відомих моделей прийняття рішень складається з п'яти етапів:

- визначення цілей;
- збір інформації для обґрунтованого прийняття рішень;
- розробка варіантів рішень;
- оцінка й прийняття рішень;
- впровадження.

Пов'язані здатності: планування дій, постановка цілей, навички лідерства, оцінка ризиків і небезпеки.

Комунікація — це двосторонній обмін інформацією з метою розуміння, включно з вербальним, невербальним та письмовим спілкуванням.

Комунікативні навички передбачають уміння говорити, активно слухати і ставити запитання.

Пов'язані здатності: чітка презентація й пояснення ідей, понять і концепцій, усвідомлення мети спілкування, врахування особливостей аудиторії або співрозмовників, навички переконання, навички формальної усної презентації та письмового

спілкування, уміння вести діалог, уникання дискримінаційної мови, впевненість.

Повага до різноманітності — це визнання й активне прийняття того, що люди є рівними з огляду на свій людський статус.

Кожна людина є унікальною й має індивідуальні особливості, що визначені расою, етносом, статтю, сексуальною орієнтацією, соціально-економічним статусом, віком, фізичними здібностями, релігійними віруваннями, політичними переконаннями тощо.

Повага до різноманітності — це більше, ніж толерантність, тобто пасивне прийняття відмінностей. Вона означає визнання та активне просування безумовної рівноцінності людей і народів.

Пов'язані здатності: активна толерантність, соціальна взаємодія, самооцінка, саморегуляція.

Головний спеціаліст
Директорату дошкільної
та шкільної освіти МОНУ

О. Я. Коваленко

ВСТУП

Реформування загальної середньої освіти передбачає модернізацію змісту освіти, що має ґрунтуватися на компетентнісному та особистісно орієнтованому підходах до навчання, а найголовніше — орієнтуватися на здобуття учнями умінь і навичок, необхідних сучасній людині для успішної самореалізації у професійній діяльності, особистому житті, громадській активності.

Статтею 12 Закону України «Про освіту» визначено мету повної загальної середньої освіти — всебічний розвиток, виховання й соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення й навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість і фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Окрім того, всі компетентності однаково важливі і взаємопов'язані: елементи, притаманні одній компетентності, впливатимуть на формування інших.

Звертаємо особливу увагу, що у змісті всіх навчальних програм послідовно впроваджено компетентнісний підхід, який відповідає стратегічному напрямку розвитку освіти в контексті положень концепції «Нова українська школа», та показано особливості запровадження

наскрізних змістових ліній «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», які відображають провідні соціально й особистісно значущі ідеї, що послідовно розкриваються у процесі навчання й виховання.

Наскрізна лінія «Екологічна безпека і сталий розвиток» підсилює формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості: збереження, захист довкілля й усвідомлення сталого його розвитку, готовність брати участь у вирішенні питань навколишнього середовища й розвитку суспільства.

Наскрізна лінія «Громадянська відповідальність» забезпечує розвиток соціальної й громадянської компетентностей, розкриває суть поняття «відповідальний громадянин», визначає вектори його діяльності.

Реалізації здоров'язбережувальної ключової компетентності сприяє наскрізна лінія «Здоров'я і безпека», орієнтуючи на формування учня як духовно, емоційно, соціально й фізично повноцінного громадянина, що дотримується здорового способу життя, активно долучається до облаштування безпечного для життя й діяльності середовища.

Метою наскрізної лінії «Підприємливість і фінансова грамотність» є навчання молодого покоління українців ощадливості, раціонального використання коштів, планування витрат, стимулювання лідерських ініціатив, прагнення успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі.

Наскрізнi змістові лінії спільні для всіх початкових предметів, є засобом інтегрування навчального змісту, вони корелюються з окремими ключовими компетентностями і сприяють формуванню ціннісних і світоглядних орієнтацій учня, що визначають його поведінку в життєвих ситуаціях. Упровадження наскрізних змістових ліній у навчальний предмет передбачає розв'язування завдань реального змісту, виконання міжпредметних навчальних проєктів, роботу з різними джерелами інформації.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Зміст навчання потрібно базувати на положеннях дидактики, психології, методики, підборі оригінальних завдань і видів діяльності, моделюванні творчої діяльності учнів, урахуванні розвитку мовних, соціальних, громадянських, здоров'язбережувальних та інших компетентностей, визначених навчальними програмами.

Нині змінилися не тільки вимоги до якості освіти, а й виникла потреба впровадження у зміст освіти європейського виміру, спрямування його на інтеграцію до світових та європейських стандартів. А тому перед освітянами, науковцями стоїть нелегке завдання — пошук ефективних механізмів проходження всіх етапів навчання.

Саме через освіту необхідно підготувати інноваційну людину, здатну до сприйняття змін та новацій. Головна мета розвитку української системи освіти — створити умови для саморозвитку та самореалізації кожної особистості як громадянина України.

ІНОЗЕМНІ МОВИ

Вивчення іноземних мов у 2019/2020 навчальному році буде здійснюватися за кількома Державними стандартами та типовими освітніми програмами, а саме:

- для учнів 1—2 класів — за новим Державним стандартом початкової освіти, затвердженим Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87, та Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О. Я. Савченко, й Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р. Б. Шияна;
- для учнів 3—4 класів — за Державним стандартом початкової загальної освіти, затвердженим Постановою КМУ від 20 квітня 2011 року № 462, та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта), затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 407;
- для учнів 5—9 класів — за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392, та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), яка розроблена на виконання Закону України «Про освіту» й затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405;
- для учнів 10—11 класів — за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392, та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта), яка розроблена на виконання Закону України «Про освіту» й затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408.

Відповідно до нового Закону України «Про освіту», типова освітня програма визначає: загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграцію, а також логічну послідовність їх вивчення, які натеper подані в рамках *навчальних планів*.

Навчальний план для класів закладів середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових

предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Як і в минулі роки, інваріантна складова навчального плану основної школи (1—11 класи) забезпечує реалізацію змісту іншомовної освіти на рівні Державного стандарту.

Предмети та курси за вибором визначаються закладами освіти в межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів та потреб учнів, а також рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

Звертаємо увагу на те, що, як і в попередні роки, заклад освіти має право вибору щодо вивчення другої іноземної мови. Рішення про запровадження вивчення другої іноземної мови приймається залежно від умов для такого вивчення закладом освіти *самостійно*.

Залишається чинним наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2015 № 855 «Про внесення змін до навчальних планів закладів загальної середньої освіти», згідно з яким збільшено години на вивчення іноземної мови за рахунок варіативної складової. Рішення про збільшення годин на вивчення іноземної мови за рахунок варіативної складової на всіх ступенях освіти приймається залежно від наявності умов для такого вивчення закладом освіти *самостійно*.

Типові освітні програми з іноземних мов містять низку тем і питань, що безпосередньо пов'язані з проблематикою інтегрованих змістових ліній. Програми не обмежують смислове та лінгвістичне наповнення інтегрованих змістових ліній, а лише пропонують орієнтовні шляхи їх реалізації. Учителі можуть наповнити новим міжпредметним змістом й інші теми, створювати альтернативні можливості для поєднання різних знань та умінь, а також навчальних методів із метою формування ключових життєвих компетентностей та досягнення цілісності навчальної програми й навчального процесу відповідно до потреб певного класу.

Дозволяється використовувати підручники, що видані в поточному році та в попередні роки, враховуючи при цьому зміни в програмах. Щодо додаткової навчально-методичної літератури, то вчитель вільний у її виборі й може застосовувати таку, що найкраще реалізує його методику навчання та компетентнісний потенціал предмета «Іноземні мови». Програма не обмежує самостійність і творчу ініціативу вчителя, передбачаючи гнучкість у виборі та розподілі навчального матеріалу відповідно до потреб учнів та обраних засобів навчання.

У закладах загальної середньої освіти може використовуватися лише те навчально-методичне забезпечення, що має відповідний гриф Міністерства освіти і науки України. Перелік рекомендованої літератури затверджується наказом Міністерства освіти і науки України та оприлюднюється через «Інформаційний збірник Міністерства освіти

і науки України». Із зазначеним переліком можна буде ознайомитись на сайті Міністерства освіти і науки України www.mon.gov.ua та на сайті Інституту модернізації змісту освіти www.imzo.gov.ua.

АНАЛІЗ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ОКРЕМИХ КОНКУРСНИХ ВИПРОБОВУВАНЬ У РАМКАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ «УЧИТЕЛЬ РОКУ — 2019» У НОМІНАЦІЇ «ФРАНЦУЗЬКА МОВА»

Участь у конкурсі взяли 23 вчителі — переможці другого (обласного) туру конкурсу. Усі вони продемонстрували достатній фаховий рівень, обізнаність із методикою викладання французької мови, дидактикою, психологією та сучасними інноваційними технологіями, які можуть бути реалізовані на уроках французької мови в аспекті застосування підходів Нової української школи.

Концепція Нової української школи ставить особливі вимоги до шкільного вчителя французької мови. Його креативність, комунікативність, мобільність, толерантність і французькість мають відповідати запитам сучасних учениць і учнів.

Оновленого методичного формату потребує відповідно й сучасний урок, що залишається основною формою педагогічної взаємодії вчителя й учнів у школі третього тисячоліття. Цьогорічний конкурс «Учитель року — 2019» у номінації «Французька мова» засвідчив, наскільки високу планку перед учителем ставить сучасна реальність, яка потребує методичної віртуозності в побудові уроку.

Послугуючись Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, інформаційно-комунікаційними технологіями, новітніми методиками й методологіями, сучасний учитель має набагато більше можливостей зреалізувати свої найкреативніші педагогічні інновації в контексті, на перший погляд, такого традиційного навчально-педагогічного жанру, як урок. Проте, яким буде цей урок, залежить лише від професійної майстерності вчителя. І не лише від його креативності, артистичності, комунікабельності та інформаційно-цифрової компетентності, а й від досвіду та вміння мислити.

Варто зазначити, що 12 уроків конкурсанток-фіналісток змогли показати уміння змодельовати урок, продумати концепцію, логіку всіх його елементів, доцільність тих чи інших педагогічних знахідок.

Сучасний урок має бути синкретичним: по-перше, компетентнісно зорієнтованим на формування ключових життєвих потреб спілкування з іншомовними дітьми з огляду на виклики сьогодення,

спрямовані на діяльність і самореалізацію в іншомовному соціумі, по-друге, інноваційним з огляду на використання технічних засобів і цифрових технологій, без яких сьогодні цивілізований простір просто не існує, по-третє, комунікативно спрямованим на адекватне сприйняття франкофонних цінностей: свободи, демократії та права. Усі три умови підпорядковані загальній концепції — дитиноцентризму, коли епіцентром уроку є сама дитина. Дотримання цих трьох умов є запорукою ефективного уроку та формування патріотів України й майбутніх відповідальних громадян Європи і світу.

Ключове завдання, яке члени журі поставили перед конкурсантами, полягало в тому, щоб знайти індивідуальний методичний ключ до комунікативно-діяльнісного підходу та його реалізації на уроці. Крім того, конкурсанти мали виявити уміння з розроблення та представити навчальні проекти, які стосувалися таких ключових тем, як екологічна медіаграмотність, сучасне життя тощо.

Під час конкурсних випробувань важливо було розгледіти тих учителів, які мислять креативно, які реалізують ключову компетентність «навчання упродовж життя». Сучасний урок французької мови — це урок життя, комунікативної діяльності учнів, а тому на ньому не можливі фальш і штучні емоції. Члени журі прагнули зафіксувати всі методичні знахідки конкурсанток.

Конкурсне випробування «Тестування з фахової майстерності»

Метою конкурсного випробування «Тестування з фахової майстерності» була перевірка знань конкурсантів із фаху, сучасної методики викладання французької мови відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Випробування проводилося у форматі тестування (30 позицій, які охоплювали завдання з вибором однієї відповіді з трьох запропонованих).

Тести містили групи завдань з методики викладання французької мови в Україні і стосувались методичної компетентності вчителя, який спирається у своїй професійній роботі на комунікативно-діяльнісний підхід. Матеріал завдань відповідає Загальноєвропейським рекомендаціям Ради Європи в галузі навчання сучасних мов.

Відчувається, що частина вчителів віддає перевагу традиційній методиці викладання іноземної мови. Це зумовлює висновок-рекомендацію методистам обласних організацій системи післядипломної педагогічної освіти щодо поліпшення комунікативної мовної компетенції та комунікативних мовленнєвих компетентностей вчителів французької мови.

Конкурсне випробування «Методичний практикум»

Одним із найважливіших завдань під час проведення конкурсу «Учитель року — 2019» є завдання написати план-конспект уроку. Для членів журі є проблема чіткого, виразного і осмисленого аналізу уроку французької мови конкурсантів. У даному випадку в основу аналізу покладено типовий урок, що містить усі стандартні етапи: цілі уроку, організаційний момент, повторювальні й підготовчі вправи, введення нового навчального матеріалу, контроль розуміння, тренувальні завдання, контроль засвоєння і т. п.

Конкурсне випробування «Методичний практикум» продемонструвало, що більшість конкурсантів бачить мету й завдання уроку, шляхи формування комунікативної мовної компетенції та комунікативних мовленнєвих компетентностей учнів.

Усі заплановані етапи органічно пов'язані між собою, що свідчить про цілісне бачення уроку. Структура уроку відповідала типу уроку.

Простежується розвиток ключових компетентностей протягом уроку. Чітко сформульовано всі види роботи з урахуванням вікових особливостей учнів. Обрані технології відзначаються інноваційністю та креативністю, проте спостерігається прихильність окремих вчителів до традиційної методики викладання іноземних мов.

Однією з найскладніших проблем конкурсантів стало питання визначення теми уроку, місця уроку в ситуативно-тематичному циклі, типу уроку. Лише три учасники з 23 чітко справилися з цим завданням і отримали оцінку 3 з 3, а 9 учасників отримали оцінку 1.

Деякі конкурсанти використали відомі з методичної літератури стандартні вправи та завдання, що поширюються в Інтернеті.

Насамперед необхідно відмітити той факт, що відчувалася велика різниця в написанні конспекту уроку вчителями, які пройшли курси PRO FLE (за що ми вдячні Посольству Франції в Україні), й тими, які не пройшли ці курси. Про це свідчить і різниця в балах, отримана конкурсантами, — від 7 до 28.

У подальшій роботі методистів післядипломної педагогічної освіти бажано звернути увагу на вміння вчителів чітко формулювати комунікативну мету й завдання уроку і відповідно логічно організовувати етапи уроку для їх реалізації, при цьому чітко розмежовувати комунікативну мовну компетенцію й комунікативні мовленнєві компетентності.

Конкурсне випробування «Практична робота»

У випробуванні «Організація дискусійного клубу» були представлені чотири типи дискусії, а саме: «Мозковий штурм», «Дебати», «Дерево рішень», «Ток-шоу». Його проходження було оцінено

відповідно до критеріїв, запропонованих МОН України й затверджених під час першого засідання членами журі.

До початку проведення дискусії учасникам було відведено час на підготовку дискусії, зокрема для складання плану, розробки стратегії й тактик її ведення. Водночас під час випробовування учасники конкурсу лише в окремих випадках дотримувалися вибраного шляхом жеребкування відповідного формату дискусії та основних правил її ведення. Унаслідок цього «мозковий штурм» і «дебати», зокрема, перетворювалися на звичайну бесіду у форматі «вчитель — учень»; обговорення окресленого суперечливого питання зводилося до пошуку аргументів і контраргументів, оминаючи при цьому вироблення спільного рішення. Інакше кажучи, дискусія перетворювалась на звичайний урок.

Зазначимо, що під час випробовування учасники продемонстрували посередню здатність до розподілу ролей під час дискусії. Організація діяльності учнів здійснювалася переважно самостійно вчителем, і лише в окремих випадках учні запрошувалися до співпраці.

Одним із критеріїв оцінювання цього випробування було вміння скерувати пошукову діяльність учнів. На жаль, лише деякі конкурсанти зуміли zorganizувати такий вид діяльності учнів: їм було запропоновано, зокрема, віднайти потрібну інформацію в автентичному тексті або розшифрувати інформацію за допомогою QR-коду й скористатися нею для висловлення своєї точки зору.

На завершення дискусії було передбачено отримання її учасниками певного результату, що, власне, й було продемонстровано частиною конкурсантів. Разом з учнями вони виробили низку ідей, які слугували основою для подальшого розв'язання життєво важливих питань («мозковий штурм»), обґрунтували позитивні та негативні наслідки можливо прийнятого рішення («дерево рішень»), логічно формулювали свою точку зору, віднаходили переконливі факти та аргументи на її підтримку («дебати»), обговорювали поставлені перед ними проблеми («ток-шоу»). Проведена конкурсантами дискусія була спрямована в більшості випадків на розвиток життєвих умінь учнів.

Щодо організації ведення дискусії, то конкурсанти показали належний рівень уміння поводити себе в класі й з учнями, zorganizувати місце проведення дискусії, підготувати відповідний дидактичний і наочний матеріал для роботи учнів, ефективно розподіляти час, узгоджувати його з іншими видами діяльності під час дискусії.

Належна комунікативна мовна компетентність конкурсантів, оцінена журі за окремими критеріями, дозволила їм активно й динамічно провести дискусійний клуб.

Конкурсне випробування «Навчальний проєкт»

Упродовж фінального етапу всеукраїнського конкурсу «Учитель року — 2019» у номінації «Французька мова» учасники представляли «Навчальний проєкт». Навчальний проєкт мав містити постановку проблеми або проблемного питання, пов'язаних із життєвими ситуаціями, а також називати конкретну мету, завдання та передбачати отримання результатів у вигляді певного продукту. Реалізація проєктного завдання має бути спрямована на розвиток життєвих умінь.

Саме проєктна технологія передбачає систему взаємопов'язаних завдань, які виконують учні під керівництвом учителя. Під час такої діяльності вони набувають нових знань, що знадобляться юнакам і юнкам у житті, розвивають мотивацію, пізнавальні навички, формують уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, висловлювати власні судження, виявляти компетентність. Тож метою цього конкурсного випробування було оцінити вміння конкурсантів проєктувати дослідницько-пошукову діяльність учнів.

Для організації діяльності учнів, визначення способів і техніки проєктанти мали можливість передбачати реалізацію проєкту вчителем разом з учнями, самостійно лише учнями або лише вчителем. При цьому найбільш привабливою вважалася спільна діяльність учнів разом з учителем, найменш ефективною була робота, виконана виключно вчителем.

Для успішної реалізації проєкту важливим є не лише визначення та планування етапів проєкту, а також способів і технік, за допомогою яких можливе досягнення мети та отримання конкретного результату. Особлива увага приділялась розвиткові життєвих умінь учнів. Для вчителя найважливішою є презентація проєкту. Від презентаційних умінь учителя, формату і якості презентації залежить успіх реалізації навчального проєкту.

Як і в оцінці уроку, під час презентації навчального проєкту зверталась увага членів журі на комунікативну мовну компетенцію вчителя: знання мови (фонетики, графіки, орфографії, лексики, граматики, стилістики), вмінь нешаблонно мислити, спілкуватися з учнями та батьками, зацікавити їх в реалізації проєкту тощо.

Члени фахового журі оцінювали:

- постановку проблеми або проблемного питання, пов'язаних із життєвими ситуаціями;
- відповідність мети і завдань поставленій темі проєкту;
- логічність визначення завдань, структури розроблення проєкту, очікуваних продуктів і результатів;
- доцільність використання методів організації діяльності учнів (здійснюється вчителем разом з учнями, лише самостійно учнями чи лише вчителем);

- доцільність способів планування етапів проєкту (здійснюється вчителем разом з учнями, лише самостійно учнями чи лише вчителем);
- інструментарій пошуку інформації учнями;
- практичну значущість для учнів очікуваних продукту та результатів навчального проєкту;
- практичну значущість реалізації проєкту для розвитку життєвих умінь учнів;
- презентаційні вміння та комунікативну мовну компетенцію вчителя, формат і якість презентації, ефективне використання часу на презентацію проєкту.

Конкурсантам були запропоновані значущі й актуальні в дослідницькому, творчому плані проблеми, що вимагали інтеграції знань, дослідницьких навичок для їх вирішення: «Мій будинок, моя планета і я», «Мій океан, моя планета і я», «Клімат, моя планета і я». Усі конкурсанти правильно структурували змістову частину проєкту (із зазначенням поетапних результатів).

Конкурсанти в ході захисту проєкту виявили творчість та нестандартність, показали достатній рівень професійності, творчого потенціалу, психолого-педагогічної та фахової підготовки з питань реалізації змістової лінії «Екологічна безпека та сталий розвиток», спрямованої на формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля й розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проте вони не змогли чітко визначити доцільне використання дослідницьких та пошукових методів, показати раціональне планування й організацію самостійної дослідницької діяльності учнів, презентувати проєкт як цілісну структуру.

Типовими недоліками у цьому випробуванні були також:

- брак точності у змістовному наповненні окремих пунктів проєкту;
- неефективне використання часу, відведеного на презентацію проєкту та надання усних коментарів до схематичної інформації;
- відсутність кінцевого продукту навчального проєкту.

Конкурсне випробування «Урок»

Конкурсне випробування «Урок» є найважливішим етапом змагання вчителів, бо об'єднує в собі вміння й компетенції всіх етапів конкурсу і є основним механізмом навчальної взаємодії учня й учителя. Саме тому він оцінюється вище, ніж усі інші випробування (60 балів).

Метою випробування було оцінити педагогічну майстерність конкурсанта за 14 критеріями, які повністю відповідали Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти, сучасним вимогам до

викладання іноземних мов в Україні і стосувались знання предмета, методичної компетентності, науковості, творчого підходу; спрямованості на формування цілісності знань, предметних та ключових компетентностей, цінностей і ставлень; реалізації наскрізних змістових ліній; результативності та практичної доцільності, професійних якостей вчителя. Вимоги до випробування та критерії були заздалегідь представлені на сайті МОНУ та Інституту модернізації змісту освіти.

Формат конкурсу передбачав стандартну тривалість уроку — 45 хвилин.

Теми конкурсних уроків обирались фаховим журі з усієї чинної навчальної програми на основі сучасних українських та французьких підручників із французької мови. Розподіл тем серед конкурсантів здійснювався шляхом жеребкування.

Конкурсне випробування «Урок» проводилося серед 12 кандидатів (50 % учасників) після здійснення першої частини відбору, а саме за результатами попередніх трьох етапів конкурсу: «Тестування з фахової майстерності», «Методичний практикум» та «Практична робота».

У цілому загальний рівень проведення уроків конкурсантами можна оцінити як достатньо високий. Усі уроки були добре продумані й логічно структуровані учасниками: містили вступну частину, постановку задач та очікуваних результатів, були організовані від рецептивних до продуктивних видів мовленнєвої діяльності із застосуванням різноманітних видів завдань. Наприкінці уроку переважно всі учителі намагались підсумувати результати навчання, оцінити учнів, деякі спонукали учнів до самооцінювання або (дуже рідко) взаємооцінювання й давали відповідне до теми уроку домашнє завдання. Основним недоліком, на наш погляд, була орієнтація на формування окремих мовних знань (лексичних, фонетичних та морфо-синтаксичних) чи мовленнєвих навичок (аудіювання, читання, говоріння, письма), а не на інтеграцію всіх умінь та навичок для формування певних предметних компетентностей, які б дали змогу говорити про абсолютну результативність навчання.

Окремо слід звернути увагу на доцільність та ефективність засобів навчання. У цілому вчителі вправно комбінували основний та допоміжний дидактичний матеріал, намагались застосовувати наочні засоби та сучасні інформаційні технології навчання. Проте очевидно, що численні можливості білої інтерактивної дошки не були достатньо використані жодним учасником. А вимога організації роботи за підручником (використання 80 % матеріалу з підручника) лімітує творчий підхід учителя та знижує загальне враження від уроку, а саме з точки зору його видовищності. Тому пропонується розподіл між основним матеріалом (підручником) та додатковим у пропорції 50/50.

Останнє зауваження до вчителів стосується питання роботи над помилками. Майже всі конкурсанти практикували лише негайне виправлення помилок, не застосовуючи інші види роботи з помилками: само- або взаємовиправлення учнями, відкладене виправлення або переформулювання з використанням правильної форми. На жаль, іноді мало місце ігнорування помилок під час формування певних граматичних або лексичних навичок, що є недопустимим.

Щодо анімації уроків, то взагалі робота в класі відбувалась у доброзичливій обстановці, вчителі намагалися створити творчу атмосферу, застосовували різні види взаємодії в класі: у великій групі, в парах, у невеличких групах або індивідуально. Було би бажано винести ставлення до учнів та створення сприятливої робочої атмосфери, заохочення до пізнання під час уроку як окремих критерій, який є надзвичайно важливим у роботі вчителя.

На жаль, великою проблемою конкурсантів виявилися комунікативні компетентності. Оцінку таких компетентностей проводили також експерти з Франції. Більшість конкурсантів отримали оцінку 5—6 з 10, що примушує поставити запитання: «Можливо, потрібно змінити програму проведення курсів перепідготовки вчителів іноземної мови з теоретичної на більш практичну?» Під час проведення курсів методистам обласних кабінетів потрібно звернути увагу на методику виправлення помилок, її доцільність і ефективність.

У якості пропозиції до організації конкурсного випробування «Урок» пропонується повернути присутні раніше в конкурсі елементи самоаналізу уроку з боку вчителів, що значно сприятиме саморозвитку вчителя, формуванню його здатності до самовдосконалення.

Висновки

1. Конкурс «Учитель року — 2019» у номінації «Французька мова» є важливою й актуальною подією, зважаючи на участь України у саміті країн — учасниць Міжнародної організації Франкофонії (Вірменія, 2018), проведення реформи середньої й вищої освіти в Україні, її входження в європейський освітній простір та вдосконалення мовної політики в нашій країні.
2. Нагородження конкурсантів відзнаками Посольства Франції в Україні та оргкомітетом сприяло психологічному та фаховому утвердженню конкурсанта як переможця області.
3. Передбачити в умовах конкурсу проведення майстер-класу або круглого столу конкурсантів відбіркового етапу з членами журі.
4. Передбачити в умовах конкурсу проведення самоаналізу конкурсного уроку та співбесіду з членами журі, що сприятиме професійному росту учасника конкурсу.

5. Внести пропозиції МОНУ та Посольству Франції щодо організації білінгвального навчання українською і французькою мовами в середніх школах України.
6. Провести фахову нараду з учителями та науковцями щодо змагальності конкурсних випробувань «Методичний практикум» і «Навчальний проєкт».
7. Звернути увагу методистів обласних кабінетів на необхідність змінити програми перепідготовки вчителів іноземних мов з метою поліпшення їхньої комунікативної мовної компетенції та комунікативних мовленнєвих компетентностей, використання комунікативно-діяльнісного підходу в навчанні іноземних мов.

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

Здійснення контролю забезпечує своєчасне корегування навчального процесу з метою приведення його до рівня, заданого програмою й стандартом, що окреслюють очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Зміст навчання іноземної мови охоплює такі види мовленнєвої діяльності: рецептивні, продуктивні та інтеракційні. Для участі в них необхідні такі уміння: сприймання на слух, говоріння, читання та письмо. Для виявлення рівня володіння кожним умінням розроблені відповідні критерії.

Мовленнєві уміння є основою для реалізації системи контролю над ходом і якістю засвоєння учнями змісту навчання іноземної мови.

Учні з самого початку навчання повинні знати, яких результатів від них очікують. У цьому полягає й певний стимул до підвищення якості своїх знань і умінь.

Основними видами оцінювання з іноземної мови є поточне (не поурочне), тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Основною ланкою в системі контролю у закладах загальної середньої освіти є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення правильності розуміння навчального матеріалу й рівнів оволодіння ним та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання.

Основна функція поточного контролю — навчальна. Питання, завдання, тести спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою групи.

Тематичне оцінювання проводиться на основі поточного оцінювання. Окремого оцінювання для виставлення тематичних оцінок не передбачено. Під час виставлення тематичного балу результати перевірки робочих зошитів не враховуються.

Наступною ланкою в системі контролю є семестровий контроль, що проводиться періодично з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів семестру й підтвердження результатів поточних балів, отриманих учнями раніше. Семестровий контроль проводиться двічі на рік.

Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються викладачем з урахуванням рівня навченості, що дозволяє реалізувати диференційований підхід до навчання.

Семестровий контроль проводиться за чотирма уміннями (аудіювання, говоріння, читання, письмо). У журналі робиться, наприклад, такий запис:

5.12. Контроль аудіювання	18.12. Контроль говоріння	22.12. Контроль читання	25.12. Контроль письма
---------------------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------------------

Звертаємо увагу, що «Контроль» не є контрольною роботою й може бути комплексним та проводитись у формі тестування.

Оцінка за семестр ставиться на основі поточного оцінювання (тематичного) та оцінок контролю з чотирьох умінь.

ВЕДЕННЯ ШКІЛЬНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

У початковій школі (1—4 класи) зошити перевіряються після кожного уроку у всіх учнів.

У 5—9 класах зошити перевіряються один раз на тиждень.

У 10—11 класах у зошитах перевіряються найбільш значимі роботи, але з таким розрахунком, щоб один раз на місяць перевірялись роботи всіх учнів.

До виправлення помилок у письмових роботах учителі можуть підходити диференційовано, враховуючи вікові особливості учнів та рівень сформованості відповідного уміння у конкретного учня/учениці: виправляти помилки власноруч; підкреслювати слово/вираз тощо з помилкою; підкреслювати саму помилку з метою самостійного виправлення її учнем/ученицею; позначати рядок, у якому є помилка, на полях з метою самостійного пошуку та виправлення помилки учнями.

Відповідно до загальних вимог до ведення класного журналу, «записи в журналі ведуться державною мовою. З іноземних мов частково допускається запис змісту уроку та завдання додому мовою вивчення предмета». Зошити підписуються виучуваною мовою.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ

Поділ класів на групи здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128. При поглибленому вивченні іноземної мови клас ділиться на групи з 8—10 учнів у кожній (не більше трьох груп); при вивченні іноземної, що не є мовою навчання, а вивчається як предмет, клас чисельністю понад 27 учнів ділиться на дві групи.

З огляду на те, що майже всі стратегічні документи щодо вивчення іноземних мов зорієнтовані на Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, більш детально ознайомитись із основними положеннями цього документа можна на сайті <http://www.coe.int>.

Генеральний директор Директорату
дошкільної та шкільної освіти

А. О. Осмоловський

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства освіти і науки України
від 20.04.2018 № 405

ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІ СТУПЕНЯ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТИПОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІ СТУПЕНЯ

Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Типова освітня програма базової середньої освіти (далі — Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі — Державний стандарт).

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграцію, а також логічну послідовність їх вивчення, які натеper подані в рамках навчальних планів (таблиці 1—17);
- очікувані результати навчання учнів, подані в рамках навчальних програм;
- пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОРІЄНТОВНА ТРИВАЛІСТЬ І МОЖЛИВІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5—9-х класів закладів загальної середньої освіти становить 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів — 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів — 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів — 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів — 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів — 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти II ступеня (далі — навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Документ містить варіанти навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання і з навчанням мовою відповідного корінного народу або мовою національної меншини.

Заклади загальної середньої освіти з навчанням мовою відповідного корінного народу або мовою національної меншини самостійно здійснюють розподіл навчального навантаження між мовою відповідного корінного народу або мовою національної меншини та іноземною мовою, відображаючи це в навчальному плані закладу освіти. За рішенням педагогічної ради, зокрема коли мова національної меншини є офіційною мовою ЄС, ця мова може вивчатися також як іноземна. Українська мова як державна в таких школах вивчається за освітніми програмами, які враховують мовну підготовку учнів початкової школи та спорідненість між рідною і державною мовами.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладами загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу, і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Учитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;
- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування (етика, історія релігій та культур, риторика, логіка, рідний край, хо-реографія, креслення, основи споживчих знань, світ професій тощо);
- індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Заклади загальної середньої освіти з навчанням мовами відповідних корінних народів та мовами національних меншин для реалізації мовно-літературної освітньої галузі додатково можуть використовувати години варіативного складника.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Відповідно до основних типів закладів загальної середньої освіти та особливостей навчально-виховного процесу передбачено окремі варіанти навчальних планів.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани закладів освіти повинні містити усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї Типової освітньої програми.

У класах із поглибленим вивченням окремих предметів мовою навчання може бути мова корінного народу, національної меншини чи така мова може вивчатися як окремий предмет. У такому випадку при розробленні робочих навчальних планів потрібно використовувати два варіанти навчальних планів. Наприклад, для класів з поглибленим вивченням окремих предметів із вивченням угорської мови — таблиці 8 та 12 (в частині вивчення мови національної меншини); для класів з поглибленим вивченням математики та навчанням польською мовою — таблиці 8 та 4 (в частині вивчення мови національної меншини та «Літератури»).

У класах із поглибленим вивченням окремих предметів дозволяється навчальне навантаження учнів збільшувати до норм, що не перевищують санітарно-гігієнічних.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладах загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникати невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти

№ з/п	Ключові компе- тентності	Компоненти
3	Матема- тична компе- тентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компе- тентності у природ- ничих науках і техноло- гіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у до- вкільлі; будувати та досліджувати природні явища і про- цеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій; усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформацій- них технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впли- ву людської діяльності на природу
5	Інфор- мацій- но-циф- рова компе- тентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові систе- ми; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математич- них задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графі- ків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбира- ти й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; до- водити правильність власного судження або визнавати помилковість.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди — це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе ставлення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголем, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності, можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей, як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета, проводяться відповідні трактовки, приклади і методи

навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами є різною і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а його зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості та чесності. Приклад учителя покликаний відіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів незалежно від рівня навчальних досягнень
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці та встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання й підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних *навчальних програмах*.

РЕКОМЕНДОВАНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок — дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відеоуроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації навчального процесу поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, є менш регламентованою й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосовувати на практичних заняттях і заняттях із практикуму. Практичне заняття — це така форма організації навчального процесу, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8—11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізовувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, про виконання яких звітують перед учителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу.

На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять вимірювання та звітують про виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями під час екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з таких компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Освітня програма закладу базової середньої освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу базової середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності — на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми закладу освіти цей заклад складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

*Таблиця 1
до Типової освітньої програми*

Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	—	—
	Образотворче мистецтво	1	1	1	—	—
	Мистецтво	—	—	—	1	1

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		23,5 + 3	26,5 + 3	28 + 3	28,5 + 3	30 + 3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	2,5	3	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		27 + 3	30 + 3	30,5 + 3	31,5 + 3	33 + 3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 2
до Типової освітньої програми

Навчальний план
закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою
корінного народу, національної меншини****

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	2	2	2	2
	Мова корінного народу, національної меншини	3	3,5	2,5	2	2
	Інтегрований курс «Література» (корінного народу, національної меншини та зарубіжна)	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	—	—
	Образотворче мистецтво	1	1	1	—	—
	Мистецтво	—	—	—	1	1
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		26,5 + 3	29 + 3	29,5 + 3	29,5 + 3	31 + 3

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0,5	1	1	2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		27 + 3	30 + 3	30,5 + 3	31,5 + 3	33 + 3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

**** Кримськотатарською, молдовською, польською, російською, румунською, угорською (за необхідності — й іншими мовами).

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

*Таблиця 3
до Типової освітньої програми*

Навчальний план
спеціалізованих шкіл із навчанням українською мовою
і поглибленим вивченням іноземних мов

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Перша іноземна мова	5	5	5	5	5
	Друга іноземна мова	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мистецтво*	Мистецтво	1	1	1	0,5	0,5
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	0,5	0,5
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		26,5 + 3	29,5 + 3	31 + 3	31,5 + 3	33 + 3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5	1,5	1	1,5	0
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 4
до Типової освітньої програми

Навчальний план
спеціалізованих шкіл із навчанням мовою корінного народу,
національної меншини**** і поглибленим
вивченням іноземних мов

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Перша іноземна мова	5	5	5	5	5
	Друга іноземна мова	2	2	2	2	2
	Мова корінного народу, національної меншини	2	2	2	2	2
	Інтегрований курс «Література» (корінного народу, національної меншини та зарубіжна)	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	0,5
Мистецтво	Мистецтво*	1	1	—	0,5	0,5
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	1,5	2	2
	Географія	—	2	1,5	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	2,5
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	0,5	0,5	0,5
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		27,5 + 3	30,5 + 3	31,5 + 3	33 + 3	33 + 3

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0,5	0,5	0,5	0,5	0
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

**** Кримськотатарською, молдовською, польською, російською, румунською, угорською (за необхідності — й іншими мовами).

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

*Таблиця 5
до Типової освітньої програми*

Навчальний план
спеціалізованих шкіл із навчанням українською мовою
і поглибленим вивченням предметів
технічного (інженерного) циклу

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мистецтво	Мистецтво*	1	1	1	0,5	0,5
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	1
	Креслення	—	—	1	1	—
	Комп'ютерна графіка	—	—	—	2	2
	Технічна творчість	1	2	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		23,5 + 3	26,5 + 3	28 + 3	30 + 3	30,5 + 3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		4,5	4,5	4	3	2,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 6
до Типової освітньої програми

Навчальний план
спеціалізованих шкіл із навчанням українською мовою
і поглибленим вивченням предметів музичного циклу

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1
Мистецтво	Музична грамота, сольфеджіо	1	1	1	1	—
	Хоровий спів	1	1	1	1	1
	Музичний інструмент	1	1	1	2	2
	Музична література	1	1	—	—	—
	Історія музичного мистецтва	—	—	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	—	—
	Художня культура	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	1

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура*	3	3	3	3	3
Разом		26 + 3	28 + 3	30,5 + 3	31 + 3	31,5 + 3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	3	1,5	2	1,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 7
до Типової освітньої програми

Навчальний план
спеціалізованих шкіл із навчанням українською мовою
і поглибленим вивченням предметів художнього циклу

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	—	—
	Малюнок	1	1	1	2	2
	Живопис	1	1	1	1	1
	Композиція	1	1	1	1	1
	Комп'ютерна графіка	—	1	—	—	—
	Художня культура	1	1	1	1	1
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура*	3	3	3	3	3
Разом		25,5 + 3	28,5 + 3	30 + 3	30,5 + 3	32 + 3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	2,5	2	2,5	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 8
до Типової освітньої програми

Навчальний план класів
із поглибленим вивченням окремих предметів

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1
Мистецтво*	Мистецтво	1	1	1	1	1
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3,5	4	4	3,5	3
Разом		26 + 3	28,5 + 3	30 + 3	31 + 3	32 + 3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	2,5	2	2	1

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 9
до Типової освітньої програми

Навчальний план білінгвальних класів
у закладах з українською мовою навчання*

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Перша іноземна мова	5	5	5	5	5
	Друга іноземна мова	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство****	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1
Мистецтво**	Мистецтво	1	1	1	0,5	0,5
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Природо-знавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Фізика	—	—	2	2	2,5
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Техноло-гії	Трудове навчання	2	2	—	—	—
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура***	3	3	3	3	3
	Основи здоров'я	1	1	1	1	0,5
Разом		26,5 + 3	29,5 + 3	30 + 3	31,5 + 3	31,5 + 3
Базові курси за вибором закладу загальної середньої освіти (вивчаються іноземною мовою): історія, математика, біологія, географія, фізика, хімія, інформатика, природознавство		1	1	1	1	1
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0,5	0,5	1	1	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

* Білінгвальні класи створюються у спеціалізованих школах з поглибленим вивченням іноземних мов згідно із запитом та потребами учнів. Починаючи з 5-го класу поступово запроваджується часткове вивчення 1—2 предметів іноземною мовою.

** Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво». Починаючи з 7-го класу курс «Мистецтво» вивчається іноземною мовою.

*** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

**** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 10
до Типової освітньої програми

Навчальний план
закладів загальної середньої освіти з навчанням
українською мовою і вивченням двох іноземних мов

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Перша іноземна мова	3	2	2	2	2
	Друга іноземна мова	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	—	—
	Образотворче мистецтво	1	1	1	—	—
	Мистецтво	—	—	—	1	1
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		25,5 + 3	27,5 + 3	29 + 3	29,5 + 3	30,5 + 3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	3,5	3	3,5	2

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

- * Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».
- ** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.
- *** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 11
до Типової освітньої програми

Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням мовою корінного народу, національної меншини****
і вивченням двох іноземних мов

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Перша іноземна мова	3	2	2	2	2
	Друга іноземна мова	2	2	2	2	2
	Мова корінного народу, національної меншини	2	2	2	2	2
	Інтегрований курс «Література» (корінного народу, національної меншини та зарубіжна)	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	—	—
	Образотворче мистецтво	1	1	1	—	—
	Мистецтво	—	—	—	1	1
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	0,5
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		27,5 + 3	29,5 + 3	31 + 3	31,5 + 3	32,5 + 3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0,5	1,5	1	1,5	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

**** Кримськотатарською, молдовською, польською, російською, румунською, угорською (за необхідності — й іншими мовами).

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 12
до Типової освітньої програми

Навчальний план
закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання і вивченням
мови корінного народу, національної меншини****

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	2	2	2	2
	Мова корінного народу, національної меншини	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	—	—
	Образотворче мистецтво	1	1	1	—	—
	Мистецтво	—	—	—	1	1
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		25,5 + 3	27,5 + 3	29 + 3	29,5 + 3	31 + 3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	3,5	3	3,5	2

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

**** Болгарської, вірменської, гагаузької, івриту, корейської, кримськотатарської, молдовської, німецької, новогрецької, польської, російської, румунської, словацької, угорської (за необхідності — й інших мов).

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 13
до Типової освітньої програми

Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою і вивченням етики
чи курсів духовно-морального спрямування

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	—	1	1	1	1
	Основи правознавства	—	—	—	—	1
	Етика/курси духовно-морального спрямування****	1	1	—	—	—

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	—	—
	Образотворче мистецтво	1	1	1	—	—
	Мистецтво	—	—	—	1	1
Математика	Математика	4	4	—	—	—
	Алгебра	—	—	2	2	2
	Геометрія	—	—	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	—	—	—	—
	Біологія	—	2	2	2	2
	Географія	—	2	2	2	1,5
	Фізика	—	—	2	2	3
	Хімія	—	—	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		24,5 + 3	26,5 + 3	27 + 3	27,5 + 3	29 + 3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	3,5	3,5	4	4
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Усього (без урахування поділу класів на групи)		27 + 3	30 + 3	30,5 + 3	31,5 + 3	33 + 3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Все-світня історія. Історія України».

**** Курси духовно-морального спрямування впроваджуються лише за умови письмової згоди батьків усіх учнів класу та за наявності підготовленого вчителя.

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 14
до Типової освітньої програми

Навчальний план класів із вечірньою формою здобуття освіти
з навчанням українською мовою
Очна форма навчання

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	5	6	7	8	9
Українська мова і література	5,5	5,5	4,5	4	4
Іноземна мова	3	2	2	2	2
Зарубіжна література	2	1,5	1,5	1,5	1,5
Історія України. Всесвітня історія	1	2	2	2	2
Основи правознавства	—	—	—	—	1
Художня культура	—	—	—	—	1
Математика	4	4	4	4	4
Природознавство	2	—	—	—	—
Біологія	—	1	1	1,5	1,5
Географія	—	2	2	1,5	1,5
Фізика	—	—	1	1,5	1,5
Хімія	—	—	1	1,5	1,5
Інформатика	1	1	1	1	1
Разом	18,5	19	20	20,5	22,5
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	3,5	3	3	2,5	0,5
Усього (без урахування поділу класів на групи)	22	22	23	23	23

Директор департаменту загальної середньої
та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 15
до Типової освітньої програми

Навчальний план
класів із вечірньою формою здобуття освіти
з навчанням мовою корінного народу, національної меншини*
Очна форма навчання

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	5	6	7	8	9
Українська мова і література	4,5	4	4	4	3
Мова корінного народу, національної меншини та інтегрований курс «Література» (корінного народу, національної меншини та зарубіжна)	4	3,5	3	3	3
Іноземна мова	3	2	2	2	2
Історія України. Всесвітня історія	1	2	2	2	2
Основи правознавства	—	—	—	—	1
Художня культура	—	—	—	—	1
Математика	4	4	4	4	4
Природознавство	2	—	—	—	—
Біологія	—	1	1	1,5	1,5
Географія	—	2	2	1,5	1,5
Фізика	—	—	1	1,5	1,5
Хімія	—	—	1	1,5	1,5
Інформатика	1	1	1	1	1
Разом	19,5	19,5	21	22	23
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	2,5	2,5	2	1	—
Усього (без урахування поділу класів на групи)	22	22	23	23	23

* Кримськотатарською, молдовською, польською, російською, румунською, угорською (за необхідності — й іншими мовами).

Директор департаменту загальної середньої
та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 16
до Типової освітньої програми

Навчальний план
класів із вечірньою формою здобуття освіти
з навчанням українською мовою
Заочна форма навчання**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	5	6	7	8	9
Українська мова і література	3,5	3	2,5	2,5	3
Іноземна мова	1	1	1,5	1	1
Зарубіжна література	1,5	1	1	1	1
Історія України. Всесвітня історія. Правознавство	1	2	1	1,5	1,5
Художня культура	—	—	—	—	0,5
Математика	3	3	3	3	3
Природознавство	1	—	—	—	—
Біологія	—	1	1	1	1
Географія	—	1	1	1	1
Фізика	—	—	1	1	1
Хімія	—	—	1	1	1
Інформатика	1	1	1	1	1
Усього*	12	13	14	14	15

* Зазначена в графі «Усього» кількість академічних годин на тиждень відводиться для кожної групи учнів чисельністю не менше 9 заочників. При меншій кількості учнів, що навчаються за програмою певного класу, навчальний час установлюється з розрахунку 1 академічної години на тиждень на кожного учня (на всі види робіт).

** У групах із кількістю 16 і більше заочників відводиться додатково час для проведення індивідуальних консультацій з української та інших мов, історії, математики, фізики, хімії, біології, інформатики (по 0,5 академічної години на тиждень на кожен із цих предметів).

Директор департаменту загальної середньої
та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 17
до Типової освітньої програми

Навчальний план
класів із вечірньою формою здобуття освіти
з навчанням мовою корінного народу, національної меншини***
Заочна форма навчання**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	5	6	7	8	9
Українська мова і література	2	2	2	2	2
Іноземна мова	1	1	1,5	1	1
Мова корінного народу, національної меншини та інтегрований курс «Література» (корінного народу, національної меншини та зарубіжна)	3	2	1,5	1,5	2
Історія України. Всесвітня історія. Правознавство	1	2	1	1,5	1,5
Художня культура	—	—	—	—	0,5
Математика	3	3	3	3	3
Природознавство	1	—	—	—	—
Біологія	—	1	1	1	1
Географія	—	1	1	1	1
Фізика	—	—	1	1	1
Хімія	—	—	1	1	1
Інформатика	1	1	1	1	1
Усього*	12	13	14	14	15

* Зазначена в графі «Усього» кількість академічних годин на тиждень відводиться для кожної групи учнів чисельністю не менше 9 заочників. При меншій кількості учнів, що навчаються за програмою певного класу, навчальний час установлюється з розрахунку 1 академічної години на тиждень на кожного учня (на всі види робіт).

** У групах із кількістю 16 і більше заочників відводиться додатково час для проведення індивідуальних консультацій з української та інших мов, історії, математики, фізики, хімії, біології, інформатики (по 0,5 академічної години на тиждень на кожен із цих предметів).

*** Кримськотатарською, молдовською, польською, російською, румунською, угорською (за необхідності — й іншими мовами).

Директор департаменту загальної середньої
та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ З ІНОЗЕМНИХ МОВ для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов (5—9 класи)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета базової загальної середньої освіти

Метою базової загальної середньої освіти є розвиток і соціалізація особистості учнів, формування у них національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення й поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів.

Випускник основної школи — це патріот України, який знає її історію; носій української культури, який поважає культуру інших народів; компетентний мовець, що вільно спілкується державною мовою, володіє також рідною (у разі відмінності) й однією чи кількома іноземними мовами; має бажання і здатність до самоосвіти; виявляє активність і відповідальність у громадському й особистому житті; здатний до підприємливості й ініціативності; має уявлення про світобудову; бережно ставиться до природи; безпечно й доцільно використовує досягнення науки й техніки; дотримується здорового способу життя.

Завдання іноземних мов у реалізації мети базової загальної середньої освіти

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою в контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. Після закінчення 9-го класу учні загальноосвітнього навчального закладу, які вивчають першу іноземну мову, досягають рівня A2+, учні спеціалізованої школи з поглибленим вивченням іноземної мови — рівня B1, а ті, хто

оволодіває другою іноземною мовою, — рівня А2. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.

Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати й розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб;
- ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

Функції іноземних мов у реалізації мети базової загальної середньої освіти

У процесі навчання іншомовного спілкування комплексно реалізуються освітня, виховна й розвивальна функції.

Освітня функція спрямована на:

- усвідомлення учнями значення іноземної мови для життя у мультилінгвальному та полікультурному світовому просторі;
- оволодіння знаннями про культуру, історію, реальність та традиції країни виучуваної мови;
- залучення учнів до діалогу культур (рідної та іншомовної);
- розуміння власних індивідуальних особливостей як психофізіологічних засад для оволодіння іноземною мовою;
- усвідомлення значень мовних явищ, іншої системи понять, за допомогою якої сприймається дійсність;
- формування вміння використовувати в разі потреби різноманітні стратегії для задоволення власних іншомовних комунікативних

намірів (працювати з підручником, словником, довідковою літературою, мультимедійними засобами тощо).

Виховна функція сприяє:

- формуванню в учнів позитивного ставлення до іноземної мови як до засобу спілкування, поваги до народу — носія цієї мови, толерантного ставлення до його культури, звичаїв і способу життя;
- розвитку культури спілкування, прийнятої в сучасному цивілізованому суспільстві;
- емоційно-ціннісному ставленню до всього, що нас оточує;
- розумінню важливості оволодіння іноземною мовою й потреби користуватися нею як засобом спілкування.

Розвивальна функція сприяє розвитку в учнів:

- мовних, інтелектуальних і пізнавальних здібностей;
- готовності брати участь в іншомовному спілкуванні;
- потреби подальшого самовдосконалення у сфері використання іноземної мови;
- здатності переносити знання й уміння у нову ситуацію шляхом виконання проблемно-пошукової діяльності.

Компетентнісний потенціал галузі «Іноземні мови»

Провідним засобом реалізації вказаної мети є компетентнісний підхід до організації навчання у загальноосвітній школі на основі ключових компетентностей як результату навчання.

	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною і рідною (у разі відмінності) мовами	Уміння: • використовувати українознавчий компонент в усіх видах мовленнєвої діяльності; • засобами іноземної мови популяризувати Україну, українську мову, культуру, традиції, критично оцінювати їх. Ставлення: • гордість за Україну, її мову та культуру; • розуміння потреби популяризувати Україну в світі засобами іноземних мов; • усвідомлення того, що, вивчаючи іноземну мову, ми збагачуємо рідну; • готовність до міжкультурного діалогу
2	Спілкування іноземними мовами	Реалізується через предметні компетентності

	Ключові компетентності	Компоненти
3	Математична компетентність	Уміння: - розв'язувати комунікативні та навчальні проблеми, застосовуючи логіко-математичний інтелект; - логічно обґрунтовувати висловлену думку; - використовувати математичні методи (графіки, схеми) для виконання комунікативних завдань. Ставлення: - готовність до пошуку різноманітних способів розв'язання комунікативних і навчальних проблем
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: - описувати іноземною мовою природні явища, технології, аналізувати та оцінювати їх роль у життєдіяльності людини. Ставлення: - інтерес до природи та почуття відповідальності за її збереження; - розуміння глобальності екологічних проблем і прагнення долучитися до їх розв'язання за допомогою іноземної мови
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: - вивчати іноземну мову з використанням спеціальних програмних засобів, ігор, соціальних мереж; - створювати інформаційні об'єкти іноземними мовами; - спілкуватися іноземною мовою з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; - застосовувати ІКТ для пошуку, обробки, аналізу та підготовки інформації відповідно до поставлених завдань. Ставлення: - готовність дотримуватись авторських прав та мережевого етикету
6	Уміння вчитися упродовж життя	Уміння: - визначати комунікативні потреби та цілі під час вивчення іноземної мови; - використовувати ефективні навчальні стратегії для вивчення мови відповідно до власного стилю навчання; - самостійно працювати з підручником, шукати нову інформацію з різних джерел та критично оцінювати її;

	Ключові компетентності	Компоненти
		• організовувати свій час і навчальний простір; • оцінювати власні навчальні досягнення. Ставлення: • сміливість у спілкуванні іноземною мовою; • подолання власних мовних бар'єрів; • відповідальність за результати навчально-пізнавальної діяльності; • наполегливість; • внутрішня мотивація та впевненість в успіху
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: • ініціювати усну, писемну, зокрема онлайн-взаємодію іноземною мовою для розв'язання конкретної життєвої проблеми; • генерувати нові ідеї, переконувати в їх доцільності та об'єднувати однодумців задля втілення цих ідей у життя; • презентувати себе і створювати тексти (усно й письмово) іноземною мовою, які сприятимуть майбутній кар'єрі. Ставлення: • дотримання етичної поведінки під час розв'язання життєвих проблем; • комунікабельність та ініціативність; • ставлення до викликів як до нових можливостей; • відкритість до інновацій; • креативність
8	Соціальна та громадянська компетентності	Уміння: • формулювати власну позицію; • співпрацювати з іншими на результат, спілкуючись іноземною мовою; • розв'язувати конфлікти у комунікативних ситуаціях; • переконувати, аргументувати, досягати взаєморозуміння/компромісу у ситуаціях міжкультурного спілкування; • переконувати засобами іноземної мови у важливості дотримання прав людини; • критично оцінювати інформацію з різних іншомовних джерел. Ставлення: • толерантність у спілкуванні з іншими;

	Ключові компетентності	Компоненти
8	Соціальна та громадянська компетентності	- проактивність в утвердженні демократичних цінностей; - усвідомлення необхідності володіння іноземними мовами для підвищення власного добробуту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: - висловлювати іноземною мовою власні почуття, переживання й судження щодо творів мистецтва; - порівнювати та оцінювати мистецькі твори та культурні традиції різних народів. Ставлення: - усвідомлення цінності культури для людини й суспільства; - повага до багатства й розмаїття культур
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: - розвивати екологічне мислення під час опрацюванні тем, текстів, новин, комунікативних ситуацій, аудіо- та відеоматеріалів; - розробляти, презентувати та обґрунтовувати проєкти, спрямовані на збереження довкілля; - пропагувати здоровий спосіб життя засобами іноземної мови. Ставлення: - сприймання природи як цілісної системи; - готовність обговорювати питання, пов'язані зі збереженням навколишнього середовища; - відповідальне ставлення до власного здоров'я та безпеки

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здорове життя, соціальна та громадянська компетентності, можуть формуватися відразу засобами всіх навчальних предметів і є метапредметними. Виокремлення в навчальних програмах таких інтегрованих змістових ліній, як «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність», спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння з різних предметів у реальних життєвих ситуаціях. Інтегровані змістові лінії реалізуються під час вивчення іноземної мови у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням, у загальноосвітніх навчальних закладах, а також під час вивчення другої іноземної мови.

Діяльність та уміння зі змістових ліній добираються відповідно до комунікативної потреби, тематики ситуативного спілкування, віку та рівня підготовленості учнів.

Інтегровані змістові лінії та орієнтовні способи їх реалізації

Змістова лінія «Екологічна безпека та сталий розвиток» спрямована на формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля й розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.

Засобами іноземних мов учнів орієнтують на:

- сприйняття природи як цілісної системи;
- взаємозв'язок людини й навколишнього середовища та її залежність від природних ресурсів;
- готовність обговорювати питання, пов'язані зі збереженням навколишнього середовища на рівні свого регіону, держави та на глобальному рівні;
- уміння презентувати та обґрунтовувати проекти, спрямовані на збереження довкілля та забезпечення його сталого розвитку.

Реалізація змістової лінії «Громадянська відповідальність» сприяє формуванню відповідального члена громади й суспільства, який розуміє принципи й механізми їх функціонування.

Засобами іноземних мов учнів орієнтують на уміння:

- давати обґрунтовану оцінку особливостям життєдіяльності в демократичному суспільстві, презентувати свою роль у його розвитку;
- висловлювати свою громадянську позицію та свої погляди щодо різноманітних соціальних проблем як у власній країні, так і у світовому просторі;
- дискутувати довкола питань про свою роль і місце у сучасному мультилінгвальному та полікультурному середовищі, обґрунтовуючи власні погляди конкретними прикладами з життя світової спільноти.

Вивчення питань, що належать до змістової лінії «Здоров'я і безпека», виховує учня як духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінного члена суспільства, здатного дотримуватися здорового способу життя і створювати безпечне життєве середовище.

Засобами іноземних мов учнів орієнтують на:

- уміння дискутувати довкола питань здоров'я людини;
- усвідомлення впливу шкідливих звичок на здоров'я людини;
- дотримання правил дорожнього руху, правил поведінки на воді та в інших місцях.

Змістова лінія «Підприємливість та фінансова грамотність» спрямована на розвиток кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).

Засобами іноземних мов учнів орієнтують на:

- уміння обговорювати окремі питання економічної та господарської діяльності, а також своєї ролі у сучасному технологічному середовищі;
- уміння розповідати про перспективи свого професійного вибору;
- готовність до прояву своєї обізнаності та свого ставлення до фінансових можливостей сучасних професій;
- уміння пояснювати особливості ощадливості та грамотного розподілу фінансів/грошей.

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
Я, моя родина, мої друзі	Наводить приклади внеску своєї родини у сталий розвиток	Розповідає про розподіл обов'язків у родині. Наводить приклади взаємодопомоги членів родини. Пояснює вибір особистих символів. Порівнює сімейні традиції. Наводить приклади свого внеску в життя громади. Обговорює особливості взаємодії особистості та групи.	Аргументує необхідність дотримання особистої гігієни. Демонструє розуміння впливу звичок на стан здоров'я. Ілюструє необхідність здорового способу життя на прикладі своєї родини. Формулює правила безпеки онлайн-спілкування. Прогнозує наслідки необачної поведінки в мережі Інтернет.	Демонструє розуміння цінності праці та працовитості для досягнення добробуту. Розповідає про доцільне використання кишенькових грошей

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
		Порівнює безпосереднє спілкування з віртуальним. Планує траєкторію власного життя. Формулює особисті ціннісні пріоритети		
Одяг			Пояснює вибір одягу залежно від погоди	Співвідносить власні потреби з можливостями сімейного бюджету
Харчування			Обговорює вибір продуктів, корисних для здоров'я. Наводить приклади купівлі продуктів для здорового харчування. Обговорює особливості харчування у підлітковому віці та харчові звички. Наводить приклади збалансованості власного раціону	Розподіляє кошти на продукти харчування. Складає перелік покупок

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
			Обговорює різні способи приготування їжі для збереження здоров'я та дотримання безпеки	
Відпочинок і дозвілля	Пояснює необхідність прибирання за собою під час відпочинку, наводить приклади з власного досвіду		Демонструє знання та наводить приклади дотримання правил безпеки руху та користування громадським транспортом. Розрізняє безпечні та небезпечні ситуації під час активного відпочинку	
Природа і погода	Розглядає природу як цілісну систему. Розробляє план дій щодо проведення шкільних екологічних заходів		Робить повідомлення про складні погодні умови. Оцінює вплив навколишнього середовища на здоров'я людей свого регіону	Обговорює ефективне та раціональне використання природних ресурсів
Подорож	Обговорює переваги екологічних видів транспорту	Демонструє розуміння цінності культурного розмаїття та необхідності жити разом у мирі.	Пояснює життєво важливу потребу дотримання правил дорожнього руху, поведінки на воді та в інших місцях.	

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
		Планує крас- назавчу подо- рож	Аналізує на- слідки пору- шення правил дорожнього руху	Порівнює вар- тість подорожі різними вида- ми транспорту
Рідне місто/ село	Пояснює вза- ємозв'язок людини й на- вколишнього середовища та її залежність від природних ресурсів	Наводить при- клади участі родини у жит- ті місцевої громади		
Свята і тра- диції		Порівнює свя- та й традиції в різних кра- їнах		
По- купки				Ідентифікує власні права й обов'язки як споживача. Ставить за- питання про можливості купівлі това- рів та замов- лення послуг у мережі Ін- тернет. Тлумачить функцію гро- шей у суспіль- стві
Спорт		Визначає власні спор- тивні впо- добання та потреби.	Переконує в необхідно- сті дотриман- ня особистої гігієни, займаючись спортом.	

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
		Наводить приклади впливу відомих спортсменів на популяризацію фізичної культури і спорту. Висловлює повагу до спортсменів з обмеженими можливостями	Дає поради щодо техніки безпеки під час спортивних занять і змагань. Обговорює вплив на здоров'я аматорського і професіонального спорту	
Шкільне життя	Обговорює участь у шкільних екологічних заходах	Демонструє розуміння потреби працювати разом. Свідчить на користь необхідності толерантного ставлення до людей з особливими навчальними потребами. Пропонує варіанти участі школи/класу в житті громади. Обговорює шкільні правила	Упорядковує власний робочий день із дотриманням принципів здорового способу життя	

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
		У спілкуванні дотримується толерантності та принципу «no hate speech» (мова проти ненависті — з англ.). Дискутує довкола питань про свою роль і місце у сучасному мультилінгвальному та полікультурному середовищі		
Охорона здоров'я	Дискутує довкола питань екології життя та здоров'я людини	Дає поради щодо правил поведінки під час епідемії людини	Обговорює шляхи профілактики захворювань	
Кіно і театр		Пояснює правила поведінки в закладах культури		Обговорює можливості замовлення квитків онлайн
Стиль життя	Проектує власні повсякденні дії на захист довкілля та збереження ресурсів	Описує власний стиль життя та визначає пріоритети. Оцінює інфраструктуру дозвілля власної громади	Надає рекомендації щодо дотримання здорового способу життя	Аргументує раціональність покупки

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
Засоби масової інформації		Демонструє розуміння основ медіаграмотності. Визначає достовірність інформації	Пояснює правила безпечної поведінки онлайн	
Музика		Пояснює правила поведінки у закладах культури	Наводить приклади впливу музики на здоров'я й самопочуття	Обговорює можливості замовлення квитків онлайн
Література		Обговорює розмаїття літературної спадщини		
Молодіжна культура		Висловлює власне ставлення до розмаїття молодіжних субкультур і течій	Критично оцінює вплив деструктивних молодіжних рухів на життя однолітків	
Наука і технічний прогрес	Презентує та обґрунтовує проекти щодо збереження довкілля та забезпечення його сталого розвитку	Обговорює свою роль у сучасному технологічному середовищі	Обговорює позитивні та негативні наслідки певних винаходів	
Робота і професія		Повідомляє про перспективи свого професійного вибору.		Проявляє обізнаність і своє ставлення до фінансових можливостей сучасних професій

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
		Проектує власну професійну діяльність відповідно до своїх схильностей і потреб суспільства		
Україна	Пропонує заходи щодо покращення екологічної ситуації в Києві. Обговорює питання, пов'язані зі збереженням навколишнього середовища у своєму регіоні та державі. Складає перелік місць для екотуризму у своєму регіоні	Порівнює Київ з іншими європейськими столицями. Робить повідомлення про основні пам'ятки історії та культури Києва. Складає перелік правил поведінки під час екскурсії. Демонструє розуміння цінності культурного розмаїття та потреби жити разом у мирі. Обговорює громадянську позицію та власні погляди на різноманітні соціальні проблеми своєї країни й світового простору	Запитує про/пояснює правила безпеки пересування Києвом	

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
Країна виучуваної мови	Описує види екотуризму	Порівнює типи для різних культур вербальні та невербальні норми поведінки. Розпитує про правила поведінки в європейських столицях. Демонструє розуміння цінності культурного розмаїття та потреби жити разом у мирі		Визначає орієнтовну вартість перебування в країні виучуваної мови

**Очікувані результати навчально-пізнавальної
діяльності учнів
(комунікативна компетентність)**

Комунікативні види мовленнєвої діяльності	Комунікативні уміння	Рівні та дескриптори володіння іноземною мовою на кінець 9-го класу відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання		
		Іноземна мова у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням	Іноземна мова в загальноосвітніх навчальних закладах	Іноземна мова як друга у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням і в загальноосвітніх навчальних закладах
		B1	A2+	A2
1	2	3	4	5
Рецептивні	Сприймання на слух	Розуміє основний зміст чіткого нормативного мовлення, зокрема короткі розповіді на знайомі теми, що регулярно трапляються у школі, на дозвіллі тощо	Розуміє достатньо, щоб задовольнити конкретні потреби, якщо мовлення чітке й повільне	Розуміє фрази та вирази, що належать до сфер найближчих пріоритетів (напр. елементарна особиста інформація про сім'ю, покупки, місцеву географію), якщо мовлення чітке й повільне
	Зорове сприймання	Читає із задовільним рівнем розуміння прості тексти, в яких викладено факти, що стосуються його/її сфери інтересів	Розуміє короткі прості тексти на знайомі теми конкретного типу, побудовані на основі широковживаного мовного матеріалу, пов'язаного з побутом і навчанням	Розуміє короткі прості тексти, що містять широкоживану лексику, зокрема інтернаціональні слова
Інтеракційні	Усна взаємодія	Використовує широкий діапазон простих мовленнєвих засобів у більшості ситуацій, які виникають під час подорожі чи перебування у країні вивчуваної мови. Без підготовки вступає у розмову на теми, що стосуються особистих	Спілкується досить легко в реальних та умовних комунікативних ситуаціях, якщо співрозмовник допоможе в разі необхідності. Веде прості повсякденні розмови без надмірних зусиль; ставить запитання й відповідає на запитання,	Спілкується, виконуючи прості звичні завдання, що вимагають простого і прямого обміну інформацією на знайомі та звичні теми, що стосуються навчання й дозвілля. Здійснює дуже короткі соціальні контакти,

1	2	3	4	5
Інтеракційні	Усна взаємодія	інтересів, або теми, пов'язані з повсякденним життям (напр. сім'я, хобі, навчання, подорож, останні новини)	обмінюється думками та інформацією на близькі/знайомі теми в передбачуваних повсякденних ситуаціях	проте рідко здатний/здатна зрозуміти достатньо, щоб підтримати розмову або виступати її ініціатором
	Писемна взаємодія	Пише особисті листи й записки із запитом або наданням простої актуальної інформації, пояснюючи те, що вважає важливим	Пише особисті листи й записки, пов'язані зі сферою нагальних потреб	Пише короткі прості записки, пов'язані зі сферою нагальних потреб
	Онлайн-взаємодія	Здійснює онлайн обмін інформацією, який потребує простих пояснень на знайомі теми за умови доступу до онлайн-інструментів. Розміщує в мережі Інтернет дописи про події, почуття, власний досвід. Коментує дописи інших кореспондентів	Спілкується онлайн на побутові теми, використовуючи мовні кліше. Розміщує в мережі Інтернет короткі описові дописи про повсякденну діяльність та почуття. Обмінюється простими коментарями з іншими дописувачами	Здійснює спілкування у соціальних мережах на елементарному рівні. Дописує онлайн про свої почуття та діяльність, використовуючи мовні кліше. Реагує на коментарі інших кореспондентів словами подяки або вибачення
Продуктивні	Усне продукування	Досить вільно описує один із багатьох предметів, які належать до кола його/її інтересів, упорядковуючи свій опис у лінійну послідовність	Описує або представляє людей, розпорядок дня, смаки та уподобання у вигляді короткого зв'язного висловлення, побудованого з простих фраз і речень	Описує або представляє людей, розпорядок дня, смаки та уподобання у вигляді короткого зв'язного висловлення, побудованого з простих фраз і речень
	Писемне продукування	Пише прості зв'язні тексти на різноманітні знайомі теми у межах своєї сфери інтересів, зв'язуючи низку окремих коротких елементів у лінійну послідовність	Пише низку простих фраз і речень, з'єднаних простими конекторами/сполучниками, напр. «та/і/й», «але/проте», «тому що»	Пише низку простих фраз і речень, з'єднаних простими конекторами/сполучниками, напр. «та/і/й», «але/проте», «тому що»

**Очікувана соціолінгвістична відповідність
на кінець 9-го класу**

Іноземна мова у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням	Іноземна мова в загальноосвітніх навчальних закладах	Іноземна мова як друга у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням і в загальноосвітніх навчальних закладах
B1	A2+	A2
Виконує та реагує на широкий спектр мовленнєвих функцій, використовуючи поширені засоби їх вираження в нейтральному регістрі. Усвідомлює основні правила ввічливості та діє відповідно до них. Усвідомлює і звертає увагу на найважливіші відмінності між звичаями, звичками, правилами поведінки, цінностями та ідеалами, характерними для власної спільноти та країни виучуваної мови	Виконує й реагує на основні мовленнєві функції, такі як запит, надання та обмін інформацією, а також вираження простими засобами своїх поглядів і ставлень. Спілкується просто, але ефективно, використовуючи загальноживані вирази та дотримуючись загальноприйнятих норм комунікативної поведінки	Здійснює дуже короткі соціальні контакти, використовуючи повсякденні ввічливі форми привітання і звертання. Формулює та реагує на запрошення, пропозиції, вибачення тощо

Лінгвістична компетенція на кінець 9-го класу

Лінгвістичний діапазон	Іноземна мова у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням	Іноземна мова в загальноосвітніх навчальних закладах	Іноземна мова як друга у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням і в загальноосвітніх навчальних закладах
	B1	A2+	A2
Загальний	Володіє достатнім лінгвістичним діапазоном із достатнім лексичним запасом для висловлювання на такі теми, як сім'я, хобі та інтереси, подорож, останні новини. Обмеженість лексики може спричиняти вагання, нерішучість, повторення, а іноді й труднощі у формулюваннях	Володіє базовим лінгвістичним діапазоном, який дозволяє вправлятися в повсякденних передбачуваних ситуаціях, хоча зміст висловлення може страждати через хезитаційні паузи для пошуку слів	Володіє обмеженим діапазоном коротких елементарних завчених фраз для використання у передбачуваних життєвих ситуаціях із можливими труднощами та непорозумінням у непередбачуваних обставинах. Продуктує короткі повсякденні вислови для задоволення простих конкретних потреб
Лексичний	Має достатній словниковий запас для висловлювання з деякою нерішучістю на більшість повсякденних тем: сім'я, хобі та інтереси, навчання, подорож, останні новини	Має достатній словниковий запас для ведення типової повсякденної бесіди у знайомих ситуаціях і на знайомі теми	Має достатній словниковий запас для задоволення елементарних комунікативних потреб
Граматичний	Вживає досить правильно поширені структури в передбачуваних ситуаціях	Уживає прості структури правильно, але може допускати елементарні помилки. Зазвичай те, що він/вона хоче сказати, є зрозумілим	Уживає прості структури правильно, але може допускати елементарні помилки. Зазвичай те, що він/вона хоче сказати, є зрозумілим
Фонологічний	Вимова в цілому зрозуміла, інтонація та наголос апроксимовані як на рівні речення, так і на рівні слова	Вимова в цілому досить зрозуміла, але співрозмовник може час від часу перепитувати	Вимова знайомих слів зрозуміла, але відчувається вплив інших мов на наголос, ритм та інтонацію, що може порушити розуміння

ІНОЗЕМНІ МОВИ У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ШКОЛАХ ІЗ ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ МОВ (5—9 КЛАСИ)

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів на кінець 9-го класу (комунікативна компетентність)

Навчальна програма є рамковою, а відтак проміжні результати за класами визначають учителі, орієнтуючись на кінцевий результат.

Комунікативні види мовленнє- вої діяльності	Комунікатив- ні уміння		Рівень та дескриптори володіння іноземною мовою на кінець 9-го класу відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання
			B1
1	2	3	4
Рецептивні	Сприймання на слух	У цілому	Розуміє основний зміст чіткого нормативного мовлення, зокрема короткі розповіді на знайомі теми, які є типовими для шкільного життя та до-звілля
		Розумін- ня роз- мови між іншими людьми	Стежить за основним змістом розгорнутої дискусії, якщо мовлення є чітким і нормативним
		Слухання наживо	Розуміє основний зміст простих коротких ви- словлень на знайомі теми, якщо мовлення чітке й нормативне
			Розуміє просту презентацію або демонстрацію на знайомі теми, якщо її підкріплено засобами візу- альної наочності (напр. слайди, роздаткові мате- ріали), розуміючи пояснення до них
			Розуміє основний зміст простого висловлення од- нієї людини (напр. гйда на екскурсії), якщо мов- лення є чітким і відносно повільним
		Слухан- ня оголо- шень та інструк- цій	Розуміє просту технічну інформацію, зокрема ін- струкції до побутових приладів
			Виконує детальні інструкції
			Розуміє оголошення в аеропортах, на вокзалах, у лі- таках, автобусах і потягах, якщо мовлення є чітким і нормативним, а сторонній шум мінімальним

1	2	3	4
Рецептивні	Сприймання на слух	Слухання радіо та аудіозаписів	Розуміє основний зміст випусків радіоновин і нескладний матеріал на знайомі теми, записаний на аудіоносії, якщо мовлення є відносно чітким і повільним
			Розуміє основний зміст і окремі деталі оповідань або розповідей (напр. розповідь про канікули), якщо мовлення є чітким і повільним
		Аудіовізуальне сприймання (телепрограми, фільми, відеозаписи)	Розуміє зміст фільмів, якщо з відеоряду та вчинків героїв можна отримати уявлення про сюжет, а мовлення є чітким і простим
			Розуміє основний зміст телепрограм на знайомі теми, якщо мовлення є відносно повільним і чітким
	Зорове сприймання	У цілому	Читає із достатнім рівнем розуміння прості тексти, в яких викладено факти, що стосуються його/її сфери інтересів
		Читання кореспонденції	Розуміє опис подій, почуттів та побажань в особистих листах, листівках досить добре для того, щоб регулярно спілкуватися з другом
			Розуміє прості особисті листи, листівки, зокрема електронні, та дописи в мережі Інтернет, у яких досить детально розповідається про події та особистий досвід
			Розуміє зміст стандартної офіційної кореспонденції та онлайн-дописів зі сфери власних інтересів
		Читання для орієнтування	Знаходить і розуміє релевантну інформацію в матеріалі, пов'язаному з повсякденним життям, такому як листи, брошури, короткі офіційні документи
			Добирає важливу інформацію на упаковках про приготування їжі та вживання лікарських засобів
			Визначає, чи стаття, доповідь, огляд відповідають визначеній темі
			Розуміє важливу інформацію у простих, чітко структурованих рекламних оголошеннях у газетах та журналах, якщо в них не забагато аббревіатур
		Читання для отримання інформації та аргументування	Виокремлює основний зміст простих статей на знайомі теми
			Розуміє більшість фактичної інформації на знайомі теми, з якою він/вона ймовірно стикається, якщо має достатньо часу для повторного читання
			Розуміє основний зміст стислих описів на інформаційних дошках (напр. у музейних експозиціях та на виставках)

1	2	3	4
Рецептивні	Зорове сприймання	Читання інструкцій	Розуміє чіткі, прості інструкції до приладів
			Розуміє прості інструкції на упаковках, напр. інструкції щодо приготування їжі
			Розуміє більшість коротких інструкцій з техніки безпеки (напр. інструкції у громадському транспорті або з використання електроприладів)
		Читання для задоволення	Розуміє докладний опис місць, подій, почуттів і планів у оповіданнях, путівниках і журнальних статтях, якщо мовні засоби часто вживані в повсякденному спілкуванні
			Розуміє те, що викладено у щоденнику мандрівника, який здебільшого описує події, що відбуваються під час подорожі, власний досвід і відкриття
			Розуміє фабулу оповідань, простих новел і коміксів із чіткою сюжетною лінією, регулярно користуючись словником, якщо мовні засоби належать до сфери повсякденного спілкування
Інтеракційні	Усна взаємодія	У цілому	Використовує широкий діапазон простих мовленевих засобів у більшості ситуацій, які виникають під час подорожі чи перебування у країні виучуваної мови. Без підготовки вступає в розмову на теми, що стосуються особистих інтересів, або теми, пов'язані з повсякденним життям (напр. сім'я, хобі, навчання, подорож, останні новини)
		Бесіда, дискусія та розуміння співрозмовника	Розуміє чітко артикульоване мовлення під час звертання до нього/неї у простих повсякденних ситуаціях, хоча іноді змушений/змушена просити повторити певні слова та фрази
			Вступає без підготовки в розмови на знайомі теми
			Підтримує розмову або дискусію, окремі висловлення в яких іноді є незрозумілими
			Може сам висловити здивування, щастя, сум, цікавість та байдужість та реагує на такі почуття, висловлені співрозмовником
			Висловлює власні погляди й думки та запитує про погляди й думки співрозмовника, обговорюючи теми, що входять до сфери особистих інтересів.

1	2	3	4
Інтеракційні	Усна взаємодія		Доносить до співрозмовника свої думки й реакції щодо розв'язання певних проблем або практичних питань, напр. куди піти, що робити, як організувати захід (прогулянку, похід тощо) Ввічливо висловлює власні переконання, думки, згоду й незгоду
		Цілеспрямована співпраця	Розуміє основний зміст сказаного; коли необхідно, може повторити частину сказаного співрозмовником, щоб пересвідчитися у взаєморозумінні Висловлює свої думки щодо можливого вирішення питання, наводячи короткі аргументи та пояснення Може попросити інших висловитися щодо подальших дій
		Отримання товарів та послуг	Орієнтується в більшості ситуацій, які можуть виникнути під час подорожі, а саме резервування готелю, заповнення анкети, замовлення страв тощо. Спілкується з відповідними службовцями Орієнтується в типових ситуаціях або в таких, що незначною мірою виходять за межі стандартних, напр. у магазинах, на пошті, в банках Просить пояснити різницю між двома або кількома аналогічними товарами в магазині, щоб вибрати один із них, у разі необхідності ставить уточнювальні запитання
		Обмін інформацією	Знаходить і передає просту фактичну інформацію Запитує, як дістатися певного місця, та розуміє детальні пояснення Дає пораду щодо простих питань зі сфери своєї компетентності
	Писемна взаємодія	У цілому	Пише особисті листи й записки з запитом або наданням простої актуальної інформації, пояснюючи те, що вважає важливим
		Листування	Пише особисті листи, досить детально описує власний досвід, почуття та події Пише прості листи та електронні повідомлення фактологічного характеру, наприклад запитує інформацію, надає чи просить про підтвердження Пише прості заявки з обмеженою кількістю уточнювальних деталей

1	2	3	4
Інтеракційні	Писемна взаємодія	Записки, повідомлення	Пише записки, що передають нагальну інформацію, друзям, працівникам сфери обслуговування, вчителям та іншим особам, з якими стикається в повсякденному житті, в доступній формі пояснюючи те, що вважає важливим
			Записує телефонні повідомлення, що складаються з кількох пунктів, якщо співрозмовник диктує їх чітко, з розумінням ставлячись до його/її рівня володіння мовою
	Онлайн-взаємодія	У цілому	Здійснює онлайн обмін інформацією, який потребує простих пояснень, на знайомі теми за умови доступу до онлайн-інструментів. Розміщує в мережі Інтернет дописи про події, почуття, досвід. Коментує дописи інших кореспондентів
		Онлайн-спілкування та дискусія	Ініціює, підтримує та завершує прості онлайн-дискусії на знайомі теми, хоча подекуди робить паузи під час спілкування в режимі реального часу
			Розміщує прості дописи на знайомі теми під час онлайн-дискусій, які стосуються сфери особистих інтересів, за можливості завчасно підготувати текст і використати онлайн-інструменти (напр. словники) для заповнення прогалин у знанні мови та перевірки правильності написаного
			Розміщує дописи в мережі Інтернет про особистий досвід, почуття й події та детально відповідає на коментарі, хоча іноді відчуває труднощі у формулюванні висловлень
		Цілеспрямована онлайн-співпраця	Співпрацює онлайн та здійснює обмін, який вимагає простого роз'яснення важливих деталей, зокрема реєструється на навчальний курс, екскурсію, захід, подає заявку на членство
			Взаємодіє онлайн з партнером або невеликою групою, яка працює над проектом, за наявності засобів візуалізації (зображення, статистичні дані, графіки), які ілюструють пов'язані з завданням поняття
			Виконує інструкції і ставить запитання або просить роз'яснення, щоб виконати спільне завдання онлайн.

1	2	3	4
Продуктивні	Усне продукування	У цілому	Досить вільно описує один із багатьох предметів, що належать до кола його/її інтересів, упорядковуючи свій опис у лінійну послідовність
		Тривалий монолог: опис власного досвіду	Описує, використовуючи прості мовні засоби, різноманітні знайомі предмети, що входять до сфери особистих інтересів
			Досить вільно продукує у формі лінійної послідовності прості розповіді, історії або описи
			Детально розповідає про власний досвід, описує почуття та реакцію
			Детально передає зміст книги або фільму й повідомляє про своє ставлення та почуття
			Описує події (реальні чи уявні), мрії, сподівання, амбіції
		Тривалий монолог: надання інформації	Подає просту фактологічну інформацію на знайомі теми, напр. визначає характер проблеми або розповідає, як дістатися певного місця, якщо може заздалегідь підготуватися
		Тривалий монолог: обґрунтування власної думки	Висловлює власну думку щодо питань, пов'язаних із повсякденним життям, використовуючи прості вирази
			Стисло аргументує та пояснює власні думки, плани, дії
			Схвалює чи не схвалює дії іншої особи та аргументує свою думку
		Виступ перед аудиторією	Робить достатньо чітку, коротку, підготовлену презентацію на знайому тему зі сфери своїх інтересів, досить чітко пояснює основні моменти
			Відповідає на уточнювальні запитання, але може попросити повторити, якщо темп мовлення був швидким
	Писемне продукування	У цілому	Пише прості зв'язні тексти на різноманітні знайомі теми у межах своєї сфери інтересів, поєднуючи низку окремих коротких елементів у лінійну послідовність
		Творче письмо	Пише прості детальні повідомлення на низку знайомих тем, що входять до сфери особистих інтересів
			Розповідає про свій досвід, описує почуття й реакції у формі простого зв'язного тексту
			Описує подію, недавню подорож (реальну чи уявну)

1	2	3	4
Продуктивні	Писемне продукування	Доповіді	Пише дуже короткі доповіді у стандартному спрощеному форматі, повідомляє поточну фактичну інформацію й аргументує свої дії
			Презентує тему у вигляді короткої доповіді чи плакату, використовуючи фотографії та короткі текстові блоки
			Пише короткий, простий опис знайомого приладу чи продукту

Орієнтовні параметри для оцінювання навчально-пізнавальних досягнень учнів

Ці параметри стосуються лише оцінювання й не слугують основними орієнтирами в навчанні.

Уміння	Клас				
	5	6	7	8	9
Сприймання на слух (аудіювання)	Обсяг прослуханого у записі матеріалу (у межах)				
	2—3 хв	2—3 хв	3—4 хв	3—4 хв	3—4 хв
Зорове сприймання (читання)	Обсяг одного тексту в словах (у межах)				
	150—200	200—250	250—300	300—350	300—350
Усна взаємодія (діалог)	Висловлення кожного у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)				
	6	6	7	7	8
Усне продукування (монолог)	Обсяг висловлення у реченнях (у межах)				
	6—8	8—9	9—10	10—11	11—12
Писемне продукування (письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)				
	80—90	90—100	100—110	110—130	130—150

Англійська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Одяг Харчування Відпочинок і дозвілля Природа	- описувати, розповідати, характеризувати - порівнювати - аргументувати свій вибір - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Подорож Рідне місто/село Свята і традиції	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	мої родинні зв'язки професії батьків мої друзі та їхні вподобання
Одяг	види одягу
Харчування	продукти харчування улюблені страви страви в Україні та Великій Британії
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення вільний час канікули
Природа	погода природні явища
Подорож	загальні відомості про Велику Британію та Україну
Рідне місто/село	місцезнаходження основні історичні та культурні відомості
Свята і традиції	календар свят в Україні та Великій Британії традиції святкування
Шкільне життя	розклад уроків робочий день урок іноземної мови види діяльності на уроці

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjective	Comparative and superlative forms of regular and irregular adjectives
Adverb	Frequency Place (<i>here/there</i>) Chronological sequence (<i>first, next, etc.</i>) Time for the past, present and future (<i>now, today, yesterday, tomorrow, already, yet</i>)
Conjunction	<i>But</i> as a basic connector <i>Because</i> for causes and reasons
Modality	<i>Can, could, have to, had to</i>
Preposition	Movement (<i>into, out of</i>) Place (<i>inside, outside, next to, etc.</i>) Time (<i>in, on, at, for, since, from ... to, during, by</i>) Possession and attribution (<i>of, with, without</i>)
Pronoun and determiner	Object personal pronouns Interrogative pronouns <i>who, whose</i> <i>How much/How many</i> with uncountable/countable nouns <i>Some, any, no, a lot (of)</i> with uncountable/countable nouns
Verb	<i>There is/There are</i> + uncountable/countable nouns Present Perfect Past Continuous

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Покупки Харчування Спорт	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Подорож Україна Велика Британія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність риса характеру
Покупки	відвідування магазинів види магазинів асортимент товарів гроші
Харчування	традиції харчування назви страв
Спорт	види спорту спортивні вподобання
Подорож	транспорт підготовка до подорожі проїзні документи
Україна	Київ, визначні місця
Велика Британія	Лондон, визначні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети види діяльності на уроках

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb and determiner	Manner (<i>slowly, well, etc.</i>) Basic quantifiers (<i>a lot, a little, very, too, rather, etc.</i>) Comparisons
Conjunction	Results and consequences (<i>so, then</i>)
Determiner	Definite article for uniqueness, public buildings, geographical names, other proper names
Modality	<i>May, must, can/could, have to/had to, would/wouldn't (like)</i>
Noun	Proper and common nouns
Preposition	Time (<i>till/until</i>)
Pronoun	Possessive pronouns as complement: <i>mine, yours, his, hers, ours, theirs</i>
Verb	Question tags

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Охорона здоров'я	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - просити про допомогу - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками
Публічна	Кіно і театр Спорт Україна Велика Британія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	обов'язки в сім'ї домашні справи та побут сімейні традиції та свята
Харчування	приготування їжі сервірування столу кухонні прилади, посуд способи обробки продуктів харчування
Охорона здоров'я	відвідування лікаря назви медичних закладів, захворювань та їх симптомів, лікарських засобів
Кіно і театр	відвідування театру, кінотеатру жанри елементи інтер'єру театру
Спорт	види спорту спортивні змагання відомі спортсмени клуби, секції
Україна	основні пам'ятки історії та культури Києва
Велика Британія	основні пам'ятки історії та культури Лондона
Шкільне життя	позакласні заходи шкільні свята і традиції

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb	Frequency Manner Time Degree <i>Too/Enough</i> + adverbs of manner
Clause	<i>Let/Make smb do smth</i> Comparisons with <i>as ... as, so ... as</i> Clauses with <i>so, not (I think so. I hope not)</i>
Modality	<i>Must/Mustn't, have to/don't have to, need/needn't, should/shouldn't, be allowed to</i>
Preposition	<i>With</i> <i>By</i> + agent
Pronoun	Reflexive pronouns as object/complement (<i>myself, ourselves, etc.</i>) Indefinite and negative Pronouns <i>some/any/no</i>
Verb	Past Perfect Active and Passive of previously learnt verb forms

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я і мої друзі Стиль життя	описувати, розповідати, характеризувати
Публічна	Засоби масової інформації Музика Література Україна Велика Британія	- запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції
Освітня	Шкільне життя	- аргументувати свій вибір, погляд - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками - коментувати статистичні дані

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я і мої друзі	друзі за листуванням кореспонденція
Стиль життя	здоровий спосіб життя активний відпочинок повсякденні дії види дозвілля
Засоби масової інформації	Інтернет преса періодичні видання
Музика	улюблені музичні стилі музичні жанри інструменти музиканти, композитори, виконавці відвідування концерту
Література	вибір книг для читання улюблений письменник, поет, книга, літературний герой літературні жанри відвідування бібліотеки, обладнання та послуги бібліотеки
Україна	географічне положення клімат населення національності
Велика Британія	географічне положення клімат населення національності
Шкільне життя	школи в Україні та за кордоном типи шкіл приміщення, назви навчальних кімнат та шкільного обладнання правила поведінки

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjective	Structures with <i>as ... as</i> , <i>so ... as</i> <i>Rather, almost, quite</i>
Adverb	Adverbs as modifiers

Категорія	Структура
Clause	Reported speech Reported wh-questions with <i>ask/tell/know</i> Adverbial clause with <i>when</i> Conditional I
Modality	<i>May, might, ought to</i>
Pronoun	Indefinite compound pronouns <i>some/any + thing/one/where/body</i> Negative pronouns
Verb	Sequence of tenses

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Природа і погода Одяг	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, погляд, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Молодіжна культура Наука і технічний прогрес Україна Англомовні країни	
Освітня	Робота і професія	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані індивідуальність людини формування особистості автобіографія

Тема	Лексичний діапазон
Природа і погода	навколишнє середовище охорона довкілля рослинний і тваринний світ
Одяг	мода елементи одягу
Засоби масової інформації	Інтернет, телебачення й радіо спілкування в мережі Інтернет улюблена радіо-, телепередача
Молодіжна культура	течії молодіжної культури молодіжні організації клуби за інтересами
Наука і технічний прогрес	відомі вчені та винахідники винаходи сучасні пристрої в житті й побуті
Україна	великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Англomовні країни	загальна характеристика великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Робота і професія	характеристика професій нахили і здібності вибір професії професійні якості

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb	<i>Neither ... nor, either ... or</i>
Clause	Conditionals I, II <i>If I were you...</i> <i>I wish, if only, had better, would rather</i> Relative clause with <i>whose/who/which/that</i> <i>Do you mind if...?, I don't mind if...</i>
Conjunction	<i>If, when, as soon as, till, until, etc.</i> + Present Simple with future reference
Verb	Verb + <i>-ing</i> <i>To</i> + verb

Німецька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Одяг Харчування Відпочинок і дозвілля Природа	- описувати, розповідати, характеризувати - порівнювати - аргументувати свій вибір - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Подорож Рідне місто/село Свята і традиції	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	мої родинні зв'язки професії батьків мої друзі та їхні вподобання
Одяг	види одягу
Харчування	продукти харчування улюблені страви страви в Україні та Німеччині
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення вільний час канікули
Природа	погода природні явища
Подорож	загальні відомості про Німеччину та Україну
Рідне місто/село	місцезнаходження основні історичні та культурні відомості

Тема	Лексичний діапазон
Свята і традиції	календар свят в Україні та Німеччині традиції святкування
Шкільне життя	розклад уроків робочий день урок іноземної мови види діяльності на уроці

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb	Steigerungsstufen
Präposition	Präpositionen mit Akkusativ: <i>durch, für, ohne, gegen, um</i>
Satz	Kausalsätze (<i>da, weil</i>) Nebensätze mit <i>dass</i>
Substantiv	Schwache Deklination der Substantive
Verb	Perfekt Reflexive Verben

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Покупки Харчування Спорт	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Подорож Україна Німеччина	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність риси характеру
Покупки	відвідування магазинів види магазинів асортимент товарів гроші

Тема	Лексичний діапазон
Харчування	традиції харчування назви страв
Спорт	види спорту спортивні вподобання
Подорож	транспорт підготовка до подорожі проїзні документи
Україна	Київ, визначні місця
Німеччина	Берлін, визначні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети види діяльності на уроках

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjektiv	Deklination der Adjektive
Präposition	Präpositionen mit Dativ: <i>aus, bei, nach, von, mit, zu</i>
Pronomen	Relativpronomen
Satz	Finalsatz (<i>damit</i>)
Substantiv	Starke und weibliche Deklinationen der Substantive
Verb	Präteritum Infinitivkonstruktion <i>um ... zu</i>

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Охорона здоров'я	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Кіно і театр Спорт Україна Німеччина	- висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - просити про допомогу - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям
Освітня	Шкільне життя	- оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	обов'язки в сім'ї домашні справи та побут сімейні традиції та свята
Харчування	приготування їжі сервірування столу кухонні прилади, посуд способи обробки продуктів харчування
Охорона здо- ров'я	відвідування лікаря назви медичних закладів, захворювань та їх симптомів, лікарських засобів
Кіно і театр	відвідування театру, кінотеатру жанри елементи інтер'єру театру
Спорт	види спорту, спортивні змагання відомі спортсмени, клуби, секції
Україна	основні пам'ятки історії та культури Києва
Німеччина	основні пам'ятки історії та культури Берліна
Шкільне життя	позакласні заходи шкільні свята і традиції

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjektiv	Adjektiv als Attribut
Satz	Konditionalsätze (<i>wenn</i>) und Temporalsätze (<i>als, wenn</i>)
Substantiv	Deklination: Ausnahmen
Verb	Hilfsverb <i>werden</i> . Futur I
Zahlwort	Bruchzahlen

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я і мої друзі Стиль життя	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію
Публічна	Засоби масової інформації	розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
	Музика Література Україна Німеччина	- пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд
Освітня	Шкільне життя	- давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками - коментувати статистичні дані

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я і мої друзі	друзі за листуванням кореспонденція
Стиль життя	здоровий спосіб життя активний відпочинок повсякденні дії види дозвілля
Засоби масової інформації	Інтернет преса періодичні видання
Музика	улюблені музичні стилі, музичні жанри інструменти, музиканти, композитори, виконавці відвідування концерту
Література	вибір книг для читання улюблений письменник, поет, книга, літературний герой літературні жанри відвідування бібліотеки, обладнання та послуги бібліотеки
Україна	географічне положення клімат населення, національності
Німеччина	географічне положення клімат населення, національності
Шкільне життя	школи в Україні та за кордоном типи шкіл приміщення, назви навчальних кімнат та шкільного обладнання правила поведінки

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb	Pronominaladverbien
Präposition	Präpositionen mit Genitiv: <i>außerhalb, innerhalb, unweit, während, infolge, wegen, trotz</i>
Satz	Attributsätze (<i>der, die, das</i>) Temporalsätze (<i>nachdem</i>)
Substantiv	Eigenname
Verb	Plusquamperfekt

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Природа і погода Одяг	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, погляд, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Молодіжна культура Наука і технічний прогрес Україна Німецькомовні країни	
Освітня	Робота і професія	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані індивідуальність людини формування особистості автобіографія
Природа і погода	навколишнє середовище охорона довкілля рослинний і тваринний світ

Тема	Лексичний діапазон
Одяг	мода елементи одягу
Засоби масової інформації	Інтернет, телебачення й радіо спілкування в мережі Інтернет улюблена радіо-, телепередача
Молодіжна культура	течії молодіжної культури молодіжні організації клуби за інтересами
Наука і технічний прогрес	відомі вчені та винахідники винаходи сучасні пристрої в житті й побуті
Україна	великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Німецькомовні країни	загальна характеристика великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Робота і професія	характеристика професій нахили і здібності вибір професії професійні якості

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Pronomen	Systematisierung
Satz	Lokalsätze mit <i>wo, wohin, woher</i>
Substantiv, Artikel	Systematisierung
Verb	Präsens und Präteritum Passiv Infinitivkonstruktionen <i>statt ... zu</i> und <i>ohne ... zu</i>
Zahlwort	Systematisierung

Французька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Одяг Харчування Відпочинок і дозвілля Природа	- описувати, розповідати, характеризувати - порівнювати - аргументувати свій вибір - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Подорож Рідне місто/село Свята і традиції	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	мої родинні зв'язки професії батьків мої друзі та їхні вподобання
Одяг	види одягу
Харчування	продукти харчування улюблені страви страви в Україні та Франції
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення вільний час канікули
Природа	погода природні явища
Подорож	загальні відомості про Францію та Україну
Рідне місто/село	місцезнаходження основні історичні та культурні відомості
Свята і традиції	календар свят в Україні та Франції традиції святкування
Шкільне життя	розклад уроків робочий день урок іноземної мови види діяльності на уроці

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjectif	Les adjectifs demonstratifs Les comparatifs de l'adjectif
Adverbe	Les adverbes de temps (<i>depuis, pendant, jusqu'à</i>) Les adverbes de manière
Article	Les articles indéfinis, définis, partitifs et l'article zéro
Nom	L'accord: le masculin et le féminin, le singulier et le pluriel
Pronom	Le pronom indéfini <i>on</i>
Préposition	Les prépositions de lieu
Verbe	Le présent de l'indicatif Le futur proche Le passé composé

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Покупки Харчування Спорт	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Подорож Україна Франція	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність риси характеру
Покупки	відвідування магазинів види магазинів асортимент товарів гроші
Харчування	традиції харчування назви страв
Спорт	види спорту спортивні вподобання

Тема	Лексичний діапазон
Подорож	транспорт підготовка до подорожі проїзні документи
Україна	Київ, визначні місця
Франція	Париж, визначні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети види діяльності на уроках

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	Les adjectifs possessifs
Adverbe	Durée (<i>pendant, en, depuis</i>)
Nom	Les comparatifs du nom
Pronom	Les pronoms démonstratifs Les pronoms possessifs
Verbe	Le présent de l'indicatif (l'état, la description) Le présent progressif (<i>être en train de</i>) Le futur proche Le futur simple L'imparfait Le passé composé

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Охорона здоров'я	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - просити про допомогу - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками
Публічна	Кіно і театр Спорт Україна Франція	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	обов'язки в сім'ї, домашні справи та побут, сімейні традиції та свята
Харчування	приготування їжі сервірування столу кухонні прилади, посуд способи обробки продуктів харчування
Охорона здоров'я	відвідування лікаря назви медичних закладів, захворювань та їх симптомів, лікарських засобів
Кіно і театр	відвідування театру, кінотеатру жанри елементи інтер'єру театру
Спорт	види спорту, спортивні змагання відомі спортсмени, клуби, секції
Україна	основні пам'ятки історії та культури Києва
Франція	основні пам'ятки історії та культури Парижа
Шкільне життя	позакласні заходи, шкільні свята і традиції

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	Les comparatifs de l'adjectif
Adverbe	Les comparatifs de l'adverbe
Pronom	Les pronoms COD et COI Les pronoms <i>en</i> et <i>y</i>
Préposition	Les prépositions de temps
Restriction	<i>Ne ... que</i>
Verbe	Le présent de l'indicatif Le futur simple Le futur proche L'imparfait Le passé composé

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я і мої друзі Стиль життя	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками - коментувати статистичні дані
Публічна	Засоби масової інформації Музика Література Україна Франція	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я і мої друзі	друзі за листуванням кореспонденція
Стиль життя	здоровий спосіб життя активний відпочинок повсякденні дії види дозвілля
Засоби масової інформації	Інтернет преса періодичні видання
Музика	улюблені музичні стилі, музичні жанри інструменти, музиканти, композитори, виконавці відвідування концерту
Література	вибір книг для читання улюблений письменник, поет, книга, літературний герой літературні жанри відвідування бібліотеки, обладнання та послуги бібліотеки
Україна	географічне положення клімат населення, національності

Тема	Лексичний діапазон
Франція	географічне положення клімат населення, національності
Шкільне життя	школи в Україні та за кордоном типи шкіл приміщення, назви навчальних кімнат та шкільного обладнання правила поведінки

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverbe	L'adverbe de lieu
L'hypothèse	Si + présent de l'indicatif
Verbe	Le présent de l'indicatif Le futur proche Le futur simple L'imparfait Le passé composé Le plus-que-parfait Le passif Les formes impersonnelles Le conditionnel

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Природа і погода Одяг	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, погляд, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Молодіжна культура Наука і технічний прогрес Україна Франкомовні країни	
Освітня	Робота і професія	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані індивідуальність людини формування особистості автобіографія
Природа і погода	навколишнє середовище охорона довкілля рослинний і тваринний світ
Одяг	мода елементи одягу
Засоби масової інформації	Інтернет, телебачення й радіо спілкування в мережі Інтернет улюблена радіо-, телепередача
Молодіжна культура	течії молодіжної культури молодіжні організації клуби за інтересами
Наука і технічний прогрес	відомі вчені та винахідники винаходи сучасні пристрої в житті й побуті
Україна	великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Франкомовні країни	загальна характеристика великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Робота і професія	характеристика професій нахили і здібності вибір професії професійні якості

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Pronom	Les pronoms relatifs composés
La condition	Si + passé composé/présent ou futur ou impératif
L'hypothèse	Si + imparfait/conditionnel présent
Le regret	Si + plus-que-parfait/conditionnel présent ou passé
Verbe	Le futur simple (la formation irrégulière) Le futur proche Le futur dans le passé Le passé composé L'imparfait Le plus-que-parfait Le passif Le conditionnel présent

Іспанська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Одяг Харчування Відпочинок і дозвілля Природа	- описувати, розповідати, характеризувати - порівнювати - аргументувати свій вибір - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Подорож Рідне місто/село Свята і традиції	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	мої родинні зв'язки професії батьків мої друзі та їхні вподобання
Одяг	види одягу
Харчування	продукти харчування улюблені страви страви в Україні та Іспанії
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення вільний час канікули
Природа	погода природні явища
Подорож	загальні відомості про Іспанію та Україну

Тема	Лексичний діапазон
Рідне місто/село	місцезнаходження основні історичні та культурні відомості
Свята і традиції	календар свят в Україні та Іспанії традиції святкування
Шкільне життя	розклад уроків робочий день урок іноземної мови види діяльності на уроці

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	Número y género
Adverbio	<i>También, tampoco, muy, mucho</i>
Artículo	Determinado e indeterminado
Perífrasis verbales	<i>Empezar a + inf, terminar de + inf, ir a + inf</i>
Preposición	De tiempo, lugar (<i>por, para</i>) Las formas contractas <i>al, del</i>
Pronombres	Negativos (<i>nada, nadie</i>); pronombres posesivos y su uso
Sustantivo	Número y género
Verbo	Los verbos regulares e irregulares en Presente de Indicativo El uso de los verbos <i>ser y estar</i> Los verbos regulares e irregulares en Pretérito Perfecto Compuesto, Pretérito Perfecto Simple, Pretérito Imperfecto, Imperativo Afirmativo (los verbos regulares) Verbos con alternancia vocálica en Presente de Indicativo (<i>empezar, comenzar, pensar, querer, mentir, preferir</i>)

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Покупки Харчування Спорт	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Подорож Україна Іспанія	висловлювати свої враження, почуття та емоції
Освітня	Шкільне життя	аргументувати свій вибір, погляд

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність риси характеру
Покупки	відвідування магазинів види магазинів асортимент товарів гроші
Харчування	традиції харчування назви страв
Спорт	види спорту спортивні вподобання
Подорож	транспорт підготовка до подорожі проїзні документи
Україна	Київ, визначні місця
Іспанія	Мадрид, визначні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети види діяльності на уроках

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	Grados de comparación de los adjetivos (<i>más ... que, menos ... que, tan ... como, -ísimo, -ísima</i>)
Adverbio	De lugar (<i>aquí, ahí, allí</i>)
Perífrasis verbales	<i>Estar</i> + participio pasado, <i>estar</i> + gerundio
Preposición	De lugar
Pronombre	<i>Para</i> + pronombre personal
Sustantivo	Los sufijos diminutivos (<i>-ito, -ita</i>)
Verbo	Futuro Simple (los verbos regulares, irregulares y reflexivos), Imperativo Afirmativo (los verbos regulares e irregulares, nivel léxico) Las formas impersonales del verbo

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Охорона здоров'я	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - просити про допомогу - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками
Публічна	Кіно і театр Спорт Україна Іспанія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	обов'язки в сім'ї, домашні справи та побут, сімейні традиції та свята
Харчування	приготування їжі сервірування столу кухонні прилади, посуд способи обробки продуктів харчування
Охорона здоров'я	відвідування лікаря назви медичних закладів, захворювань та їх симптомів, лікарських засобів
Кіно і театр	відвідування театру, кінотеатру, жанри елементи інтер'єру театру
Спорт	види спорту, спортивні змагання відомі спортсмени, клуби, секції
Україна	основні пам'ятки історії та культури Києва
Іспанія	основні пам'ятки історії та культури Мадрида
Шкільне життя	позакласні заходи, шкільні свята і традиції

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	La concordancia del adjetivo con sustantivo
Adverbio	Adjetivo + -mente, grados de comparación

Категорія	Структура
Oraciones condicionales	El I tipo de oraciones condicionales
Perífrasis verbales	<i>Deber</i> + inf, <i>ponerse a</i> + inf, <i>llegar a</i> + inf, <i>volver a</i> + inf, <i>dejar</i> + inf
Preposición	<i>Con, sin, hacia, hasta</i> y su uso
Pronombre	Modo Imperativo Afirmativo + pronombres Los interrogativos
Sustantivo	Sustantivos compuestos
Verbo	Verbos con alternancia vocálica (<i>volver, poder, contar, dormir, volar, encontrar, doler</i>) El uso de los tiempos verbales (aprendidos antes) Modo Imperativo Afirmativo (verbos regulares, irregulares y reflexivos) Voz pasiva (<i>ser</i> + participio pasado)

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я і мої друзі Стиль життя	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками - коментувати статистичні дані
Публічна	Засоби масової інформації Музика Література Україна Іспанія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я і мої друзі	друзі за листуванням кореспонденція
Стиль життя	здоровий спосіб життя активний відпочинок повсякденні дії види дозвілля

Тема	Лексичний діапазон
Засоби масової інформації	Інтернет преса періодичні видання
Музика	улюблені музичні стилі, музичні жанри інструменти, музиканти, композитори, виконавці відвідування концерту
Література	вибір книг для читання улюблений письменник, поет, книга, літературний герой літературні жанри відвідування бібліотеки, обладнання та послуги бібліотеки
Україна	географічне положення клімат населення, національності
Іспанія	географічне положення клімат населення, національності
Шкільне життя	школи в Україні та за кордоном типи шкіл приміщення, назви навчальних кімнат і шкільного обладнання правила поведінки

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	El uso de <i>bueno, malo, grande</i> Las estructuras comparativas <i>más de, menos de, igual de</i>
Artículo	El neutro <i>lo</i>
Oraciones exclamativas	Su uso
Perífrasis verbales	<i>Soler + inf, poder + inf, seguir/continuar + gerundio, llevar + gerundio, iniciar a + inf, tener + participio</i>
Preposiciones	<i>Ante, tras, contra, según</i>
Pronombre	Los indeterminados <i>cualquiera, todo, alguno, cada, mismo</i> <i>Con + pronombre personal reflexivo</i>
Sustantivo	El plural de los sustantivos compuestos
Verbo	Verbos con alternancia vocálica en Presente (<i>seguir, pedir, repetir</i>) Pretérito Perfecto Simple, Pretérito Imperfecto y su uso Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo y su uso

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Природа і погода Одяг	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, погляд, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Молодіжна культура Наука і технічний прогрес Україна Іспаномовні країни	
Освітня	Робота і професія	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані індивідуальність людини формування особистості автобіографія
Природа і погода	навколишнє середовище охорона довкілля рослинний і тваринний світ
Одяг	мода елементи одягу
Засоби масової інформації	Інтернет, телебачення й радіо спілкування в мережі Інтернет улюблена радіо-, телепередача
Молодіжна культура	течії молодіжної культури молодіжні організації клуби за інтересами
Наука і технічний прогрес	відомі вчені та винахідники винаходи сучасні пристрої в житті й побуті
Україна	великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Іспаномовні країни	загальна характеристика великі міста визначні місця й історичні пам'ятки

Тема	Лексичний діапазон
Робота і професія	характеристика професій нахили і здібності вибір професії професійні якості

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Artículo	El uso del artículo definido e indefinido, la ausencia del artículo
Locuciones prepositivas	<i>Gracias a, a pesar de, a partir de, en cuanto a, por culpa de</i>
Perífrasis verbales	<i>Ir + gerundio, andar + gerundio, quedar + gerundio</i>
Pronombres personales	Caso dativo y acusativo
Sustantivo	Los sustantivos que se usan sólo en plural
Verbo	Los verbos <i>gustar, apetecer, encantar, divertir, importar</i> en Presente de Indicativo Condicional Simple (verbos regulares e irregulares) Concordancia de los tiempos en Modo Indicativo Presente de Subjuntivo (y su uso) Imperativo Negativo (verbos regulares e irregulares)

ІНОЗЕМНІ МОВИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ (5—9 КЛАСИ)

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів на кінець 9-го класу (комунікативна компетентність)

Навчальна програма є рамковою, а відтак проміжні результати за класами визначають учителі, орієнтуючись на кінцевий результат.

Комунікативні види мовленнє- вої діяльності	Комунікатив- ні уміння		Рівень та дескриптори володіння англійською мовою на кінець 9-го класу відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання
			A2+
1	2	3	4
Рецептивні	Сприймання на слух	У цілому	Розуміє достатньо, щоб задовольнити конкретні потреби, якщо мовлення є чітким і повільним
		Розумін- ня роз- мови між іншими людьми	Визначає в загальних рисах тему дискусії, якщо мовлення є чітким і повільним
			Розпізнає, коли мовці погоджуються чи не пого- джуються у спілкуванні, якщо мовлення є чітким і повільним
		Слухання наживо	Слідкує за основним змістом демонстрації або презентації на знайому передбачувану тему, якщо мовлення є повільним, чітким, простим і підкрі- пленням наочністю (напр. слайди, роздруковки)
		Слухан- ня оголо- шень та інструк- цій	Розуміє та виконує інструкції щодо звичних по- всякденних занять (напр. спорт, приготування їжі тощо), якщо мовлення є чітким і повільним
			Розуміє прості оголошення (напр. повідомлення на автовідповідачі або оголошення по радіо щодо кіносе- ансів чи спортивних подій, оголошення про запізнен- ня потяга або повідомлення через гучномовець у су- пермаркеті), якщо мовлення є чітким і повільним
		Слухан- ня радіо та аудіо- записів	Розуміє найважливішу інформацію, що міститься в короткій аудіорекламі товарів та послуг, які входять до сфери інтересів (напр. компакт-диски, відеоігри, подорожі)
			Розуміє, слухаючи інтерв'ю по радіо, як люди про- водять дозвілля, що саме їм подобається й не подоба- ється робити, якщо мовлення є чітким і повільним

1	2	3	4
Рецептивні	Сприймання на слух	Аудіовізуальне сприймання (телепрограми, фільми, відеозаписи)	Визначає головну думку новин, у яких висвітлюються події, надзвичайні ситуації тощо, якщо візуальний ряд відповідає коментарям
			Слідкує за телерекламою або трейлером, розуміючи, про що говорять актори, якщо відеоряд значним чином підкріплює сказане, а мовлення є чітким і відносно повільним
	Зорове сприймання	У цілому	Розуміє короткі прості тексти на знайомі теми конкретного типу, побудовані на основі широкоживаного мовного матеріалу, пов'язаного з побутом і навчанням
		Читання листів	Розуміє простий особистий лист, електронний лист або допис у мережі Інтернет, у якому автор пише на знайомі теми (напр. про друзів та сім'ю) або розпитує про них
			Розуміє основні типи стандартних листів, електронних повідомлень і факсів (запити, замовлення, підтвердження) на знайомі теми
		Читання для орієнтування	Знаходить потрібну інформацію у практичних, конкретних передбачуваних текстах (напр. путівниках, рецептах), якщо в них використано простий мовний інвентар
			Розуміє основну інформацію у коротких та простих описах товарів у брошурах та на веб-сайтах (напр. портативні цифрові прилади, фотокамери тощо)
		Читання для отримання інформації та аргументування	Знаходить конкретну інформацію у простішому писемному матеріалі у формі листів, брошур, коротких газетних статей, що описують події
			Розуміє в загальних рисах новини, в яких повідомляється про події, що стосуються відомих тем, якщо зміст знайомий і передбачуваний
			Знаходить основну інформацію в коротких новинах чи простих статтях, у яких цифри, імена, ілюстрації та заголовки відіграють важливу роль і допомагають зрозуміти текст
		Читання інструкцій	Розуміє правила та інструкції (напр. правила безпеки, дорожнього руху), якщо у них використано простий мовний інвентар
			Розуміє короткі письмові інструкції з покроковими ілюстраціями (напр. для підключення нового обладнання)
		Читання для задоволення	Розуміє достатньо для того, щоб читати короткі, прості історії та комікси, в основі яких лежать знайомі, конкретні ситуації, а мовні засоби часто вживані у повсякденному спілкуванні
			Розуміє основні думки у коротких журнальних статтях і записках у путівниках, які пов'язані з конкретними повсякденними темами (напр. захоплення, спорт, дозвілля, тварини)

1	2	3	4
Інтеракційні	Усна взаємодія	У цілому	Спілкується досить легко в реальних та умовних комунікативних ситуаціях, якщо співрозмовник допоможе в разі необхідності. Веде прості повсякденні розмови без надмірних зусиль; ставить запитання й відповідає на запитання, обмінюється думками та інформацією на близькі/знайомі теми в передбачуваних повсякденних ситуаціях
		Бесіда, дискусія та розуміння співрозмовника	Встановлює комунікативний контакт: привітання й прощання, представлення, подяка
			Загалом розуміє мовлення, якщо воно є чітким, нормативним, зверненим безпосередньо до нього/неї, час від часу може попросити повторити чи перефразувати сказане
			Бере участь у коротких повсякденних розмовах на теми, що входять до сфери особистих інтересів
			Простими словами розповідає про своє самопочуття, висловлює подяку
			Просить про послугу (напр. позичити щось), пропонує послугу й може відповісти, якщо його просять про послугу
			Обмінюється думками, порівнює предмети й людей, використовуючи дуже прості мовні засоби
			Погоджується або не погоджується з іншими, аргументуючи свою думку
		Цілеспрямована співпраця	Розуміє достатньо, щоб без надмірних зусиль впоратися з простими повсякденними завданнями, а в разі нерозуміння просить повторити сказане, використовуючи дуже прості мовні засоби
			Обговорює плани з партнером або в групі, пропонує й відповідає на пропозиції
		Отримання товарів та послуг	Орієнтується у загальних аспектах повсякденного життя, таких як подорож, житло, їжа і покупки
			Спілкується у передбачуваних повсякденних ситуаціях (на пошті, на вокзалі, в магазині), використовуючи широкий спектр простих мовних засобів
			Отримує потрібну інформацію в туристичному бюро, якщо її викладено простими мовними засобами без використання спеціалізованих термінів

1	2	3	4
Інтеракційні	Усна взаємодія	Обмін ін-формацією	Розуміє достатньо, щоб без надмірних зусиль спілкуватись у простих, повсякденних ситуаціях, задовольняючи практичні повсякденні потреби
			Знаходить і передає просту фактологічну інформацію
			Ставить та відповідає на запитання про звички й повсякденні справи, вільний час, минулі події, плани та наміри
			Ставить прості запитання та надає прості пояснення й інструкції щодо того, як дістатися певного місця
	Писемна взаємодія	У цілому	Пише особисті листи й записки, пов'язані зі сферою нагальних потреб
		Листування	Обмінюється інформацією через текстові повідомлення (SMS), електронні або традиційні короткі листи, відповідаючи на запитання особи, з якою спілкується
		Записки, повідомлення	Записує короткі, прості повідомлення, якщо може попросити повторити чи перефразувати
	Онлайн-взаємодія	У цілому	Спілкується онлайн на побутові теми, використовуючи мовні кліше. Розміщує в мережі Інтернет короткі описові дописи про повсякденну діяльність та почуття. Обмінюється простими коментарями з іншими дописувачами
		Онлайн-спілкування та дискусія	Представляється та веде онлайн прості розмови, ставить та відповідає на запитання, обмінюється думками на передбачувані повсякденні теми, якщо має достатньо часу, щоб сформулювати відповіді, і спілкується одночасно лише з одним співрозмовником
			Створює короткі описові онлайн-дописи, які стосуються повсякденних питань, громадської діяльності та почуттів, використовуючи прості мовні засоби для опису ключових деталей
			Коментує онлайн-дописи інших людей, якщо автори використовують прості мовні засоби, реагує на вбудовані медіа, висловлює здивування, цікавість і байдужість, послуговуючись простими мовленнєвими конструкціями
		Цілеспрямована онлайн-співпраця	Використовує мовні кліше, розв'язуючи повсякденні питання, що виникають під час онлайн-спілкування (напр. наявність певних моделей і спеціальних пропозицій, дата доставки, адреса тощо)

1	2	3	4
Інтеракційні	Онлайн-взаємодія		Обмінюється онлайн базовою інформацією зі співрозмовником, який готовий допомогти, якщо необхідно розв'язати проблему або виконати спільне завдання
			Взаємодіє онлайн з партнером або групою під час роботи над простим спільним завданням; просить про роз'яснення; виконує прості інструкції за наявності засобів візуалізації (зображення, статистичні дані, графіки), які ілюструють пов'язані з завданням поняття
Продуктивні	Усне продукування	У цілому	Описує або представляє людей, розпорядок дня, смаки та уподобання у вигляді короткого зв'язного висловлювання, побудованого з простих фраз та речень
		Тривалий монолог: опис власного досвіду	Розповідає історії або описує щось у формі простого переліку подій
			Описує своє повсякденне оточення, напр. людей, місця, досвід навчання, особисті речі
			Стисло, за допомогою простих мовних засобів описує дії та події, плани та домовленості, звички, події з минулого, особистий досвід
		Тривалий монолог: надання інформації	Дає прості пояснення, як дістатися з одного пункту в інший, використовуючи елементарні мовні засоби (напр. праворуч, прямо, спочатку, потім, далі)
		Тривалий монолог: обґрунтування власної думки	Пояснює, що подобається й не подобається, чому надає перевагу; робить прості, прямі порівняння, аргументуючи свою думку
		Виступ перед аудиторією	Робить коротку, відрепетизовану презентацію на тему, пов'язану з повсякденним життям, коротко аргументує й пояснює свої думки, плани та дії
			Дає відповіді на обмежену кількість уточнювальних запитань
	Писемне продукування	У цілому	Пише низку простих фраз і речень, з'єднаних простими словами-зв'язками, напр. «та/і/й», «але/проте» і «тому що»
		Творче письмо	Пише зв'язну розповідь про своє оточення, напр. про людей, місця, навчання
			Дуже стисло, на елементарному рівні описує події, минулі дії та особистий досвід
			Розповідає прості історії (напр. про події, що відбулися під час канікул)

1	2	3	4
Продуктивні	Писемне продукування	Доповіді	Пише прості тексти на знайомі теми, які входять до сфери інтересів, поєднує речення словами-зв'язками
			Пише про свої враження й переконання на теми, що входять до сфери особистих інтересів (напр. стиль життя та культура), використовує базові слова та вирази повсякденного вжитку

Орієнтовні параметри для оцінювання навчально-пізнавальних досягнень учнів

Ці параметри стосуються лише оцінювання й не слугують основними орієнтирами в навчанні.

Уміння	Клас				
	5	6	7	8	9
Сприймання на слух (аудіювання)	Обсяг прослуханого у записі матеріалу (у межах)				
	2—3 хв	2—3 хв	2—3 хв	3—4 хв	3—4 хв
Зорове сприймання (читання)	Обсяг одного тексту в словах (у межах)				
	100—150	100—150	150—200	200—250	200—250
Усна взаємодія (діалог)	Висловлення кожного у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)				
	5	5	6	6	7
Усне продукування (монолог)	Обсяг висловлення у реченнях (у межах)				
	5—6	6—7	7—8	8—9	9—10
Писемне продукування (письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)				
	50—60	60—70	70—80	80—90	90—100

Англійська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Одяг Харчування Відпочинок і дозвілля Природа	- описувати, розповідати, характеризувати - порівнювати - аргументувати свій вибір - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Подорож Рідне місто/село Свята і традиції	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	мої родинні зв'язки професії батьків мої друзі та їхні вподобання
Одяг	предмети одягу види одягу
Харчування	продукти харчування улюблені страви страви в Україні та Великій Британії
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення вільний час канікули
Природа	погода природні явища
Подорож	загальні відомості про Велику Британію та Україну
Рідне місто/село	місцезнаходження основні історичні та культурні відомості
Свята і традиції	календар свят в Україні та Великій Британії традиції святкування
Шкільне життя	навчальні предмети розклад уроків робочий день урок іноземної мови види діяльності на уроці

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb	Time markers for past, present and future (<i>yesterday, tomorrow, today, now</i>) Present Perfect + <i>yet/already</i>
Clause	Wh-questions <i>Yes/No</i> questions
Determiner	<i>These</i> and <i>those</i> as determiners relating to people or objects Basic quantifiers: <i>some, any, no, a lot of/lots of, much, many</i> (with countable and uncountable nouns)
Interrogatives	Interrogative pronouns/adjectives (<i>who, whose, what, which, where, when</i>)
Modality	<i>Should/Shouldn't</i> for advice or suggestions <i>Mustn't</i> for prohibition <i>May I/we...?</i> for formal and polite requests and permission
Noun	Regular/Irregular nouns — plural Possession
Preposition	Basic prepositions of time (<i>in, on, at, from ... to..., by, during</i>)
Pronoun	Object pronouns (<i>me, him, her</i>) as indirect objects
Verb	Present Perfect with present reference Present Perfect for personal experiences in the past Future with <i>be going to</i>

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Покупки Харчування Спорт	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Подорож Україна Велика Британія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність людини риси характеру
Покупки	відвідування магазинів види магазинів асортимент товарів гроші
Харчування	традиції харчування назви страв
Спорт	види спорту спортивні вподобання
Подорож	транспорт підготовка до подорожі проїзні документи
Україна	Київ, визначні місця
Велика Британія	Лондон, визначні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети види діяльності на уроках

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb	Manner (<i>slowly, well, etc.</i>) Comparisons
Conjunction	Basic connectors (<i>but, because</i>)
Determiner	Zero quantifier with plural countable nouns and uncountable nouns
Modality	<i>Have to</i> for present and near future obligation <i>Had to</i> for past obligation <i>May, must, can/could, would/wouldn't (like)</i> for intention and desire
Noun	Proper and common nouns
Preposition	<i>Of</i> for a part or aspect <i>With/Without</i> for (lack of) possession and attribution
Pronoun	Possessive pronouns as complement: <i>mine, yours, his, hers, ours, theirs</i>
Verb	Past Simple vs. Past Continuous

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Охорона здоров'я	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - просити про допомогу - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками
Публічна	Кіно і театр Спорт Україна Велика Британія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	обов'язки в сім'ї домашні справи та побут родинні традиції та свята
Харчування	приготування їжі сервірування столу кухонні прилади, посуд способи обробки продуктів харчування
Охорона здоров'я	відвідування лікаря назви медичних закладів, захворювань та їх симптомів, лікарських засобів
Кіно і театр	відвідування театру, кінотеатру жанри елементи інтер'єру театру
Спорт	види спорту спортивні змагання відомі спортсмени спортивні клуби, секції
Україна	основні пам'ятки історії та культури Києва
Велика Британія	основні пам'ятки історії та культури Лондона
Шкільне життя	позакласні заходи шкільні свята та традиції

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb	<i>Just, ever</i> for time <i>A lot, a little</i> for degree of intensity
Conjunction	<i>So and then</i> for results and consequences
Determiner	<i>Enough and too</i> for sufficiency and insufficiency <i>A little, much</i> for quantities with mass (uncountable) nouns
Modality	<i>Must/Mustn't, need/needn't</i> for (absence of) obligation <i>Should/Shouldn't</i> for advice or suggestions
Preposition	Prepositions in time phrases (<i>before, after, for, since</i>)
Pronoun	Reflexive pronouns for emphasis (<i>myself, ourselves, etc.</i>)
Verb	Past Perfect (general) Question tags

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я і мої друзі Стиль життя	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками
Публічна	Засоби масової інформації Музика Література Україна Велика Британія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я і мої друзі	друзі за листуванням кореспонденція
Стиль життя	здоровий спосіб життя повсякденні дії види дозвілля

Тема	Лексичний діапазон
Засоби масової інформації	Інтернет преса періодичні видання
Музика	улюблені музичні стилі, музичні жанри музичні інструменти музиканти, композитори, виконавці відвідування концерту
Література	вибір книг для читання улюблені письменник, поет, книга, літературний герой літературні жанри відвідування бібліотеки, обладнання та послуги бібліотеки
Україна	географічне положення клімат населення національності
Велика Британія	географічне положення клімат населення національності
Шкільне життя	школи в Україні та за кордоном типи шкіл приміщення, назви навчальних кімнат та шкільного обладнання правила поведінки

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjective	Structures with <i>as ... as</i> , <i>so ... as</i> <i>Rather, almost, quite</i>
Clause	Pro-clause with <i>so</i> , <i>not</i> (<i>I think so. I hope not.</i>) <i>When</i> for linking two clauses
Modality	<i>Will, might, shall, should, let, could</i> for various purposes
Pronoun	Indefinite compound pronouns <i>some/any + thing/one/where/body</i> Negative pronouns
Verb	Active and Passive of previously learnt verb forms

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Природа і погода Одяг	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, погляд, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Молодіжна культура Наука і технічний прогрес Україна Англомовні країни	
Освітня	Робота і професія	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані автобіографія
Природа і погода	навколишнє середовище охорона довкілля рослинний і тваринний світ
Одяг	мода елементи одягу
Засоби масової інформації	Інтернет, телебачення й радіо спілкування в мережі Інтернет улюблена радіо-, телепередача
Молодіжна культура	течії молодіжної культури молодіжні організації клуби за інтересами
Наука і технічний прогрес	відомі вчені та винахідники винаходи сучасні пристрої в житті й побуті
Україна	великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Англомовні країни	загальна характеристика великі міста визначні місця й історичні пам'ятки

Тема	Лексичний діапазон
Робота і професія	характеристика професій нахили і здібності вибір професії професійні якості

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Clause	<i>Who, which, that</i> in relative clause <i>To/In order to</i> + verb <i>If</i> + Present Simple First conditional
Verb	Verb + <i>-ing</i> <i>To</i> + verb

Німецька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Одяг Харчування Відпочинок і дозвілля Природа	- описувати, розповідати, характеризувати - порівнювати - аргументувати свій вибір - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Подорож Рідне місто/село Свята і традиції	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	мої родинні зв'язки професії батьків мої друзі та їхні вподобання
Одяг	предмети одягу види одягу
Харчування	продукти харчування улюблені страви страви в Україні та Німеччині
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення вільний час канікули
Природа	погода природні явища
Подорож	загальні відомості про Німеччину та Україну
Рідне місто/село	місцезнаходження основні історичні та культурні відомості
Свята і традиції	календар свят в Україні та Німеччині традиції святкування
Шкільне життя	навчальні предмети розклад уроків робочий день урок іноземної мови види діяльності на уроці

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjektiv	Steigerungsstufen
Präposition	Präpositionen mit Dativ/Akkusativ
Pronomen	Personalpronomen im Nominativ, Akkusativ Possessivpronomen Unpersönliches <i>es</i> Interrogativpronomen: <i>wer, was, wie viel...</i>
Satz	Objektsatz <i>Ob-Satz</i>
Substantiv	Substantive im Dativ
Verb	Imperativ Modalverben Perfekt

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Покупки Харчування Спорт	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Подорож Україна Німеччина	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність людини риси характеру
Покупки	відвідування магазинів види магазинів асортимент товарів гроші
Харчування	традиції харчування назви страв
Спорт	види спорту спортивні вподобання
Подорож	транспорт підготовка до подорожі проїзні документи
Україна	Київ, визначні місця
Німеччина	Берлін, визначні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети види діяльності на уроках

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjektiv	Deklination der Adjektive
Präposition	Präpositionen mit Akkusativ

Категорія	Структура
Pronomen	Demonstrativpronomen: <i>der/das/die</i> Indefinitpronomen: <i>jeder, alle, einige, viele</i> Fragepronomen: <i>welcher, was für ein</i>
Satz	Temporalsatz (ohne Plusquamperfekt)
Substantiv	Substantive im Genitiv
Verb	Präteritum Modalverben im Präteritum

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Охорона здоров'я	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - просити про допомогу - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками
Публічна	Кіно і театр Спорт Україна Німеччина	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	обов'язки в сім'ї домашні справи та побут родинні традиції та свята
Харчування	приготування їжі сервірування столу кухонні прилади, посуд способи обробки продуктів харчування
Охорона здоров'я	відвідування лікаря назви медичних закладів, захворювань та їх симптомів, лікарських засобів

Тема	Лексичний діапазон
Кіно і театр	відвідування театру, кінотеатру жанри елементи інтер'єру театру
Спорт	види спорту спортивні змагання відомі спортсмени клуби, секції
Україна	основні пам'ятки історії та культури Києва
Німеччина	основні пам'ятки історії та культури Берліна
Шкільне життя	позакласні заходи шкільні свята та традиції

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Präposition	Präpositionen mit Dativ: <i>aus, bei, nach, seit, von, mit, zu, ab</i>
Pronomen	Indefinitpronomen: <i>nichts, etwas, jemand, einer, keiner, was</i>
Satz	Kausalsatz
Substantiv	Verbalsubstantiv
Verb	Futur I Infinitiv Aktiv mit <i>zu/ohne zu</i>

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я і мої друзі Стиль життя	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію
Публічна	Засоби масової інформації Музика Література Україна Німеччина	- розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції
Освітня	Шкільне життя	- аргументувати свій вибір, погляд - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками - коментувати статистичні дані

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я і мої друзі	друзі за листуванням кореспонденція
Стиль життя	здоровий спосіб життя повсякденні дії види дозвілля
Засоби ма- сової інфор- мації	Інтернет преса періодичні видання
Музика	улюблені музичні стилі, музичні жанри музичні інструменти музиканти, композитори, виконавці відвідування концерту
Література	вибір книг для читання улюблені письменник, поет, книга, літературний герой літературні жанри відвідування бібліотеки, обладнання та послуги бібліотеки
Україна	географічне положення клімат населення національності
Німеччина	географічне положення клімат населення національності
Шкільне життя	школи в Україні та за кордоном типи шкіл приміщення, назви навчальних кімнат та шкільного облад- нання правила поведінки

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjektiv	Substantivierte Adjektive
Adverb	Pronominaladverbien
Präposition	Präpositionen mit Genitiv
Pronomen	Relativpronomen: <i>der/das/die</i>
Satz	Attributsatz Finalsatz
Substantiv	Substantive fremder Herkunft
Verb	Infinitivkonstruktion <i>um ... zu</i> + Infinitiv

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Природа і погода Одяг	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, погляд, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Молодіжна культура Наука і технічний прогрес Україна Німецькомовні країни	
Освітня	Робота і професія	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані автобіографія
Природа і погода	навколишнє середовище охорона довкілля рослинний і тваринний світ
Одяг	мода елементи одягу
Засоби масової інформації	Інтернет, телебачення й радіо спілкування в мережі Інтернет улюблена радіо-, телепередача
Молодіжна культура	течії молодіжної культури молодіжні організації клуби за інтересами
Наука і технічний прогрес	відомі вчені та винахідники винаходи сучасні пристрої в житті й побуті
Україна	великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Німецькомовні країни	загальна характеристика великі міста визначні місця й історичні пам'ятки

Тема	Лексичний діапазон
Робота і професія	характеристика професій нахили і здібності вибір професії професійні якості

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjektiv	Steigerungsstufen der Adjektive (besondere Formen)
Adverb	Steigerungsstufen der Adverbien
Satz	Lokalsatz
Verb	Konjunktiv II der Höflichkeit von <i>haben</i> Infinitivkonstruktionen <i>statt ... zu</i> + Infinitiv, <i>ohne ... zu</i> + Infinitiv

Французька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Одяг Харчування Відпочинок і дозвілля Природа	- описувати, розповідати, характеризувати - порівнювати - аргументувати свій вибір - запитувати та надавати інформацію
Публічна	Подорож Рідне місто/село Свята і традиції	розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації
Освітня	Шкільне життя	пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	мої родинні зв'язки професії батьків мої друзі та їхні вподобання
Одяг	предмети одягу види одягу
Харчування	продукти харчування улюблені страви страви в Україні та Франції
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення вільний час канікули
Природа	погода природні явища
Подорож	загальні відомості про Францію та Україну
Рідне місто/село	місцезнаходження основні історичні та культурні відомості
Свята і традиції	календар свят в Україні та Франції традиції святкування
Шкільне життя	навчальні предмети розклад уроків робочий день урок іноземної мови види діяльності на уроці

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	Le pluriel, le féminin et le masculin des adjectifs L'adjectif <i>quel</i>
Article	Les articles indéfinis, définis et partitifs
Phrase	La phrase interrogative
Pronom	Les pronoms personnels sujet
Verbe	Le présent de l'indicatif (l'état, la description) Le futur proche L'impératif positif La négation Le passé composé Le conditionnel de politesse — <i>je voudrais</i> + infinitif

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Покупки Харчування Спорт	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Подорож Україна Франція	висловлювати свої враження, почуття та емоції
Освітня	Шкільне життя	аргументувати свій вибір, погляд

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність людини риса характеру
Покупки	відвідування магазинів види магазинів асортимент товарів гроші
Харчування	традиції харчування назви страв
Спорт	види спорту спортивні вподобання
Подорож	транспорт підготовка до подорожі проїзні документи
Україна	Київ, визначні місця
Франція	Париж, визначні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети види діяльності на уроках

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjectif	Le pluriel, le féminin et le masculin des adjectifs L'accord des adjectifs Les adjectifs indéfinis
Adverbe	Les adverbes de lieu, de temps et de fréquence

Категорія	Структура
Article	Les articles indéfinis, définis et partitifs
Conjonction	<i>Parce que, mais, où, que</i>
Nom	Le masculin et le féminin
Préposition	Les prépositions de lieu
Pronom	Les pronoms personnels sujet Les pronoms <i>en</i> et <i>y</i>
Verbe	Le présent de l'indicatif (l'état, la description) Le futur proche Le futur simple La négation Le passé composé

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Охорона здоров'я	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації
Публічна	Кіно і театр Спорт Україна Франція	- пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції
Освітня	Шкільне життя	- аргументувати свій вибір, погляд - просити про допомогу - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	обов'язки в сім'ї домашні справи та побут родинні традиції та свята
Харчування	приготування їжі сервірування столу кухонні прилади, посуд способи обробки продуктів харчування

Тема	Лексичний діапазон
Охорона здоров'я	відвідування лікаря назви медичних закладів, захворювань та їх симптомів, лікарських засобів
Кіно і театр	відвідування театру, кінотеатру жанри елементи інтер'єру театру
Спорт	види спорту, спортивні змагання, відомі спортсмени, клуби, секції
Україна	основні пам'ятки історії та культури Києва
Франція	основні пам'ятки історії та культури Парижа
Шкільне життя	позакласні заходи шкільні свята та традиції

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjectif	<i>Les adjectifs tout, tous, toute, toutes</i>
Adverbe	<i>Les adverbes de totalité tout, tous, toute, toutes</i>
Article	<i>L'article partitif</i>
Négation	<i>Ne ... pas, ne ... plus, ne ... jamais, ne ... rien, ne ... personne</i>
Pronom	<i>Tout, tous, toute, toutes</i> <i>Les pronoms compléments en et y</i> <i>Les pronoms relatifs simples qui, que, dont; où</i>
Verbe	<i>Le passé composé</i> <i>L'imparfait</i>

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я і мої друзі Стиль життя	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками - коментувати статистичні дані
Публічна	Засоби масової інформації Музика Література Україна Франція	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я і мої друзі	друзі за листуванням кореспонденція
Стиль життя	здоровий спосіб життя повсякденні дії види дозвілля
Засоби масової інформації	Інтернет преса періодичні видання
Музика	улюблені музичні стилі, музичні жанри музичні інструменти музиканти, композитори, виконавці відвідування концерту
Література	вибір книг для читання улюблені письменник, поет, книга, літературний герой літературні жанри відвідування бібліотеки, обладнання та послуги бібліотеки
Україна	географічне положення клімат населення національності
Франція	географічне положення клімат населення національності
Шкільне життя	школи в Україні та за кордоном типи шкіл приміщення, назви навчальних кімнат та шкільного обладнання правила поведінки

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	L'adjectif indéfini <i>quelqu'un</i>
L'hypothèse	<i>Si</i> + présent de l'indicatif
Préposition	Les prépositions de temps
Pronom	Les pronoms relatifs simples et les pronoms relatifs composés
Verbe	Le futur simple Le passé simple Le passif présent

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Природа і погода Одяг	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, погляд, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Молодіжна культура Наука і технічний прогрес Україна Франкомовні країни	
Освітня	Робота і професія	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані автобіографія
Природа і погода	навколишнє середовище охорона довкілля рослинний і тваринний світ
Одяг	мода елементи одягу
Засоби масової інформації	Інтернет, телебачення й радіо спілкування в мережі Інтернет улюблена радіо-, телепередача
Молодіжна культура	течії молодіжної культури молодіжні організації клуби за інтересами
Наука і технічний прогрес	відомі вчені та винахідники винаходи сучасні пристрої в житті й побуті
Україна	великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Франкомовні країни	загальна характеристика великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Робота і професія	характеристика професій нахили і здібності вибір професії професійні якості

Категорія	Структура
Adjectif	Les adjectifs qualificatifs (le genre, le nombre, la place de l'adjectif)
Restriction	<i>Ne ... que</i>
Verbe	Le futur simple Le passé composé L'imparfait Le plus-que-parfait Les formes impersonnelles (<i>il y a, il faut, il fait, il est, il reste</i>) Le gérondif Le participe passé

Іспанська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Одяг Харчування Відпочинок і дозвілля Природа	- описувати, розповідати, характеризувати - порівнювати - аргументувати свій вибір - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Подорож Рідне місто/село Свята і традиції	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	мої родинні зв'язки професії батьків мої друзі та їхні вподобання
Одяг	предмети одягу види одягу
Харчування	продукти харчування улюблені страви страви в Україні та Іспанії
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення вільний час канікули
Природа	погода природні явища
Подорож	загальні відомості про Іспанію та Україну
Рідне місто/село	місцезнаходження основні історичні та культурні відомості
Свята і традиції	календар свят в Україні та Іспанії традиції святкування
Шкільне життя	навчальні предмети розклад уроків робочий день урок іноземної мови види діяльності на уроці

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjetivo	Número y género
Adverbio	De modo
Artículo	Determinado e indeterminado
Conjunción	O/U
Número	Los cardinales
Perífrasis verbales	<i>Empezar a + inf, terminar de + inf</i>
Preposición	De lugar y de tiempo Las formas contractas <i>al, del</i>
Pronombre	Reflexivos, de cantidad
Sustantivo	Número y género

Категорія	Структура
Verbo	Presente de Indicativo, verbos con alternancia vocálica <i>(empezar, pensar, querer)</i> Pretérito Perfecto Compuesto (verbos irregulares) Futuro Simple (verbos irregulares) Pretérito Perfecto Simple (verbos regulares)

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Покупки Харчування Спорт	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Подорож Україна Іспанія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність людини риса характеру
Покупки	відвідування магазинів види магазинів асортимент товарів гроші
Харчування	традиції харчування назви страв
Спорт	види спорту спортивні вподобання
Подорож	транспорт підготовка до подорожі проїзні документи
Україна	Київ, визначні місця
Іспанія	Мадрид, визначні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети види діяльності на уроках

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjetivo	Número y género
Perífrasis verbales	<i>Estar</i> + participio pasado, <i>estar</i> + gerundio <i>Tener, poner, saber</i> en Futuro Simple
Preposición	De lugar, de tiempo
Pronombre	Los interrogativos y exclamativos
Sustantivo	Los sufijos diminutivos (-ito, -ita)
Verbo	Futuro Simple (verbos irregulares) Pretérito Perfecto Simple (verbos irregulares) Participio pasado Gerundio Imperativo Afirmativo

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Охорона здоров'я	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Кіно і театр Спорт Україна Іспанія	- висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - просити про допомогу - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям
Освітня	Шкільне життя	- оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	обов'язки в сім'ї домашні справи та побут родинні традиції та свята
Харчування	приготування їжі сервірування столу кухонні прилади, посуд способи обробки продуктів харчування

Тема	Лексичний діапазон
Охорона здоров'я	відвідування лікаря назви медичних закладів, захворювань та їх симптомів, лікарських засобів
Кіно і театр	відвідування театру, кінотеатру жанри елементи інтер'єру театру
Спорт	види спорту спортивні змагання відомі спортсмени спортивні клуби, секції
Україна	основні пам'ятки історії та культури Києва
Іспанія	основні пам'ятки історії та культури Мадрида
Шкільне життя	позакласні заходи шкільні свята та традиції

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	Grados de comparación
Adverbio	Grados de comparación
Perífrasis verbales	<i>Volver a</i> + infinitivo <i>Tener que</i> + infinitivo <i>Dejar de</i> + infinitivo <i>Terminar de</i> + infinitivo <i>Acabar de</i> + infinitivo <i>Deber</i> + infinitivo <i>Dejar</i> + infinitivo <i>Ponerse a</i> + infinitivo
Preposición	De lugar, de tiempo
Pronombre	Los posesivos y sus formas
Sustantivo	Sustantivos compuestos
Verbo	Los verbos con alternancia vocálica (<i>volver, poder, contar, dormir</i>) El uso de los tiempos del Modo Indicativo Voz pasiva

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я і мої друзі Стиль життя	- описувати, розповідати, характеризувати - запитувати та надавати інформацію - розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію - висловлювати свої враження, почуття та емоції - аргументувати свій вибір, погляд - давати оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам, діям - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками - коментувати статистичні дані
Публічна	Засоби масової інформації Музика Література Україна Іспанія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я і мої друзі	друзі за листуванням кореспонденція
Стиль життя	здоровий спосіб життя повсякденні дії види дозвілля
Засоби масової інформації	Інтернет преса періодичні видання
Музика	улюблені музичні стилі, музичні жанри музичні інструменти музиканти, композитори, виконавці відвідування концерту
Література	вибір книг для читання улюблені письменник, поет, книга, літературний герой літературні жанри відвідування бібліотеки, обладнання та послуги бібліотеки
Україна	географічне положення клімат населення національності
Іспанія	географічне положення клімат населення національності

Тема	Лексичний діапазон
Шкільне життя	школи в Україні та за кордоном типи шкіл приміщення, назви навчальних кімнат та шкільного обладнання правила поведінки

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	El grado superlativo absoluto
Adverbio	Grados de comparación
Conjunción	<i>Ni ... ni, así ... como, también, tampoco, no sólo ... sino también, ya ... ya, bien ... bien, sea ... sea, ora ... ora</i>
Perífrasis verbales	<i>Iniciar a + infinitivo, tener + participio</i> Los verbos irregulares en Pretérito Perfecto Simple
Preposición	Las compuestas de lugar
Pronombre	Los negativos (<i>nada, nadie, ninguno/a</i>)
Sustantivo	El plural de los sustantivos compuestos
Verbo	Pretérito Perfecto Compuesto Pretérito Imperfecto Futuro Simple Pretérito Perfecto Simple

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Природа і погода Одяг	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, погляд, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Молодіжна культура Наука і технічний прогрес Україна Іспаномовні країни	
Освітня	Робота і професія	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані автобіографія
Природа і погода	навколишнє середовище охорона довкілля рослинний і тваринний світ
Одяг	мода елементи одягу
Засоби масової інформації	Інтернет, телебачення й радіо спілкування в мережі Інтернет улюблена радіо-, телепередача
Молодіжна культура	течії молодіжної культури молодіжні організації клуби за інтересами
Наука і технічний прогрес	відомі вчені та винахідники винаходи сучасні пристрої в житті й побуті
Україна	великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Іспаномовні країни	загальна характеристика великі міста визначні місця й історичні пам'ятки
Робота і професія	характеристика професій нахили і здібності вибір професії професійні якості

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Artículo	Determinado, indeterminado, ausencia del artículo
Exclamativos	
Preposición	Locuciones prepositivas (<i>gracias a, a pesar de, por culpa de</i>)
Pronombre	Los relativos
Sustantivo	Los sustantivos que se usan sólo en plural
Verbo	Pretérito Perfecto Compuesto Pretérito Imperfecto Pretérito Pluscuamperfecto El estilo directo e indirecto Concordancia de los tiempos del Modo Indicativo

**ІНОЗЕМНА МОВА ЯК ДРУГА У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ШКОЛАХ
ІЗ ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ МОВ
І В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ (5—9 КЛАСИ)**

**Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності
учнів на кінець 9-го класу (комунікативна компетентність)**

Навчальна програма є рамковою, а відтак проміжні результати за класами визначають учителі, орієнтуючись на кінцевий результат.

Комунікативні види мовленнє- вої діяльності	Комунікативні уміння		Рівень та дескриптори володіння англійською мовою на кінець 9-го класу відповідно до За- гальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання
			A2
1	2	3	4
Рецептивні	Сприймання на слух	У цілому	Розуміє достатньо, щоб задовольнити кон- кретні потреби, якщо мовлення є чітким і по- вільним
		Розуміння роз- мови між ін- шими людьми	Розуміє в загальних рисах зміст короткої, простої розмови, якщо мовлення є дуже чіт- ким і повільним
		Слухання на- живо	Слідкує за дуже простою, добре структурова- ною презентацією або демонстрацією, якщо вона проілюстрована слайдами, конкретними прикладми або діаграмами, мовлення є чітким і повільним, з повторами, а тема є знайомою
			Розуміє в загальних рисах дуже просту ін- формацію, яка пояснюється в передбачуваній ситуації (напр. на екскурсії), якщо мовлення є дуже повільним і чітким, з тривалими пауза- ми час від часу
		Слухання оголошень та інструкцій	Розуміє основний зміст коротких, чітких, простих повідомлень та оголошень
			Розуміє пояснення, як дістатися з пункту А в пункт Б пішки або громадським транспор- том
			Розуміє елементарні інструкції щодо часу, дат, номерів тощо, а також щодо виконання повсякденних завдань

1	2	3	4
Рецептивні	Сприймання на слух	Слухання радіо та аудіозаписів	Розуміє та отримує основну інформацію щодо повсякденних передбачуваних питань, представлену у вигляді коротких аудіозаписів, якщо мовлення є чітким і повільним
			Отримує важливу інформацію з радіопрограм, напр. прогноз погоди, анонси концертів, оголошення спортивних результатів, якщо мовлення є чітким і повільним
			Розуміє важливі моменти розповіді й слідкує за сюжетом, якщо мовлення є чітким і повільним
		Аудіовізуальне сприймання (телепрограми, фільми, відеозаписи)	Слідкує за змінами тем у теленовинах, складає враження про їх основний зміст
	Зорове сприймання	У цілому	Розуміє короткі прості тексти на знайомі теми конкретного типу, побудовані на основі широко-вживаного мовного матеріалу, пов'язаного з побутом і навчанням
		Читання листів	Розуміє короткі прості особисті листи
			Розуміє дуже прості офіційні листи, електронні повідомлення (напр. підтвердження бронювання)
		Читання для орієнтування	Знаходить конкретну передбачувану інформацію у простому повсякденному матеріалі, напр. у рекламних оголошеннях, каталогах, меню, довідниках, розкладах
			Знаходить конкретну інформацію у списках та виокремлює потрібну інформацію (напр. використовує «Жовті сторінки» для знаходження послуги або продавця)
			Розуміє повсякденні знаки, оголошення (інструкції, вказівки, попередження про небезпеку) у громадських місцях, напр. на вулиці, в кафе, на вокзалі
		Читання для інформації та аргументації	Розуміє тексти, які описують людей, місця, повсякденне життя, культуру тощо, якщо в них використано простий мовний інвентар
			Розуміє інформацію, подану в ілюстрованих брошурах і картах, напр. про найвизначніші пам'ятки міста чи регіону

1	2	3	4
Рецептивні	Зорове сприймання		Розуміє основний зміст коротких новин на теми, що входять до сфери особистих інтересів (напр. спорт, знаменитості)
			Розуміє короткий фактологічний опис чи розповідь на теми, що стосуються повсякденної діяльності, якщо в них використано простий мовний інвентар і відсутні непередбачувані деталі
			Розуміє більшу частину особистої інформації, яку люди розміщують у мережі Інтернет, а також інформації про те, що їм подобається в інших людях
		Читання інструкцій	Розуміє прості інструкції до пристроїв, якими користується у повсякденному житті (напр. до телефону)
			Розуміє прості, короткі інструкції, якщо вони ілюстровані й викладені не у вигляді суцільного тексту
			Розуміє прості інструкції на упаковках продуктів харчування, медичних препаратів тощо, подані у вигляді простих команд
			Розуміє прості рецепти, особливо якщо найважливіші етапи приготування страв проілюстровано малюнками/фото
		Читання для задоволення	Розуміє короткі розповіді та описи життя людей, викладені простими словами
			Розуміє, що відбувається у фотоісторії (напр. у журналах про стиль життя), і складає уявлення про героїв
			Розуміє значну частину інформації, яка подається в короткому описі особи (напр. знаменитості)
			Розуміє основну думку короткої статті, яка розповідає про подію, що відбувається за передбачуваним сценарієм (напр. про вручення премії «Оскар»), якщо інформацію викладено чітко, простими мовними засобами
Інтеракційні	Усна взаємодія	У цілому	Спілкується досить легко в реальних та умовних комунікативних ситуаціях, якщо співрозмовник допоможе в разі необхідності. Веде прості повсякденні розмови без надмірних зусиль; ставить запитання й відповідає на запитання, обмінюється думками та інформацією на близькі/знайомі теми у передбачуваних повсякденних ситуаціях

1	2	3	4
Інтеракційні	Усна взаємодія	Бесіда, дискусія та розуміння співрозмовника	Розуміє звернене до нього/неї чітке й повільне мовлення у простих повсякденних ситуаціях, якщо співрозмовник докладає певних зусиль, щоб досягти розуміння
			Бере участь у дуже коротких діалогах, але рідко здатен підтримувати розмову з власної ініціативи, хоча спроможний зрозуміти співбесідника, якщо той докладе певних зусиль
			Використовує прості повсякденні ввічливі форми привітання і звертання
			Невимушено спілкується з однолітками, ставить запитання та розуміє відповіді, якщо вони здебільшого стосуються повсякденного життя
			Пропонує, запрошує, вибачається
			Розповідає про своє самопочуття, використовуючи дуже прості мовні кліше
			Розповідає про свої уподобання, в обмежений спосіб висловлює власну думку та аргументує її
			Обговорює плани щодо того, що робити, куди піти, домовляється про зустріч
		Цілеспрямована співпраця	Свідчить про те, що слідує за ходом думок і може зрозуміти, що потрібно, якщо співрозмовник докладає певних зусиль, щоб досягти розуміння
			Спілкується під час виконання простих повсякденних завдань, використовуючи прості фрази, коли треба щось попросити чи дати, отримати просту інформацію та обговорити, що робити далі
		Отримання товарів та послуг	Запитує просту інформацію щодо подорожі, користування громадським транспортом (автобусами, потягами, таксі); запитує й пояснює, як пройти; купує квитки
			Робить прості покупки — повідомляє, що потрібно і в якій кількості, питає ціну
			Замовляє послуги та їжу
			Повідомляє, коли щось не в порядку, напр.: «Їжа холодна», «У моїй кімнаті немає світла»
			Домовляється (особисто) про прийом у лікаря й розуміє відповідь. Повідомляє медичного працівника про проблеми зі здоров'ям, можливо за допомогою невербальних засобів спілкування

1	2	3	4
Інтеракційні	Усна взаємодія	Обмін інформацією	Спілкується під час виконання простих повсякденних завдань, які вимагають простого прямого обміну інформацією
			Обмінюється обмеженою інформацією щодо знайомих і повсякденних робочих питань
			Розпитує та розповідає про навчання та дозвілля
			Розпитує та пояснює, як дістатися певного місця з опорою на карту чи план
			Надає та просить надати особисту інформацію
			Запитує та розповідає на простому рівні про подію, напр. де вона відбувалася, хто був присутній та що саме відбувалося
	Писемна взаємодія	У цілому	Пише особисті листи й записки, пов'язані зі сферою нагальних потреб
		Листування	Повідомляє особисту стандартну інформацію, напр. у короткому листі чи електронному повідомленні, представляючи себе
			Пише короткі, прості листи-подяки та листи-визначення
			Пише короткі, прості записки, електронні та текстові повідомлення (SMS), напр. відповідає на запрошення, підтверджує зміни у попередніх домовленостях
			Пише короткі вітальні листівки, напр. привітання з днем народження або з Новим роком
		Записки, повідомлення та бланки	Пише короткі, прості записки та повідомлення, що стосуються кола нагальних потреб
			Занотовує події, відповідні дати та час, які необхідно запам'ятати
			Вносить особисту та іншу інформацію в найпоширеніші бланки, напр. заяву на отримання візи
	Онлайн-взаємодія	У цілому	Спілкується онлайн на побутові теми, використовуючи мовні кліше. Розміщує в мережі Інтернет короткі описові дописи про повсякденну діяльність та почуття. Обмінюється простими коментарями з іншими дописувачами
		Онлайн-спілкування та дискусія	Бере участь в онлайн-спілкуванні на базовому рівні, напр. надсилає віртуальні листівки на свята, ділиться новинами, узгоджує та підтверджує зустрічі
			Дописує в мережі Інтернет про свій настрій та про те, чим займається, використовуючи шаблонні вирази; відповідає на коментарі; простими мовними засобами висловлює вдячність або вибачається.

1	2	3	4
Інтеракційні	Онлайн-взаємодія		Робить короткі позитивні чи негативні онлайн-коментарі щодо вбудованих посилань і медіа, використовуючи елементарні мовні засоби, хоча зазвичай звертається до онлайн-словників
		Цілеспрямована онлайн-співпраця	Здійснює прості онлайн-транзакції, напр. замовлення товарів або запис на навчальний курс, заповнюючи онлайн-анкету, повідомляючи особисті дані та підтверджуючи умови, які пропонуються
			Виконує прості інструкції і ставить прості запитання під час виконання спільного завдання онлайн, якщо партнер готовий допомогти
Продуктивні	Усне продукування	У цілому	Описує або представляє людей, розпорядок дня, смаки та вподобання у вигляді короткого зв'язного висловлювання, побудованого з простих фраз та речень
		Тривалий монолог: опис власного досвіду	Описує свою родину, житлові умови, освіту
			Описує людей, місця та особисті речі простими мовними засобами
			Розповідає про те, що вміє робити добре й не дуже добре, напр. спорт, ігри, уміння, навчальні дисципліни
			Стисло описує свої плани на вихідні або на канікули
		Тривалий монолог: надання інформації	Дає прості пояснення, як дістатися з одного пункту в інший, використовуючи елементарні мовні засоби (напр. праворуч, прямо, спочатку, потім, далі)
		Тривалий монолог: обґрунтування власної думки	Висловлює, можливо повільно, власну думку, використовуючи прості мовні засоби
		Виступ перед аудиторією	Робить коротку, відрепетируему, просту презентацію на знайому тему
			Відповідає на прості уточнювальні запитання, якщо може попросити повторити і отримати допомогу у формулюванні відповіді
	Писемне продукування	У цілому	Пише низку простих фраз і речень, з'єднаних простими словами-зв'язками, напр. «та/і/й», «але/проте» і «тому що»
		Творче письмо	Пише низку простих фраз та речень про свою родину, житлові умови, освіту
			Пише короткі, прості уявні біографії і прості поезії про людей

1	2	3	4
Продуктивні	Писемне продукування		Описує в щоденнику те, чим займається, напр. повсякденні справи, екскурсії, спорт, захоплення; пише про людей і місця, використовуючи прості, конкретні слова, фрази й речення з простими словами-зв'язками
			Пише вступ до оповідання чи продовжує оповідання, якщо може користуватися словником і довідковими матеріалами

Орієнтовні параметри для оцінювання навчально-пізнавальних досягнень учнів

Ці параметри стосуються лише оцінювання й не слугують основними орієнтирами у навчанні.

Уміння	Клас				
	5	6	7	8	9
Усне сприймання (аудіювання)	Обсяг прослуханого у записі матеріалу (у межах)				
	1—2 хв	1—2 хв	2—3 хв	2—3 хв	2—3 хв
Зорове сприймання (читання)	Обсяг одного тексту у словах (у межах)				
	50—100	50—100	100—150	150—200	150—200
Усна взаємодія (діалог)	Висловлення кожного у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)				
	4	4	5	5	6
Усне продукування (монолог)	Обсяг висловлення у реченнях (у межах)				
	4—5	5—6	6—7	7—8	8—9
Писемне продукування (письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)				
	30—40	40—50	50—60	60—70	70—80

Англійська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мов яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Відпочинок і дозвілля Людина Природа	- представити себе, когось - познайомитися, привітатися, попрощатися, просити вибачення - ставити запитання й відповідати на них - давати елементарну характеристику - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Свята і традиції Україна Велика Британія	- вітати зі святом - розуміти та виконувати інструкції - повідомляти про належність
Освітня	Шкільне життя	описувати, розповідати, характеризувати

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	вік адреса місце проживання члени родини та родинні зв'язки
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення/хобі час
Людина	предмети одягу види одягу кольори
Природа	пори року місяці дні тижня тварини
Свята і традиції	календар свят України та Великої Британії
Україна	загальні відомості: назва країни, столиця, великі міста
Велика Британія	загальні відомості: назва країни, столиці, великі міста
Шкільне життя	школа класна кімната предмети в класній кімнаті шкільне приладдя

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjective	Position of adjectives
Conjunction	Basic connectors <i>but/and/or</i>
Determiner	<i>A/An</i> with single countable nouns <i>The</i> — definite article for specific example <i>This</i> and <i>that</i> as determiners
Exclamation	<i>Oh!, Ah!, Wow!, Ouch!, OK!, Oops!</i> for various emotions
Modality	<i>Can</i> for ability
Noun	Regular/Irregular plural nouns
Numeral	Cardinal and ordinal
Preposition	Common prepositions of place and movement
Pronoun	Personal pronouns
Verb	Present Simple for daily routines, states and facts, opinions, likes/dislikes <i>To be</i> and <i>to have</i> in Present Simple Imperatives and negative imperatives

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Відпочинок і дозвілля Людина Природа	• ставити запитання й відповідати на них • давати елементарну характеристику • пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію • висловлювати своє ставлення • повідомляти про смаки та вподобання
Публічна	Свята і традиції Україна Велика Британія	• вітати зі святом • розуміти та виконувати інструкції • повідомляти про належність
Освітня	Шкільне життя	• описувати, розповідати, характеризувати

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	назви професій професії батьків уподобання види діяльності

Тема	Лексичний діапазон
Відпочинок і дозвілля	вільний час види дозвілля спорт види спорту
Людина	частини тіла відвідування лікаря лікарські засоби
Природа	погода природні явища
Свята і традиції	основні свята Великої Британії та України
Україна	загальні відомості про Київ
Велика Британія	загальні відомості про Лондон
Шкільне життя	навчальні предмети розклад уроків час урок іноземної мови

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjective	Qualitative and relative
Adverb	Adverbs and adverbials of frequency (<i>always, usually, sometimes, often, never</i>) Time markers for present (<i>now, today</i>)
Conjunction	<i>Because</i> for clauses and reasons
Modality	<i>Can, may, must</i> for permission and obligation
Noun	's for possession
Numeral	Cardinal and ordinal
Preposition	Prepositions of time (<i>in, on, at</i>)
Pronoun	Object personal pronouns (<i>him, me, us</i>) Interrogative pronouns (<i>who, which, that, whose, where, when</i>)
Verb	Present Simple Present Continuous <i>There is/There are</i> to indicate existence or location

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Помешкання Харчування Спорт	- запитувати та надавати інформацію - характеризувати та оцінювати - висловлювати свої вподобання - висловлювати думки, емоції та враження - робити короткі повідомлення про події та факти - запитувати про чийсь враження, думки, ставлення - запрошувати та реагувати на запрошення
Публічна	Покупки Транспорт Природа Свята і традиції Україна Велика Британія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність людини риси характеру
Помешкання	види помешкань будинок, квартира інтер'єр моя кімната умеблювання
Харчування	продукти харчування сервірування столу посуд
Спорт	види спорту улюблений вид спорту
Покупки	види магазинів відвідування магазинів гроші ціни
Транспорт	види транспорту проїзд у місті
Природа	об'єкти природи навколишнє середовище
Свята і традиції	день народження
Україна	визначні місця Києва

Тема	Лексичний діапазон
Велика Британія	визначні місця Лондона
Шкільне життя	позакласні заходи

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjective	Comparisons
Adverb	Adverbs and adverbials of frequency, manner (e.g. <i>slowly, well</i>), time (e.g. <i>now, today, yesterday, two days ago</i>)
Conjunction	Basic connectors: <i>then, or</i>
Determiner	Basic quantifiers: <i>some, any, no, a lot (of), how much, how many</i> with countable/uncountable nouns
Modality	<i>Can/Could, have to/had to</i>
Noun	Countable/Uncountable
Preposition	Place (<i>inside, outside</i>) Movement (<i>into, out of</i>)
Verb	Present Simple Past Simple Present Continuous <i>There is/There are</i> + determiners + countable/uncountable nouns <i>Be going to</i>

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина і друзі Спорт Одяг Харчування	- запитувати та надавати інформацію - характеризувати та оцінювати - висловлювати свої вподобання - висловлювати думки, емоції та враження - робити короткі повідомлення про події та факти - запитувати про чийсь враження, думки, ставлення - запрошувати та реагувати на запрошення - аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Засоби масової інформації Україна Велика Британія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина і друзі	щоденні справи розпорядок дня спілкування з друзями (Інтернет, телефон)
Спорт	спортивні змагання відомі спортсмени
Одяг	предмети одягу види одягу
Харчування	види закладів харчування відвідування закладів харчування приготування їжі види обробки продуктів харчування назви страв національні страви
Засоби масової інформації	Інтернет преса радіо телебачення
Україна	географічне положення клімат населення, національності географічні об'єкти
Велика Британія	географічне положення клімат населення, національності географічні об'єкти
Шкільне життя	школа у Великій Британії та Україні

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb	Time markers of present, past, future
Conjunction	<i>So</i> for results and consequence <i>Because</i> for causes and reasons
Determiner	Definite/Zero article for uniqueness, public buildings, geographical and other proper names Basic quantifiers: <i>a lot</i> , <i>a little</i>
Modality	<i>Can/Can't, could/couldn't, must/mustn't, should/shouldn't, need/needn't</i> Offers and suggestions with <i>shall</i>
Noun	Proper and common nouns

Категорія	Структура
Preposition	<i>Of</i> for a part or aspect <i>With/Without</i> for attribution Time phrases with <i>from ... to, by..., during</i>
Pronoun	Reflexive pronouns as object/complement (e.g. <i>myself, ourselves</i>)
Verb	Past Continuous Future Simple

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі	• запитувати та надавати інформацію • характеризувати та оцінювати • висловлювати свої вподобання • висловлювати думки, емоції та враження • робити короткі повідомлення про події та факти • запитувати про чийсь враження, думки, ставлення • запрошувати та реагувати на запрошення • аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Кіно і театр Література Подорож Засоби масової інформації Україна Англомовні країни	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані автобіографія
Кіно і театр	афіші відвідування кінотеатру відвідування вистави
Література	улюблені літературні твори улюблений письменник/поет літературні жанри
Подорож	підготовка до подорожі програма відпочинку види транспорту предмети багажу проїзні документи

Тема	Лексичний діапазон
Засоби масової інформації	Інтернет онлайн-спілкування
Україна	визначні історичні та культурні місця
Англомовні країни	визначні історичні та культурні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb	<i>Just, ever, yet, already, (not) enough/too much/too many</i>
Clause	Comparisons with <i>as ... as, so ... as</i>
Determiner	<i>Some, any, no</i> with countable and uncountable nouns <i>Some, any, no + thing/one/body/where</i>
Modality	<i>Can</i> for permission <i>May/Might</i> for likelihood <i>Ought to</i> for duty or correctness when criticising <i>Ought to</i> for probability
Preposition	Time (<i>after, before</i>) <i>By/With</i> for means of doing something
Verb	Present Perfect Past Perfect Question tags

Німецька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Відпочинок і дозвілля Людина Природа	- представити себе, когось - познайомитися, привітатися, попрощатися, просити вибачення - ставити запитання й відповідати на них - давати елементарну характеристику - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Свята і традиції Україна Німеччина	- вітати зі святом - розуміти та виконувати інструкції - повідомляти про належність
Освітня	Шкільне життя	описувати, розповідати, характеризувати

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	вік адреса місце проживання члени родини та родинні зв'язки
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення/хобі час
Людина	предмети одягу види одягу кольори
Природа	пори року місяці дні тижня тварини
Свята і традиції	календар свят України та Німеччини
Україна	загальні відомості: назва країни, столиця, великі міста
Німеччина	загальні відомості: назва країни, столиця, великі міста
Шкільне життя	школа класна кімната предмети в класній кімнаті шкільне приладдя

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjektiv	Prädikativ
Adverb	Adverbien <i>gern, da, hier, heute, immer</i>
Artikel	Unbestimmter Artikel Bestimmter Artikel Nullartikel
Präposition	Präpositionen mit Akkusativ
Pronomen	Personalpronomen Possessivpronomen Unpersönliches Pronomen <i>es</i>
Satz	Aussagesatz Ergänzungsfrage Entscheidungsfrage Verneinung (<i>kein, nicht</i>)
Substantiv	Singular/Plural Substantive im Nominativ, Akkusativ
Verb	Präsens Modallverb <i>mögen (möchten)</i> Imperativ
Zahlwort	Numeral

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Відпочинок і дозвілля Людина Природа	• давати елементарну характеристику • пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію • висловлювати своє ставлення • повідомляти про смаки та вподобання • вітати зі святом • розуміти та виконувати інструкції • повідомляти про належність • описувати, розповідати, характеризувати
Публічна	Свята і традиції Україна Німеччина	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	назви професій професії батьків уподобання види діяльності
Відпочинок і дозвілля	вільний час види дозвілля спорт види спорту
Людина	частини тіла відвідування лікаря лікарські засоби
Природа	погода природні явища
Свята і традиції	основні свята Німеччини та України
Україна	загальні відомості про Київ
Німеччина	загальні відомості про Берлін
Шкільне життя	навчальні предмети розклад уроків час урок іноземної мови

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjektiv	Steigerungsstufen
Präposition	Präpositionen mit Dativ
Pronomen	Personalpronomen im Dativ, Akkusativ Demonstrativpronomen
Satz	Sätze mit Konjunktionen <i>aber, oder, denn</i>
Substantiv	Substantive im Dativ
Verb	Verben mit trennbaren Präfixen Präteritum von <i>haben, sein</i> Modalverben Perfekt
Zahlwort	Ordinalzahlen

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Помешкання Харчування Спорт	• запитувати та надавати інформацію • характеризувати та оцінювати • висловлювати свої вподобання • висловлювати думки, емоції та враження • робити короткі повідомлення про події та факти • запитувати про чийсь враження, думки, ставлення • запрошувати та реагувати на запрошення
Публічна	Покупки Транспорт Природа Свята і традиції Україна Німеччина	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність людини риса характеру
Помешкання	види помешкань будинки, квартира інтер'єр моя кімната уміщення
Харчування	продукти харчування сервірування столу посуд
Спорт	види спорту улюблений вид спорту
Покупки	види магазинів відвідування магазинів гроші ціни
Транспорт	види транспорту проїзд у місті
Природа	об'єкти природи навколишнє середовище
Свята і традиції	день народження
Україна	визначні місця Києва
Німеччина	визначні місця Берліна
Шкільне життя	позакласні заходи

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjektiv	Deklination der Adjektive
Adverb	Steigerungsstufen der Adverbien
Präposition	Präpositionen mit Akkusativ, Dativ
Pronomen	Fragepronomen: <i>welcher, was für ein</i> Indefinitpronomen <i>man</i>
Satz	Sätze mit Konjunktion <i>sondern</i> Kausalsätze mit <i>weil</i>
Substantiv	Gebrauch der Substantive ohne Artikel
Verb	Reflexivverben

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина і друзі Спорт Одяг Харчування	- запитувати та надавати інформацію - характеризувати та оцінювати - висловлювати свої вподобання - висловлювати думки, емоції та враження - робити короткі повідомлення про події та факти - запитувати про чийсь враження, думки, ставлення - запрошувати та реагувати на запрошення - аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Засоби масової інформації Україна Німеччина	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина і друзі	щоденні справи розпорядок дня спілкування з друзями (Інтернет, телефон)
Спорт	спортивні змагання відомі спортсмени
Одяг	предмети одягу види одягу
Харчування	види закладів харчування відвідування закладів харчування приготування їжі види обробки продуктів харчування назви страв, національні страви

Тема	Лексичний діапазон
Засоби масової інформації	Інтернет преса радіо телебачення
Україна	географічне положення клімат населення, національності географічні об'єкти
Німеччина	географічне положення клімат населення, національності географічні об'єкти
Шкільне життя	школа у Німеччині та Україні

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjektiv	Systematisierung
Präposition	Präpositionen mit Genitiv
Satz	Temporalsätze mit <i>als</i>
Substantiv	Substantive im Genitiv
Verb	Präteritum

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі	- запитувати та надавати інформацію - характеризувати та оцінювати - висловлювати свої вподобання - висловлювати думки, емоції та враження - робити короткі повідомлення про події та факти - запитувати про чийсь враження, думки, ставлення - запрошувати та реагувати на запрошення - аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Кіно і театр Література Подорож Засоби масової інформації Україна Німецькомовні країни	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані автобіографія
Кіно і театр	афіші відвідування кінотеатру відвідування вистави
Література	улюблені літературні твори улюблений письменник/поет літературні жанри
Подорож	підготовка до подорожі програма відпочинку види транспорту предмети багажу проїзні документи
Засоби масової інформації	Інтернет онлайн-спілкування
Україна	визначні історичні та культурні місця
Німецькомовні країни	визначні історичні та культурні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Satz	Sätze mit Konjunktionen <i>darum, deshalb</i> Konditional- und Temporalsätze mit <i>wenn</i> Ob-Satz Attributsätze
Substantiv	Deklination: Ausnahmen
Verb	Infinitiv Aktiv mit/ohne <i>zu</i> Modalverben im Präteritum
Zahlwort	Bruchzahlen

Французька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Відпочинок і дозвілля Людина Природа	- представити себе, когось - познайомитися, привітатися, попрощатися, просити вибачення - ставити запитання й відповідати на них - давати елементарну характеристику - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Свята і традиції Україна Франція	- вітати зі святом - розуміти та виконувати інструкції - повідомляти про належність
Освітня	Шкільне життя	описувати, розповідати, характеризувати

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	вік адреса місце проживання члени родини та родинні зв'язки
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення/хобі час
Людина	предмети одягу види одягу кольори
Природа	пори року місяці дні тижня тварини
Свята і традиції	календар свят України та Франції
Україна	загальні відомості: назва країни, столиця, великі міста
Франція	загальні відомості: назва країни, столиця, великі міста
Шкільне життя	школа класна кімната предмети в класній кімнаті шкільне приладдя

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	Les adjectifs qualificatifs et les adjectifs possessifs
Article	Les articles indéfinis, définis et partitifs
Nombre	Les nombres cardinaux
Préposition	Les prépositions de lieu
Pronom	Les pronoms personnels sujet
Verbe	Le présent de l'indicatif (l'état, la description) La négation Le conditionnel de politesse — <i>je voudrais</i> + infinitif

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Відпочинок і дозвілля Людина Природа	• ставити запитання й відповідати на них • давати елементарну характеристику • пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію • висловлювати своє ставлення • повідомляти про смаки та вподобання
Публічна	Свята і традиції Україна Франція	• вітати зі святом • розуміти та виконувати інструкції • повідомляти про належність
Освітня	Шкільне життя	• описувати, розповідати, характеризувати

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	назви професій професії батьків уподобання види діяльності
Відпочинок і дозвілля	вільний час види дозвілля спорт види спорту
Людина	частини тіла відвідування лікаря лікарські засоби

Тема	Лексичний діапазон
Природа	погода природні явища
Свята і традиції	основні свята Франції та України
Україна	загальні відомості про Київ
Франція	загальні відомості про Париж
Шкільне життя	навчальні предмети розклад уроків час урок іноземної мови

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	Les adjectifs qualificatifs (le genre et le nombre) L'adjectif indéfini <i>tout</i> Les adjectifs possessifs
Article	Les articles contractés
Conjonction	<i>Parce que</i>
Nombre	Les nombres ordinaux
Verbe	Le présent de l'indicatif Le futur simple Le passé composé Les verbes pronominaux La forme interrogative

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Помешкання Харчування Спорт	- запитувати та надавати інформацію - характеризувати та оцінювати - висловлювати свої вподобання - висловлювати думки, емоції та враження - робити короткі повідомлення про події та факти - запитувати про чийсь враження, думки, ставлення - запрошувати та реагувати на запрошення
Публічна	Покупки Транспорт Природа Свята і традиції Україна Франція	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність людини риси характеру
Помешкання	види помешкань будинок, квартира інтер'єр моя кімната умеблювання
Харчування	продукти харчування сервірування столу посуд
Спорт	види спорту улюблений вид спорту
Покупки	види магазинів відвідування магазинів гроші ціни
Транспорт	види транспорту проїзд у місті
Природа	об'єкти природи навколишнє середовище
Свята і традиції	день народження
Україна	визначні місця Києва
Франція	визначні місця Парижа
Шкільне життя	позакласні заходи

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	Le pluriel, le féminin et le masculin des adjectifs L'accord des adjectifs Les comparatifs de l'adjectif
Article	Les articles indéfinis, définis et partitifs
Pronom	Les pronoms personnels
Verbe	Le présent de l'indicatif Le passé composé Le futur simple L'impératif positif Les formes impersonnelles

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина і друзі Спорт Одяг Харчування	- запитувати та надавати інформацію - характеризувати та оцінювати - висловлювати свої вподобання - висловлювати думки, емоції та враження - робити короткі повідомлення про події та факти - запитувати про чиїсь враження, думки, ставлення - запрошувати та реагувати на запрошення - аргументувати свій вибір, погляд - оцінювати стан речей, події, факти - обмінюватися думками - коментувати статистичні дані
Публічна	Засоби масової інформації Україна Франція	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина і друзі	щоденні справи розпорядок дня спілкування з друзями (Інтернет, телефон)
Спорт	спортивні змагання відомі спортсмени
Одяг	предмети одягу види одягу
Харчування	види закладів харчування відвідування закладів харчування приготування їжі види обробки продуктів харчування назви страв національні страви
Засоби масової інформації	Інтернет преса радіо телебачення
Україна	географічне положення клімат населення національності географічні об'єкти

Тема	Лексичний діапазон
Франція	географічне положення клімат населення національності географічні об'єкти
Шкільне життя	школа у Франції та Україні

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	Le genre et le nombre de l'adjectif L'adjectif <i>quel</i>
Article	Les articles indéfinis, définis et contractés
Négation	<i>Ne ... pas, ne ... plus, ne ... jamais, ne ... rien, ne ... personne</i>
Pronom	Les pronoms démonstratifs
Verbe	Le présent de l'indicatif Le futur proche Le passé récent Le passé composé

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі	• запитувати та надавати інформацію • характеризувати та оцінювати • висловлювати свої вподобання • висловлювати думки, емоції та враження • робити короткі повідомлення про події та факти • запитувати про чийсь враження, думки, ставлення • запрошувати та реагувати на запрошення • аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Кіно і театр Література Подорож Засоби масової інформації Україна Франкомовні країни	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані автобіографія
Кіно і театр	афіші відвідування кінотеатру відвідування вистави
Література	улюблені літературні твори улюблений письменник/поет літературні жанри
Подорож	підготовка до подорожі програма відпочинку види транспорту предмети багажу проїзні документи
Засоби масової інформації	Інтернет онлайн-спілкування
Україна	визначні історичні та культурні місця
Франкомовні країни	визначні історичні та культурні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	Les adjectifs indéfinis Les comparatifs de l'adjectif
Adverbe	Les adverbes qualificatifs, interrogatifs Les adverbes de lieu, de manière, de temps
Article	Les articles indéfinis, définis, partitifs et contractés
Conjonction	<i>Parce que, mais, où, que</i>
Pronom	Les pronoms personnels Les pronoms complémentaires <i>en</i> et <i>y</i>
Restriction	<i>Ne ... que</i>
Verbe	Le présent de l'indicatif Le futur proche Le futur simple Le passé composé L'imparfait Le passé récent L'impératif

Іспанська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Відпочинок і дозвілля» + «Подорож», «Одяг» + «Погода», «Подорож» + «Країни, мова яких вивчається».

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

5-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Відпочинок і дозвілля Людина Природа	- представити себе, когось - познайомитися, привітатися, попрощатися, просити вибачення - ставити запитання й відповідати на них - давати елементарну характеристику - пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
Публічна	Свята і традиції Україна Іспанія	- вітати зі святом - розуміти та виконувати інструкції
Освітня	Шкільне життя	- повідомляти про належність - описувати, розповідати, характеризувати

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	вік адреса місце проживання члени родини та родинні зв'язки
Відпочинок і дозвілля	види відпочинку та занять захоплення/хобі час
Людина	предмети одягу види одягу кольори
Природа	пори року місяці дні тижня тварини

Тема	Лексичний діапазон
Свята і традиції	календар свят України та Іспанії
Україна	загальні відомості: назва країни, столиця, великі міста
Іспанія	загальні відомості: назва країни, столиця, великі міста
Шкільне життя	школа класна кімната предмети в класній кімнаті шкільне приладдя

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	Número y género
Artículo	Determinado e indeterminado Las formas contractas <i>al, del</i>
Conjunción	<i>Y (e)</i>
Número	Los cardinales
Preposición	<i>A, en, de, con, sobre</i>
Pronombre	Los personales, posesivos e interrogativos
Sustantivo	Número y género
Verbo	Presente de Indicativo: verbos regulares e irregulares (<i>ser, hacer, haber (hay), estar, tener</i>) El Imperativo Afirmativo de algunos verbos del uso escolar

6-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Відпочинок і дозвілля Людина Природа	• ставити запитання й відповідати на них • давати елементарну характеристику • пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію • висловлювати своє ставлення • повідомляти про смаки та вподобання
Публічна	Свята і традиції Україна Іспанія	• вітати зі святом • розуміти та виконувати інструкції • повідомляти про належність
Освітня	Шкільне життя	• описувати, розповідати, характеризувати

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	назви професій професії батьків уподобання види діяльності
Відпочинок і дозвілля	вільний час види дозвілля спорт види спорту
Людина	частини тіла відвідування лікаря лікарські засоби
Природа	погода природні явища
Свята і традиції	основні свята Іспанії та України
Україна	загальні відомості про Київ
Іспанія	загальні відомості про Мадрид
Шкільне життя	навчальні предмети розклад уроків час урок іноземної мови

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	La concordancia con el sustantivo
Adverbio	De lugar y de tiempo
Artículo	Determinado e indeterminado y sus usos
Conjunción	<i>Pero</i>
Número	Los cardinales y los ordinales
Preposición	De lugar
Pronombre	Los demostrativos
Verbo	Presente de Indicativo (verbos irregulares y reflexivos) Verbos con alternancia vocálica en Presente de Indicativo (<i>empezar, comenzar, pensar, querer, preferir, doler</i>) Futuro Simple y su uso

7-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Помешкання Харчування Спорт	• запитувати та надавати інформацію • характеризувати та оцінювати • висловлювати свої вподобання • висловлювати думки, емоції та враження • робити короткі повідомлення про події та факти • запитувати про чиїсь враження, думки, ставлення • запрошувати та реагувати на запрошення
Публічна	Покупки Транспорт Природа Свята і традиції Україна Іспанія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	зовнішність людини риси характеру
Помешкання	види помешкань будинки, квартира інтер'єр моя кімната умеблювання
Харчування	продукти харчування сервірування столу посуд
Спорт	види спорту улюблений вид спорту
Покупки	види магазинів відвідування магазинів гроші ціни
Транспорт	види транспорту проїзд у місті
Природа	об'єкти природи навколишнє середовище
Свята і традиції	день народження
Україна	визначні місця Києва
Іспанія	визначні місця Мадрида
Шкільне життя	позакласні заходи

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	Los grados de comparación
Adverbio	De lugar, de tiempo y de modo
Conjunción	Y/E
Oraciones no personales	
Preposición	De tiempo
Pronombre	Los indefinidos
Verbo	Pretérito Perfecto Compuesto y su uso Pretérito Perfecto Simple (los verbos reflexivos e irregulares) y su uso El uso de los verbos <i>ser</i> y <i>estar</i> Verbos con alternancia vocálica (<i>volver, poder, contar, dormir, volar, encontrar</i>)

8-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина і друзі Спорт Одяг Харчування	- запитувати та надавати інформацію - характеризувати та оцінювати - висловлювати свої вподобання - висловлювати думки, емоції та враження - робити короткі повідомлення про події та факти - запитувати про чийсь враження, думки, ставлення - запрошувати та реагувати на запрошення - аргументувати свій вибір, погляд
Публічна	Засоби масової інформації Україна Іспанія	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина і друзі	щоденні справи розпорядок дня спілкування з друзями (Інтернет, телефон)
Спорт	спортивні змагання відомі спортсмени
Одяг	предмети одягу види одягу

Тема	Лексичний діапазон
Харчування	види закладів харчування відвідування закладів харчування приготування їжі види обробки продуктів харчування назви страв національні страви
Засоби масової інформації	Інтернет преса радіо телебачення
Україна	географічне положення клімат населення, національності географічні об'єкти
Іспанія	географічне положення клімат населення, національності географічні об'єкти
Шкільне життя	школа в Іспанії та Україні

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	Grados de comparación
Adverbio	De modo
Artículo	El neutro <i>lo</i>
Preposición	Locuciones prepositivas
Sustantivo	Los sustantivos que se usan sólo en plural
Verbo	Pretérito Imperfecto (los verbos regulares e irregulares) y su uso Las formas impersonales del verbo

9-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі	• характеризувати та оцінювати • висловлювати свої вподобання • висловлювати думки, емоції та враження • робити короткі повідомлення про події та факти
Публічна	Кіно і театр Література Подорож	

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
	Засоби масової інформації Україна Іспаномовні країни	- запитувати про чийсь враження, думки, ставлення - запрошувати та реагувати на запрошення - аргументувати свій вибір, погляд
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані автобіографія
Кіно і театр	афіші відвідування кінотеатру відвідування вистави
Література	улюблені літературні твори улюблений письменник/поет літературні жанри
Подорож	підготовка до подорожі програма відпочинку види транспорту предмети багажу проїзні документи
Засоби масової інформації	Інтернет онлайн-спілкування
Україна	визначні історичні та культурні місця
Іспаномовні країни	визначні історичні та культурні місця
Шкільне життя	улюблені навчальні предмети плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Preposición	Locuciones prepositivas
Pronombre	Los exclamativos y negativos
Sustantivo	Los sufijos diminutivos
Verbo	Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo y su uso La concordancia de los tiempos en el Modo Indicativo

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства освіти і науки України
від 20.04.2018 № 408

ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІІ СТУПЕНЯ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТИПОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІІ СТУПЕНЯ

Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Типова освітня програма профільної середньої освіти (далі — Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі — Державний стандарт).

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв’язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграцію, а також логічну послідовність їх вивчення, подані в рамках навчальних планів (таблиці 1—3);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 4;
- пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОРІЄНТОВНА ТРИВАЛІСТЬ І МОЖЛИВІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10—11-х класів становить 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів — 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів — 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня (далі — навчальний план).

Навчальний план для 10—11 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Зкладам загальної середньої освіти для складання власного навчального плану закладу освіти пропонується два варіанти організації освітнього процесу.

Перший варіант (таблиця 1) містить перелік базових предметів з експериментальними інтегрованими курсами («Історія: Україна і світ», «Природничі науки»).

Другий варіант (таблиця 2) містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія: Україна і світ» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих предметів: «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

В обох представлених варіантах зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити

досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту.

За модульним принципом може бути реалізовано і зміст базового предмета «Фізика і астрономія». У такому разі розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учень має обрати два предмети — один в 10 класі, другий в 11 класі або одночасно два предмети в 10 і 11 класах (у такому разі години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети, діляться між двома обраними предметами).

Заклади освіти, складаючи свій навчальний план, можуть комбінувати перелік окремих предметів з обох запропонованих варіантів (наприклад, у класах суспільно-гуманітарного спрямування вивчати не інтегрований курс «Природничі науки», а окремі предмети природничого циклу).

Частину навчальних годин обох варіантів навчальних планів призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

У закладах загальної середньої освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини предмет «Мова і література корінного народу, національної меншини» може вивчатися як інтегрований курс або як окремі предмети: «Мова корінного народу, національної меншини», «Література корінного народу, національної меншини».

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в таблиці 3), що вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

У процесі складання власного навчального плану закладу освіти слід урахувати, що:

- профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей;

- кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;
- у разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, заклад освіти може використовувати їх для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів, для вивчення спеціальних і факультативних курсів.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленому порядку. Заклад освіти може також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання. Спеціальні курси реалізуються за рахунок годин, передбачених планом для профільних предметів і спеціальних курсів (у першому варіанті плану, таблиця 1), або за рахунок додаткових годин (у другому варіанті плану, таблиця 2).

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. Наприклад, учні, які навчаються за профілем природничого спрямування, можуть удосконалювати свої знання з української або іноземної мови, а учні, які здобувають освіту за певним суспільно-гуманітарним профілем, можуть розширювати свою компетентність у галузі інформаційно-комунікаційних технологій, опановуючи відповідний факультативний курс. Факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених планом.

Заклади освіти при складанні своїх навчальних планів можуть збільшувати кількість годин на вивчення базових або профільних предметів за рахунок додаткових годин.

З метою уникнення одноденного тижневого вивчення певного предмета або курсу заклад освіти може планувати його вивчення концентровано (впродовж чверті, семестру, навчального року).

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладах загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних *навчальних програмах*.

РЕКОМЕНДОВАНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок — дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні

на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації навчального процесу поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, є менш регламентованою й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосовувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття — це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8—11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити, можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей, крім уроку, може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації, як правило, застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед учителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять вимірювання та звітують про виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями під час екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з таких компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Освітня програма закладу базової середньої освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу базової середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнів, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності — на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми закладу освіти цей заклад складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

*Таблиця 1
до Типової освітньої програми*

Навчальний план
для 10—11 класів закладів загальної середньої освіти
(з експериментальними інтегрованими курсами)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10 клас	11 клас
Базові предмети ¹	23,5 (25,5)	21,5 (23,5)
Українська мова	2	2

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10 клас	11 клас
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ²	2	2
Мова та література корінного народу, національної меншини ³	2	2
Історія: Україна і світ (експериментальний інтегрований курс)	3	3
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Природничі науки (експериментальний інтегрований курс)	4	4
Фізична культура ⁴	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Профільні предмети і спеціальні курси¹	9 (7)	11 (9)
Вибірково-обов'язкові предмети (інформатика, технології, мистецтво)	3	3
Додаткові години на окремі предмети, факультативні курси, індивідуальні заняття	2,5	2,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Усього фінансується	38	38

1 У дужках подано кількість годин для закладів освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини.

2 За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.

3 Мова і література корінного народу, національної меншини входить до базових предметів лише для закладів освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини. В інших закладах освіти цей предмет може обиратися за потреби самим учнем за рахунок додаткових годин.

4 Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 2
до Типової освітньої програми

Навчальний план
для 10—11 класів закладів загальної середньої освіти

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети¹	27 (29)	26 (28)
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ²	2	2
Мова і література корінного народу, національної меншини ³	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура ⁴	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети (інформатика, технології, мистецтво)	3	3
Додаткові години¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8 (6)	9 (7)
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Усього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

- 1 У дужках подано кількість годин для закладів освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини.
- 2 За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.
- 3 Мова і література корінного народу, національної меншини входить до базових предметів лише для закладів освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини. В інших закладах освіти цей

предмет може обиратися за потреби самим учнем за рахунок додаткових годин.

- 4 Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Директор департаменту загальної середньої
та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Таблиця 3
до Типової освітньої програми

Орієнтовна кількість навчальних годин
для профільних предметів

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Мова і література корінного народу, національної меншини	5	5
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Алгебра	6	6
Геометрія	3	3
Фізика і астрономія	6	6
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5
Інформатика	5	5
Технології	6	6
Мистецтво	5	5
Фізична культура	6	6
Захист Вітчизни	5	5

Директор департаменту загальної середньої
та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ З ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ШКІЛ ІЗ ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ МОВ 10—11 КЛАСИ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета старшої школи

Мета навчання іноземної мови у старшій профільній школі полягає у формуванні в учнів іншомовної комунікативної компетентності — умінь здійснювати спілкування в усній та письмовій формах у межах сфер і тем, окреслених програмою для кожного профілю.

Цілі та зміст навчання диференціюються відповідно до навчальних профілів, забезпечуючи як загальноосвітню підготовку школярів, для яких іноземна мова є базовим загальноосвітнім предметом, так і профільну спеціалізовану підготовку до майбутньої професійної діяльності.

Профільне навчання іноземної мови здійснюється відповідно до цілей та змісту обраних учнями курсів за вибором і передбачає поглиблене та професійно зорієнтоване оволодіння предметом.

Навчання іноземної мови у профільній школі не розглядається як автономний процес, а відбувається відповідно до навчального та іншомовного досвіду, набутого учнями в початковій та основній школі, з урахуванням вікових можливостей та комунікативних потреб старшокласників.

Завдання іноземних мов у реалізації мети старшої школи

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. Після закінчення 11-го класу учні

загальноосвітнього навчального закладу, які вивчають першу іноземну мову, досягають рівня B1, учні спеціалізованої школи з поглибленим вивченням іноземної мови — рівня B2, а ті, хто оволодіває другою іноземною мовою, — рівня A2+. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.

Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий під час вивчення рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб;
- ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

Інтегровані змістові лінії та орієнтовні способи їх реалізації

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
Я, моя родина, мої друзі	Дискутує щодо якості та цінності життя	Обговорює систему цінностей сучасної родини	Демонструє розуміння основ ефективного спілкування	Усвідомлює необхідність бути заощадливим та використовувати технології для покращення добробуту родини

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
	Пояснює необхідність гуманного ставлення до тварин	Усвідомлює права людини, важливість толерантного ставлення до поглядів і переконань з урахуванням інтересів і потреб інших	Усвідомлює різні стилі розв'язання конфліктів, адекватно поводить себе у конфліктних ситуаціях	Аналізує та оцінює приклади доброчинності з власного досвіду
		Визначає життєві уміння, необхідні для удосконалення характеру	Аналізує вплив конфліктної поведінки на здоров'я	
		Демонструє розуміння прав та обов'язків молоді	Толерантно спілкується з однолітками і дорослими, у разі необхідності виступає у ролі посередника та пропонує цивілізовані шляхи вирішення конфлікту	
Спорт і дозвілля			Сприймає основні переваги здорового способу життя	Усвідомлює обмеженість ресурсів родини для задоволення особистих потреб
ЗМІ	Презентує та обґрунтовує власні проекти щодо збереження довкілля та забезпечення його сталого розвитку	Обговорює участь у клубах за інтересами	Обґрунтовує доцільність вибіркового використання інтернет-ресурсів з огляду на фізичне та психічне здоров'я людини	Співвідносить власні культурні потреби з можливостями сімейного бюджету

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
		Критично оцінює роль медіа у житті громадянської спільноти	Дає поради щодо техніки безпеки під час масових культурних заходів	
Харчування	Оцінює переваги органічних продуктів		Висловлює власні судження щодо значення якісних продуктів харчування для здоров'я людини	Обґрунтовує корисність раціонального харчування
	Аналізує та складає харчовий раціон відповідно до енергетичних затрат власного організму		Висловлює власні судження щодо пріоритетів у харчуванні для нормального розвитку і збереження здоров'я	Обґрунтовує корисність раціонального харчування, наводячи відповідні приклади
Природа і погода	Усвідомлює причинно-наслідкові зв'язки у взаємодії людини, суспільства і природи		Демонструє розуміння впливу екологічних чинників на здоров'я людини	Демонструє розуміння необхідності використання енергозбережувальних технологій
	Аргументує необхідність відповідального ставлення до довкілля			
Живопис. Мистецтво		Висловлює власні почуття та емоції, викликані творами мистецтва	Дискутує довкола питання впливу мистецтва на емоційний стан людини	

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
	Презентує та обґрунтовує мистецькі проекти щодо збереження довкілля та забезпечення його сталого розвитку		Дискутує щодо впливу мистецтва на емоційний стан людини	Співвідносить можливість відвідування мистецьких заходів з власною фінансовою спроможністю
Наука і технічний прогрес. Природа і довкілля	Обговорює важливість сучасних засобів комунікації та комп'ютерних технологій для вирішення екологічних проблем		Дискутує довкола питання впливу сучасних засобів комунікації та комп'ютерних технологій на здоров'я людини	Демонструє розуміння ролі сучасних засобів комунікації та комп'ютерних технологій у розвитку грошових відносин
	Аналізує вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля		Оцінює позитивні та негативні наслідки певних винаходів для здоров'я людини	Аналізує та оцінює шляхи фінансування (наприклад гранти) розвитку науки і техніки
Подорож	Аналізує переваги та недоліки різних видів та форм туризму з огляду на їх вплив на довкілля	Демонструє розуміння цінності культурного розмаїття та потреби жити разом у мирі	Аргументує необхідність дотримання правил безпеки під час подорожі	Прогнозує обсяг фінансових витрат під час подорожі
Шкільне життя		Аналізує стосунки з однолітками	Розуміє важливість принципів рівноправного спілкування	

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
		Обговорює та порівнює способи протидії агресії та насиллю у підлітковому середовищі в Україні та в країнах вичуваної мови	Усвідомлює ризики перебування у деструктивних неформальних групах	
		Демонструє обізнаність з міжнародними освітніми програмами	Оцінює та обирає ефективний спосіб підготовки до випускних іспитів з точки зору розумового навантаження	Обговорює та оцінює фінансові перспективи на майбутнє навчання
Робота і професії		Оцінює свої здібності і можливості на шляху до мети	Дискутує навколо важливості емоційного комфорту в майбутній професії	Обговорює матеріальні критерії і мотиви для вибору професії
		Усвідомлює важливість «розумних» цілей, які є конкретними, вимірюваними, досяжними, доречними і визначеними у часі		Обґрунтовує підприємницьку компетентність, керування власним життям та кар'єрою
	Аналізує власні бажання та потреби у контексті вибору майбутньої професії	Визначає свої пріоритети та обґрунтовує план дій щодо можливості досягнення успіху у професії		Оцінює фінансові можливості сучасних професій

Тема	Змістова лінія			
	Екологічна безпека та сталий розвиток	Громадянська відповідальність	Здоров'я і безпека	Підприємливість та фінансова грамотність
Україна в світі		Усвідомлює роль України у міжнародних організаціях		Демонструє розуміння важливості благодійної діяльності
		Висловлює власну громадянську позицію щодо соціальних викликів		

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів (комунікативна компетентність)

Комунікативні види мовленнєвої діяльності	Комунікативні уміння	Рівні та дескриптори володіння іноземною мовою на кінець 11-го класу відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання		
		Іноземна мова у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням	Іноземна мова в загальноосвітніх навчальних закладах	Іноземна мова як друга у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням і в загальноосвітніх навчальних закладах
		B2	B1	A2+
1	2	3	4	5
Рецептивні	Сприймання на слух	Розуміє основну думку складних за змістом та структурою висловлень на конкретні і абстрактні теми, зокрема на ті, які відповідають обраному профілю, якщо мовлення нормативне. Стежить за поширеним висловлюванням і складною аргументацією в дискусії за умови, що тема досить знайома, а напрям дискусії позначено чіткими маркерами	Розуміє основний зміст чіткого нормативного мовлення, зокрема короткі розповіді на знайомі теми, що регулярно зустрічаються у школі, на дозвіллі тощо	Розуміє достатньо, щоб задовольнити конкретні потреби, якщо мовлення є чітким й повільним

1	2	3	4	5
Рецептивні	Зорове сприймання	Читає з великою мірою незалежності, пристосовуючи стиль і швидкість читання до різних типів текстів та цілей, вибірково використовуючи відповідні довідкові матеріали. Володіє широким активним словниковим запасом, але може мати певні труднощі з рідко вживаними ідіомами	Читає із задовільним рівнем розуміння прості тексти, в яких викладено факти, що стосуються сфери його/її інтересів	Розуміє короткі прості тексти на знайомі теми конкретного типу, побудовані на основі широковживаного мовного матеріалу, пов'язаного з побутом і навчанням
Інтеракційні	Усна взаємодія	Спілкується досить вільно і спонтанно, що уможливорює безпроблемну регулярну взаємодію і тривалі відносини з досвідченими користувачами виучуваної мови. Наголошує на особистій значимості подій та досвіду, чітко пояснює та обґрунтовує власні переконання, наводячи відповідні аргументи	Використовує широкий діапазон простих мовленнєвих засобів у більшості ситуацій, які виникають під час подорожі чи перебування в країні виучуваної мови. Без підготовки вступає у розмову на теми, що стосуються особистих інтересів, або теми, пов'язані з повсякденним життям (напр. сім'я, хобі, навчання, подорож, останні новини тощо)	Спілкується досить легко в реальних та умовних комунікативних ситуаціях, якщо співрозмовник допоможе в разі необхідності. Веде прості повсякденні розмови без надмірних зусиль; ставить запитання і відповідає на запитання, обмінюється думками та інформацією на близькі/знайомі теми у передбачуваних повсякденних ситуаціях
	Писемна взаємодія	Повідомляє новини та висловлює власну думку у письмовій формі, співставляючи її з думками інших людей	Пише особисті листи й записки з запитом або наданням простої актуальної інформації, пояснюючи те, що вважає важливим	Пише особисті листи й записки, пов'язані зі сферою нагальних потреб

1	2	3	4	5
Інтеракційні	Онлайн-взаємодія	Співпрацює онлайн у групі задля виконання завдання, висуваючи та аргументуючи пропозиції, запитуючи роз'яснення та залагоджуючи можливі непорозуміння; ефективно пов'язує власні дописи з тими, що передували їм у гілці, якщо модератор допомагає вести дискусію	Здійснює онлайн обмін інформацією, який потребує простих пояснень, на знайомі теми за умови доступу до онлайн-інструментів. Розміщує в мережі Інтернет дописи про події, почуття, власний досвід. Коментує дописи інших кореспондентів	Спілкується онлайн на побутові теми, використовуючи мовні кліше. Розміщує в мережі Інтернет короткі описові дописи про повсякденну діяльність та почуття. Обмінюється простими коментарями з іншими дописувачами
		Чітко та детально описує і презентує широкий спектр тем, що належать до кола інтересів, наводячи додаткові аргументи та відповідні приклади	Досить вільно описує один із багатьох предметів, що належать до кола його/її інтересів, упорядковуючи свій опис у лінійну послідовність	Описує або представляє людей, розпорядок дня, смаки та вподобання у вигляді короткого зв'язного висловлювання, побудованого з простих фраз та речень
Продуктивні	Усне продукування	Пише чіткі детальні тексти на різні теми в межах своєї сфери інтересів, синтезуючи та оцінюючи інформацію з низки джерел	Пише прості зв'язні тексти на різноманітні знайомі теми у межах своєї сфери інтересів, зв'язуючи низку окремих коротких елементів у лінійну послідовність	Пише низку простих фраз і речень, з'єднаних простими конекторами/сполучниками, напр. «та/і/й», «але/проте» і «тому, що»

**Очікувана соціолінгвістична
відповідність на кінець
11-го класу**

Іноземна мова у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням	Іноземна мова в загальноосвітніх навчальних закладах	Іноземна мова як друга у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням і в загальноосвітніх навчальних закладах
B2	B1	A2+
Підтримує відносини з досвідченими користувачами виучуваної мови, не викликаючи мимоволі сміху чи роздратування, не вимагаючи від співрозмовників поводитися інакше, ніж вони поведуться з іншими досвідченими користувачами	Виконує та реагує на широкий спектр мовленнєвих функцій, використовуючи поширені засоби їх вираження в нейтральному реєстрі	Виконує і реагує на основні мовленнєві функції, такі як запит, надання та обмін інформацією, а також вираження своїх поглядів і ставлень простими засобами
Належним чином висловлює свої думки у різних ситуаціях, у формулюваннях уникає грубих помилок	Усвідомлює основні правила ввічливості та діє відповідно до них	Спілкується просто, але ефективно, використовуючи загальноновживані вирази та дотримуючись загальноприйнятих норм комунікативної поведінки
Пристосовує своє мовлення (хоча не завжди належним чином), дещо модифікуючи його, до ситуацій, що вимагають використання формального і неформального стилю	Усвідомлює і звертає увагу на найважливіші відмінності між звичаями, звичками, правилами поведінки, цінностями та ідеалами, характерними для власної спільноти та країни виучуваної мови	

Лінгвістична компетенція на кінець 11-го класу

Лінгвістичний діапазон	Іноземна мова у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням	Іноземна мова в загальноосвітніх навчальних закладах	Іноземна мова як друга у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням і в загальноосвітніх навчальних закладах
	B2	B1	A2+
Загальний	Володіє достатнім лінгвістичним діапазоном для того, щоб чітко щось описувати, висловлювати свою точку зору й аргументувати її, використовуючи складні мовні конструкції та відверто не підшуковуючи слова	Володіє достатнім лінгвістичним діапазоном з достатнім лексичним запасом для висловлювання на такі теми, як сім'я, хобі та інтереси, подорож, останні новини. Обмеженість лексики може спричиняти вагання, нерішучість, повторення, а іноді й труднощі у формулюваннях	Володіє базовим лінгвістичним діапазоном, який дозволяє вправлятися у повсякденних передбачуваних ситуаціях, хоча зміст висловлювання може страждати через хезитаційні паузи для пошуку слів
Лексичний	Має хороший словниковий запас для свого поля діяльності та більшості загальних тем. Варіює формулювання, щоб уникнути частих повторень, але лексичні прогалини все ще спричиняють паузи та зайву багатослівність. Досить систематично вживає слова у правильних словосполученнях у більшості контекстів. Розуміє і використовує багато спеціалізованої лексики зі свого поля діяльності, але має труднощі з термінологією, що виходить за його межі	Має достатній словниковий запас для висловлювання з деякою нерішучістю на більшість повсякденних тем: сім'я, хобі та інтереси, навчання, подорож, останні новини	Має достатній словниковий запас для ведення типової повсякденної бесіди у знайомих ситуаціях та на знайомі теми

1	2	3	4
Граматичний	Демонструє відносно високий ступінь граматичного контролю. Не робить помилок, що призводять до непорозумінь. Добре володіє простими мовними структурами та деякими складними граматичними конструкціями, хоча часто вживає останні з деякими неточностями	Вживає досить правильно пошпирені структури в передбачуваних ситуаціях	Вживає прості структури правильно, але може допускати елементарні помилки. Зазвичай те, що він/вона хоче сказати, є зрозумілим
Фонологічний	Загалом використовує належну інтонацію, правильно ставить наголос і чітко артикулює звуки. На вимову впливають інші мови, якими він/вона володіє, але це не заважає розумінню	Вимова в цілому зрозуміла, інтонація та наголос апроксимовані як на рівні речення, так і на рівні слова	Вимова в цілому досить зрозуміла, але співрозмовник може час від часу перепитувати

ІНОЗЕМНІ МОВИ
У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ШКОЛАХ ІЗ ПОГЛИБЛЕНИМ
ВИВЧЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ МОВ
10—11 КЛАСИ

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності
учнів на кінець 11-го класу (комунікативна компетентність)

Навчальна програма є рамковою, а відтак проміжні результати за класами визначають учителі, орієнтуючись на кінцевий результат.

Комунікативні види мовленнєвої діяльності	Комунікативні уміння	Рівень та дескриптори володіння іноземною мовою на кінець 11-го класу відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання
		B2
1	2	3
Рецептивні	Сприймання на слух	У цілому Розуміє основну думку складних за змістом та структурою висловлень на конкретні і абстрактні теми, зокрема на ті, які відповідають обраному профілю, якщо мовлення є нормативним. Стежить за поширеним висловлюванням і складною аргументацією в дискусії за умови, що тема є досить знайомою, а напрям дискусії позначено чіткими маркерами

1	2	3
Рецептивні	Сприймання на слух	Розуміння розмови між іншими людьми Докладаючи певних зусиль, розуміє більшу частину сказаного іншими людьми, але може мати труднощі у спілкуванні з досвідченими користувачами вивчуваної мови, якщо вони жодним чином не модифікують своє мовлення Розпізнає основні аргументи «за» та «проти» певної ідеї, якщо мовлення учасників обговорення є чітким і нормативним Розуміє хронологічну послідовність тривалого неформального мовлення, наприклад оповідання або історії
		Слухання наживо Розуміє складну аргументацію в лекції, якщо мовлення є чітким, а тема досить знайомою Відрізняє основну думку від недоречностей та відступів за умови нормативного мовлення Визнає точку зору лектора та відрізняє її від фактів, що викладаються
		Слухання оголошень та інструкцій Розуміє оголошення та повідомлення на конкретні та абстрактні теми за умови нормативного мовлення у помірному темпі Розуміє детальні інструкції досить добре для того, щоб їх успішно виконувати
		Слухання радіо та аудіозаписів Розуміє більшість документальних радіопрограм та інших записаних або ефірних аудіоматеріалів за умови нормативного мовлення; визначає настрій мовця та емоційне забарвлення висловлення
		Аудіовізуальне сприймання (телепрограми, фільми, відеозаписи) Розуміє більшість теленовин і суспільно-політичних програм Розуміє документальні фільми, інтерв'ю наживо, ток-шоу, вистави та більшість фільмів за умови нормативного мовлення
		У цілому Читає з великою мірою незалежності, пристосовуючи стиль і швидкість читання до різних типів текстів та цілей, вибірково використовуючи відповідні довідкові матеріали. Володіє широким активним словниковим запасом, але може мати певні труднощі з рідко вживаними ідіомами

1	2	3
Рецептивні	Зорове сприймання	Читання листів
		Читає листи, пов'язані зі сферою особистих інтересів, і легко визначає основну думку
		Розуміє зміст особистих електронних листів і дописів у соцмережах, навіть якщо вжито слова, які належать до нестандартного стилю
		Читання для орієнтування
		Швидко переглядає довгі та складні тексти, знаходячи потрібні деталі
		Швидко визначає зміст і доречність новин, статей та доповідей на теми, пов'язані з обраним профілем, вирішує щодо необхідності більш детально їх опрацьовувати
		Читання для інформації та аргументації
		Розуміє статті та доповіді, пов'язані з сучасними проблемами, якщо автор має чітку позицію і точку зору
		Розрізняє тексти, що надають фактичну інформацію, і ті, які мають на меті у чомусь переконати читачів
		Розпізнає різні структури у дискурсивних текстах: аргументи та контраргументи, причинно-наслідкові зв'язки, пропозиції щодо розв'язання проблем
		Читання інструкцій
		Розуміє довгі складні інструкції, пов'язані з обраним профілем, зокрема умови та застереження, якщо є змога повторно прочитати складні місця у тексті
		Читання для задоволення
		Читає для задоволення зі значною мірою незалежності, пристосовуючи стиль і темп читання до різних текстів (наприклад журналів, простих романів, історичних книг, біографій, книг з описом подорожей, путівників, текстів пісень, поезій), вибірково використовуючи довідкові джерела
		Читає романи з чітким розповідним сюжетом, які написані простою мовою, якщо не існує обмежень у часі для користування словником

1	2	3
Інтеракційні	Усна взаємодія	У цілому
		Спілкується досить вільно і спонтанно, що уможливорює безпроблемну регулярну взаємодію і тривалі відносини з досвідченими користувачами виучуваної мови. Наголошує на особистій значимості подій та досвіду, чітко пояснює та обґрунтовує власні переконання, наводячи відповідні аргументи
		Бесіда, дискусія та розуміння співрозмовника
		У деталях розуміє сказане навіть у шумному середовищі за умови нормативного мовлення
		Бере активну участь у бесіді на загальні теми навіть у шумному середовищі
		Підтримує відносини з досвідченими користувачами виучуваної мови, не викликаючи мимоволі сміху або роздратування, не вимагаючи від співрозмовників поводитися інакше, ніж вони поводяться з іншими досвідченими користувачами
		Передає відтінки емоцій і наголошує на особистій значимості подій і досвіду
		Бере активну участь у неформальній розмові на знайомі теми, коментує, чітко висловлює власну точку зору, оцінює альтернативні пропозиції, робить припущення та відповідає на припущення, які робить співрозмовник
		Розуміє, доклавши незначних зусиль, більшість сказаного під час дискусії, але може мати певні труднощі, якщо вступає в дискусію з кількома досвідченими користувачами виучуваної мови, які жодним чином не модифікують своє мовлення
		Висловлює та обґрунтовує власну думку під час дискусії, надаючи відповідні пояснення, аргументи, коментарі
	Цілеспрямована співпраця	Правильно розуміє детальні інструкції
		Допомагає у процесі роботи, запрошуючи інших приєднатися, висловити свою думку тощо
		Детально описує проблему чи ситуацію, розмірковуючи про причини та наслідки, зважуючи переваги та недоліки різних підходів

1	2	3
Інтеракційні	Усна взаємодія	Отримання товарів та послуг
		Обмін інформацією
	Писемна взаємодія	У цілому
		Листування
Записки, повідомлення		
Онлайн-взаємодія	У цілому	

1	2	3
Інтеракційні	Онлайн-взаємодія	Бере активну участь в онлайн-дискусіях, висловлюючи та реагуючи на точки зору з тем, що викликають певний інтерес, за умови, що співрозмовник уникає нестандартних та складних формулювань, а також дає час на написання відповіді
		Здійснює онлайн обмін інформацією з кількома учасниками, ефективно пов'язує власні дописи з тими, що передували їм у гілці, якщо модератор допомагає вести дискусію
		Розпізнає непорозуміння та розбіжності в думках, що виникають під час онлайн-взаємодії, та може впоратися з ними, якщо співрозмовник бажає співпрацювати
		Працює онлайн спільно з іншими членами групи над проєктом, дає/отримує інструкції, обґрунтовує пропозиції та просить роз'яснення задля виконання спільних завдань
Продуктивні	Усне продуккування	У цілому
		Чітко та детально описує і презентує широкий спектр тем, що належать до кола інтересів, наводячи додаткові аргументи та відповідні приклади
		Тривалий монолог: опис власного досвіду
		Дає чіткі, детальні описи широкого кола питань, пов'язаних зі сферою інтересів
		Детально описує значимість для себе певних подій та досвіду
		Тривалий монолог: надання інформації
		Достовірно передає детальну інформацію
		Чітко, детально описує порядок дій, які необхідні для виконати
		Тривалий монолог: обґрунтування власної думки
		Чітко і докладно аргументує власну думку, підкріплюючи її досить детально додатковими деталями та доречними прикладами
		Вибудовує ланцюг логічних аргументів
		Пояснює певну точку зору щодо актуальних питань, представляючи переваги та недоліки різних варіантів
		Виступ перед аудиторією
		Робить чітку, підготовлену презентацію, наводячи аргументи «за» та «проти» певної точки зору, пояснюючи переваги та недоліки різних варіантів
		Дає відповідь на низку уточнювальних запитань досить впевнено і спонтанно, не напружуючи ні себе, ні слухачів

1	2	3
Продуктивні	Писемне продукування	У цілому
		Пише чіткі детальні тексти на різні теми в межах своєї сфери інтересів, синтезуючи та оцінюючи інформацію з низки джерел
		Творче письмо
		Пише чіткі, детальні описи на різноманітні теми, пов'язані зі сферою інтересів
		Пише відгук на фільм, книгу або п'єсу
	Доповіді	Пише есе або доповідь, де наводить аргументи за або проти певної точки зору, пояснює переваги та недоліки різних варіантів
		Синтезує інформацію та аргументи з низки джерел

Орієнтовні параметри для оцінювання навчально-пізнавальних досягнень учнів

Ці параметри стосуються лише оцінювання і не слугують основними орієнтирами у навчанні.

Уміння	Клас	
	10	11
Сприймання на слух (аудіювання)	Обсяг прослуханого у записі матеріалу (у межах)	
	3—4 хв	3—4 хв
Зорове сприймання (читання)	Обсяг одного тексту у словах (у межах)	
	350—400	400—450
Усна взаємодія (діалог)	Висловлення кожного у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)	
	9	9
Усне продукування (монолог)	Обсяг висловлення у реченнях (у межах)	
	12—13	13—14
Писемне продукування (письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)	
	150—180	180—200

Англійська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни вивчуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Спорт і дозвілля Харчування	- описувати ситуації та реалії життя, аналізувати їхні причини і наслідки - висловлювати власні припущення, прогнозувати ймовірність подій і наслідків - описувати події в їхній логічній послідовності, висловлюючи власну точку зору - обговорювати перспективи - давати поради, реагувати на поради інших - аргументувати свою точку зору - вступати в дискусію, привертаючи увагу співрозмовника
Публічна	Природа і погода Живопис Наука і технічний прогрес Україна Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особистість та її якості види особистісних стосунків стосунки з товаришами взаємодопомога вирішення конфліктів
Спорт і дозвілля	роль спорту в житті суспільства та людини спортивні події/змагання здоров'я та спорт
Харчування	національні страви України та країн, мова яких вивчається смаки, уподобання здорова та корисна їжа шкідливі звички
Природа і погода	природні катаклізми та їх види вплив погоди на здоров'я та настрій захист природи

Тема	Лексичний діапазон
Живопис	жанри живопису відомі художники та їхні твори відвідування музею, виставки або галереї українські митці
Наука і технічний прогрес	комп'ютерне обладнання сучасні засоби комунікації та інформації вплив науки на розвиток суспільства технології
Україна	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Країни виучуваної мови (за вибором)	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Шкільне життя	заклади освіти освіта в Україні та за кордоном
Робота і професії	сучасні професії

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Clause	Past Perfect with adverbial clauses of time First and second conditionals <i>So ... that</i> for results and consequences Declarative sentence + <i>so/therefore</i> + declarative sentence
Modality	<i>Use(d) to/would</i> + infinitive for past routines and habits
Phrasal Verb	Phrasal and prepositional verbs: position of indirect object
Phrase	Verbs taking gerund
Preposition	Prepositions of reason and purpose: <i>due to, owing to, so, because</i> Prepositions in time phrases, e.g.: <i>before, for, since, till, until, by</i>
Verb	Past Perfect Continuous Future Continuous Future Perfect <i>Going to/will</i> for predictions Verb + <i>-ing</i> vs. + <i>to</i> infinitive

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Дозвілля	- описувати життєві події, проблеми, власні досягнення і таке інше - висловлювати своє емоційне ставлення до ситуації або предмета обговорення - порівнювати, напр., звичаї, традиції, стилі життя - обговорювати перспективи, давати поради, реагувати на поради інших - висловлювати й аргументувати свою точку зору - вступати в дискусію, привертаючи увагу співрозмовника - підтримувати дискусію, розгортаючи, уточнюючи, вносячи корективи у висловлення співрозмовників або змінюючи тему розмови - висловлювати побажання - демонструвати зацікавленість у предметі розмови - підводити підсумки обговорення - завершувати розмову
Публічна	Мистецтво Наука і технічний прогрес Подорож Україна в світі Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	права та обов'язки молоді норми поведінки та спілкування толерантність, гуманність, благодійність ведення домашнього господарства
Харчування	їжа, напої й закуски корисна та шкідлива їжа пріоритети рецепти страв
Дозвілля	клуби за інтересами кіно, театр, телебачення, Інтернет улюблена вистава/фільм характеристика фільму/вистави/телепрограми фестивалі
Мистецтво	види та жанри мистецтва відвідування мистецьких закладів для самоосвіти емоції

Тема	Лексичний діапазон
Наука і технічний прогрес	галузі науки вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля розвиток науки і техніки в Україні і за кордоном обладнання та персонал
Подорож	подорож Україною та країнами виучуваної мови види туризму
Україна в світі	міжнародні організації: ЄС, ООН, Рада Європи законодавчі акти право норми етикету благодійна діяльність
Країни виучуваної мови (за вибором)	міжнародні відносини знаменні події видатні люди
Шкільне життя	стосунки з товаришами випускні іспити перспектива на майбутнє навчання міжнародні освітні програми
Робота і професії	профорієнтація престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjective	Adjectives formed with suffixes/prefixes (overview) Compound adjectives Present/Past participles as adjectives
Adverb	Common linking words for chronological sequence Advanced adverbials of time: <i>beforehand</i> , <i>afterwards</i>
Clause	Defining vs. non-defining relative clauses Overview of relative pronouns First, second and third conditionals Reported speech with changed tenses Reporting verbs + <i>that</i> + complement clause
Determiner	Overview of all quantifiers with countable/uncountable nouns
Modality	Modals + passive
Verb	Question tags (positive/negative, all tenses) Prepositional vs. phrasal verbs (seperable/inseperable) Overview of all tense forms (active/passive)

Німецька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни вивчуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Спорт і дозвілля Харчування	- описувати ситуації та реалії життя, аналізувати їхні причини і наслідки - висловлювати власні припущення, прогнозувати ймовірність подій і наслідків - описувати події в їхній логічній послідовності, висловлюючи власну точку зору - обговорювати перспективи - давати поради, реагувати на поради інших - аргументувати свою точку зору - вступати в дискусію, привертаючи увагу співрозмовника
Публічна	Природа і погода Живопис Наука і технічний прогрес Україна Країни вивчуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особистість та її якості види особистісних стосунків стосунки з товаришами взаємодопомога вирішення конфліктів
Спорт і дозвілля	роль спорту в житті суспільства та людини спортивні події/змагання обладнання для спорту/дозвілля здоров'я та спорт

Тема	Лексичний діапазон
Харчування	національні страви України та країн, мова яких вивчається смаки, уподобання здорова та корисна їжа шкідливі звички
Природа і погода	природні катаклізми та їх види вплив погоди на здоров'я та настрої захист природи
Живопис	жанри живопису відомі художники та їхні твори відвідування музею, виставки або галереї українські митці
Наука і технічний прогрес	комп'ютерне обладнання сучасні засоби комунікації та інформації вплив науки на розвиток суспільства технології
Україна	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Країни виучуваної мови (за вибором)	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Шкільне життя	заклади освіти освіта в Україні та за кордоном
Робота і професії	сучасні професії

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjektiv	Adjektive auf <i>-a, -er, -el</i>
Pronomen	Demonstrativpronomen <i>solcher, jener, derjenige</i>
Satz	Bedingungssätze mit <i>wenn</i> Satzreihe mit <i>entweder ... oder, nicht ... sondern</i> Sätze mit <i>haben/sein + zu + Infinitiv</i>
Verb	Das Verb <i>lassen</i> Partizip I Plusquamperfekt (im Satzgefüge)

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Дозвілля	- описувати життєві події, проблеми, власні досягнення і таке інше - висловлювати своє емоційне ставлення до ситуації або предмета обговорення - порівнювати, напр., звичаї, традиції, стилі життя - обговорювати перспективи, давати поради, реагувати на поради інших - висловлювати й аргументувати свою точку зору - вступати в дискусію, привертаючи увагу співрозмовника - підтримувати дискусію, розгортаючи, уточнюючи, вносячи корективи у висловлення співрозмовників або змінюючи тему розмови - висловлювати побажання - демонструвати зацікавленість у предметі розмови - підводити підсумки обговорення - завершувати розмову
Публічна	Мистецтво Наука і технічний прогрес Подорож Україна в світі Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	права та обов'язки молоді норми поведінки та спілкування толерантність, гуманність, благодійність ведення домашнього господарства
Харчування	їжа, напої й закуски корисна та шкідлива їжа пріоритети рецепти страв
Дозвілля	клуби за інтересами кіно, театр, телебачення, Інтернет улюблена вистава/фільм характеристика фільму/вистави/телепрограми фестивалі
Мистецтво	види та жанри мистецтва відвідування мистецьких закладів для самоосвіти емоції

Тема	Лексичний діапазон
Наука і технічний прогрес	галузі науки вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля розвиток науки і техніки в Україні та за кордоном обладнання та персонал
Подорож	подорож Україною та країнами вивчуваної мови види туризму
Україна в світі	міжнародні організації: ЄС, ООН, Рада Європи законодавчі акти право норми етикету благодійна діяльність
Країни вивчуваної мови (за вибором)	міжнародні відносини знаменні події видатні люди
Шкільне життя	стосунки з товаришами випускні іспити перспектива на майбутнє навчання міжнародні освітні програми
Робота і професії	профорієнтація престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjektiv	Systematisierung
Satz	Kausalsätze mit <i>ob</i> Konzessivsätze mit <i>obwohl, deswegen, trotzdem</i> Temporalsätze mit <i>seit</i>
Verb	Modalverbe im Perfekt und Plusquamperfekt Aktiv Indirekte Rede mit Modalverben Infinitiv Passiv Passiv mit Modalverben Konjunktiv I (indirekte Rede) Konjunktiv II von <i>haben, sein, können, mögen</i> Konditionalis I (<i>würde</i> + Invinitiv)

Французька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни вивчуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Спорт і дозвілля Харчування	- описувати ситуації та реалії життя, аналізувати їхні причини і наслідки - висловлювати власні припущення, прогнозувати ймовірність подій і наслідків - описувати події в їхній логічній послідовності, висловлюючи власну точку зору - обговорювати перспективи - давати поради, реагувати на поради інших - аргументувати свою точку зору - вступати в дискусію, привертаючи увагу співрозмовника
Публічна	Природа і погода Живопис Наука і технічний прогрес Україна Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особистість та її якості види особистісних стосунків стосунки з товаришами взаємодопомога вирішення конфліктів
Спорт і дозвілля	роль спорту в житті суспільства та людини спортивні події/змагання здоров'я та спорт
Харчування	національні страви України та країн, мова яких вивчається смаки, уподобання здорова та корисна їжа шкідливі звички
Природа і погода	природні катаклізми та їх види вплив погоди на здоров'я та настрої захист природи
Живопис	жанри живопису відомі художники та їхні твори відвідування музею, виставки або галереї українські митці

Тема	Лексичний діапазон
Наука і технічний прогрес	комп'ютерне обладнання сучасні засоби комунікації та інформації вплив науки на розвиток суспільства технології
Україна	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Країни виучуваної мови (за вибором)	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Шкільне життя	заклади освіти освіта в Україні та за кордоном
Робота і професії	сучасні професії

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Phrase	Le discours rapporté au présent et au passé
Préposition	Les prépositions de temps et de lieu
Pronom	Les pronoms possessifs Les pronoms relatifs simples Les pronoms <i>en</i> et <i>y</i>
Verbe	Le futur simple L'imparfait opposé au passé composé Le plus-que-parfait La concordance des temps Le subjonctif présent Le conditionnel présent La négation <i>sans</i> + infinitif La double négation Les formes impersonnelles

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Дозвілля	- описувати життєві події, проблеми, власні досягнення і таке інше - висловлювати своє емоційне ставлення до ситуації або предмета обговорення

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Публічна	Мистецтво Наука і технічний прогрес Подорож Україна в світі Країни виучуваної мови	• порівнювати, напр., звичаї, традиції, стилі життя • обговорювати перспективи, давати поради, реагувати на поради інших • висловлювати й аргументувати свою точку зору • вступати в дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • підтримувати дискусію, розгортаючи, уточнюючи, вносячи корективи у висловлення співрозмовників або змінюючи тему розмови • висловлювати побажання • демонструвати зацікавленість у предметі розмови • підводити підсумки обговорення • завершувати розмову
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	права та обов'язки молоді норми поведінки та спілкування толерантність, гуманність, благодійність ведення домашнього господарства
Харчування	їжа, напої й закуски корисна та шкідлива їжа пріоритети рецепти страв
Дозвілля	клуби за інтересами кіно, театр, телебачення, Інтернет улюблена вистава/фільм характеристика фільму/вистави/телепрограми фестивалі
Мистецтво	види та жанри мистецтва відвідування мистецьких закладів для самоосвіти емоції
Наука і технічний прогрес	галузі науки вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля розвиток науки і техніки в Україні і за кордоном обладнання та персонал
Подорож	подорож Україною та країнами виучуваної мови види туризму

Тема	Лексичний діапазон
Україна в світі	міжнародні організації: ЄС, ООН, Рада Європи законодавчі акти право норми етикету благодійна діяльність
Країни виучуваної мови (за вибором)	міжнародні відносини знаменні події видатні люди
Шкільне життя	стосунки з товаришами випускні іспити перспектива на майбутнє навчання міжнародні освітні програми
Робота і професії	профорієнтація престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	Les adjectifs accompagnés de prépositions
Phrase	Les relations logiques: la cause, la conséquence, le but, l'opposition et la concession La mise en relief
Pronom	Les pronoms compléments <i>en</i> et <i>y</i> (verbes à prepositions) Les pronoms relatifs composés Les doubles pronoms
Verbe	Les formes impersonnelles Le participe passé La concordance des temps Le passif L'infinitif passé Les verbes accompagnés de prépositions

Іспанська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни виучуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Спорт і дозвілля Харчування	- описувати ситуації та реалії життя, аналізувати їхні причини і наслідки - висловлювати власні припущення, прогнозувати ймовірність подій і наслідків - описувати події в їхній логічній послідовності, висловлюючи власну точку зору - обговорювати перспективи - давати поради, реагувати на поради інших - аргументувати свою точку зору - вступати в дискусію, привертаючи увагу співрозмовника
Публічна	Природа і погода Живопис Наука і технічний прогрес Україна Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особистість та її якості види особистісних стосунків стосунки з товаришами взаємодопомога вирішення конфліктів
Спорт і дозвілля	роль спорту в житті суспільства та людини спортивні події/змагання здоров'я та спорт
Харчування	національні страви України та країн, мова яких вивчається смаки, уподобання здорова та корисна їжа шкідливі звички
Природа і погода	природні катаклізми та їх види вплив погоди на здоров'я та настрої захист природи
Живопис	жанри живопису відомі художники та їхні твори відвідування музею, виставки або галереї українські митці
Наука і технічний прогрес	комп'ютерне обладнання сучасні засоби комунікації та інформації вплив науки на розвиток суспільства технології

Тема	Лексичний діапазон
Україна	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Країни виучуваної мови (за вибором)	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Шкільне життя	заклади освіти освіта в Україні та за кордоном
Робота і професії	сучасні професії

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	El uso de los verbos <i>ser</i> y <i>estar</i> con adjetivos
Artículo	El neutro <i>lo</i> y su uso
Construcciones sintácticas fundamentales	Las oraciones causales, consecutivas, finales, concesivas
Perífrasis verbales	<i>Permanecer</i> + gerundio, <i>acabar (tener)</i> + gerundio, <i>venir</i> + gerundio, <i>quedarse</i> + gerundio, <i>llevar</i> + gerundio
Pronombre	Los impersonales (<i>algo, alguien, quienquiera, cualquiera, alguno</i>)
Verbo	Los verbos semicopulativos de cambio (<i>ponerse, hacerse, volverse, quedarse</i>) Presente de Subjuntivo (verbos irregulares) El Modo Subjuntivo en las oraciones simples (con <i>ojalá</i>) La concordancia de los tiempos en Modo Indicativo El Condicional Simple El complemento directo e indirecto

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування Дозвілля	- описувати життєві події, проблеми, власні досягнення і таке інше - висловлювати своє емоційне ставлення до ситуації або предмета обговорення - порівнювати, напр., звичаї, традиції, стилі життя

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Публічна	Мистецтво Наука і технічний прогрес Подорож Україна в світі Країни виучуваної мови	• обговорювати перспективи, давати поради, реагувати на поради інших • висловлювати й аргументувати свою точку зору • вступати в дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • підтримувати дискусію, розгортаючи, уточнюючи, вносячи корективи у висловлення співрозмовників або змінюючи тему розмови • висловлювати побажання • демонструвати зацікавленість у предметі розмови • підводити підсумки обговорення • завершувати розмову
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	права та обов'язки молоді норми поведінки та спілкування толерантність, гуманність, благодійність ведення домашнього господарства
Харчування	їжа, напої й закуски корисна та шкідлива їжа пріоритети рецепти страв
Дозвілля	клуби за інтересами кіно, театр, телебачення, Інтернет улюблена вистава/фільм характеристика фільму/вистави/телепрограми фестивалі
Мистецтво	види та жанри мистецтва відвідування мистецьких закладів для самоосвіти емоції
Наука і технічний прогрес	галузі науки вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля розвиток науки і техніки в Україні і за кордоном обладнання та персонал
Подорож	подорож Україною та країнами виучуваної мови види туризму

Тема	Лексичний діапазон
Україна в світі	міжнародні організації: ЄС, ООН, Рада Європи законодавчі акти право норми етикету благодійна діяльність
Країни виучуваної мови (за вибором)	міжнародні відносини знаменні події видатні люди
Шкільне життя	стосунки з товаришами випускні іспити перспектива на майбутнє навчання міжнародні освітні програми
Робота і професії	профорієнтація престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	De valoración y cantidad (<i>tan, tanto</i>)
Adverbio	De valoración y cantidad (<i>tan, tanto</i>), de duda Locuciones adverbiales de tiempo y de modo
Construcciones sintácticas fundamentales	Las oraciones relativas
Oraciones subordinadas condicionales del II tipo	
Preposición	<i>A, hacia, hasta</i>
Pronombre	Los reflexivos
Verbo	Pretérito Imperfecto de Subjuntivo y su uso

ІНОЗЕМНІ МОВИ

У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

10—11 КЛАСИ

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів на кінець 11-го класу (комунікативна компетентність)

Навчальна програма є рамковою, а відтак проміжні результати за класами визначають учителі, орієнтуючись на кінцевий результат.

Комуніка- тивні види мовленнєвої діяльності	Комунікатив- ні уміння		Рівень та дескриптори володіння англійською мовою на кінець 11-го класу відповідно до За- гальноєвропейських рекомендацій із мовної осві- ти: вивчення, викладання, оцінювання
			B1
1	2	3	
Рецептивні	Сприймання на слух	У цілому	Розуміє основний зміст чіткого нормативного мовлення, зокрема короткі розповіді на знайомі теми, які є типовими для шкільного життя та дозвілля
		Розуміння розмови між іншими людьми	Стежить за основним змістом розгорнутої дискусії, якщо мовлення є чітким і нормативним
		Слухання наживо	Розуміє основний зміст простих коротких висловлень на знайомі теми, якщо мовлення є чітким і нормативним
			Розуміє просту презентацію або демонстрацію на знайомі теми, якщо її підкріплено засобами візуальної наочності (напр. слайди, роздаткові матеріали), розуміючи пояснення до них
			Розуміє основний зміст простого висловлення однієї людини (напр. гίδα на екскурсії), якщо мовлення є чітким і відносно повільним
		Слухання оголошень та інструкцій	Розуміє просту технічну інформацію, зокрема інструкції до побутових приладів
			Виконує детальні інструкції
			Розуміє оголошення в аеропортах, на вокзалах, у літаках, автобусах і потягах, якщо мовлення є чітким і нормативним, а сторонній шум є мінімальним

1	2	3
Рецептивні	Сприймання на слух	Слухання радіо та аудіозаписів
		Розуміє основний зміст випусків радіоновин і нескладний матеріал на знайомі теми, записаний на аудіоносій, якщо мовлення є відносно чітким і повільним
		Розуміє основний зміст і окремі деталі оповідань або розповідей (напр. розповідь про канікули), якщо мовлення є чітким і повільним
		Аудіовізуальне сприймання (телепрограми, фільми, відеозаписи)
	Зорове сприймання	Розуміє зміст фільмів, якщо з відеоряду та вчинків героїв можна отримати уявлення про сюжет, а мовлення є чітким і простим
		Розуміє основний зміст телепрограм на знайомі теми, якщо мовлення є відносно повільним і чітким
		У цілому
		Читає із достатнім рівнем розуміння прості тексти, в яких викладено факти, що стосуються його/її сфери інтересів
		Читання кореспонденції
		Розуміє опис подій, почуттів та побажань в особистих листах, листівках досить добре для того, щоб регулярно спілкуватися з другом
		Розуміє прості особисті листи, листівки, зокрема електронні, та дописи в мережі Інтернет, у яких досить детально розповідається про події та особистий досвід
		Розуміє зміст стандартної офіційної кореспонденції та онлайн-дописів зі сфери власних інтересів
		Читання для орієнтування
		Знаходить і розуміє релевантну інформацію в матеріалі, пов'язаному з повсякденним життям, такому як листи, брошури, короткі офіційні документи
		Добирає важливу інформацію на упаковках про приготування їжі та вживання лікарських засобів
		Визначає, чи стаття, доповідь, огляд відповідають визначеній темі
		Розуміє важливу інформацію у простих, чітко структурованих рекламних оголошеннях у газетах та журналах, якщо в них не забагато аббревіатур

1	2	3
Рецептивні	Зорове сприймання	Читання для отримання інформації та аргументування
		Виокремлює основний зміст простих статей на знайомі теми
		Розуміє більшість фактичної інформації на знайомі теми, з якою він/вона ймовірно стикається, якщо має достатньо часу для повторного читання
		Розуміє основний зміст стислих описів на інформаційних дошках (напр. у музейних експозиціях та на виставках)
		Читання інструкцій
		Розуміє чіткі, прості інструкції до приладів
		Розуміє прості інструкції на упаковках, напр. інструкції щодо приготування їжі
		Розуміє більшість коротких інструкцій із техніки безпеки (напр. інструкції у громадському транспорті або з використання електроприладів)
		Читання для задоволення
		Розуміє докладний опис місць, подій, почуттів і планів у оповіданнях, путівниках і журнальних статтях, якщо мовні засоби часто вживані у повсякденному спілкуванні
Інтеракційні	Усна взаємодія	У цілому
		Використовує широкий діапазон простих мовленнєвих засобів у більшості ситуацій, які виникають під час подорожі чи перебування у країні виучуваної мови. Без підготовки вступає у розмову на теми, що стосуються особистих інтересів, або теми, пов'язані з повсякденним життям (напр. сім'я, хобі, навчання, подорож, останні новини)

1	2	3
Інтеракційні	Бесіда, дискусія та розуміння співрозмовника	Розуміє чітко артикульоване мовлення під час звертання до нього/неї у простих повсякденних ситуаціях, хоча іноді змушений/змушена просити повторити певні слова та фрази
		Вступає без підготовки в розмови на знайомі теми
		Підтримує розмову або дискусію, окремі висловлення в яких іноді є незрозумілими
		Може сам(а) висловити здивування, щастя, сум, цікавість та байдужість та реагує на такі почуття, висловлені співрозмовником
		Висловлює власні погляди й думки та запитує про погляди й думки співрозмовника, обговорюючи теми, що входять до сфери особистих інтересів
		Доносить до співрозмовника свої думки й реакції щодо розв'язання певних проблем або практичних питань, напр. куди піти, що робити, як організувати захід (прогулянку, похід тощо)
		Ввічливо висловлює власні переконання, думки, згоду й незгоду
	Цілеспрямована співпраця	Розуміє основний зміст сказаного; коли необхідно, може повторити частину сказаного співрозмовником, щоб пересвідчитися у взаєморозумінні
		Висловлює свої думки щодо можливого вирішення питання, наводячи короткі аргументи та пояснення
		Може попросити інших висловитися щодо подальших дій
	Отримання товарів та послуг	Орієнтується в більшості ситуацій, які можуть виникнути під час подорожі, а саме резервування готелю, заповнення анкети, замовлення страв тощо. Спілкується з відповідними службовцями
		Орієнтується в типових ситуаціях або у таких, що незначною мірою виходять за межі стандартних, у магазинах, на пошті, у банках
		Просить пояснити різницю між двома або кількома аналогічними товарами у магазині, щоб вибрати один із них, у разі необхідності ставить уточнювальні запитання

1	2	3
Інтеракційні	Обмін ін-формацією	Знаходить і передає просту фактичну інформацію
		Запитує, як дістатися певного місця, та розуміє детальні пояснення
		Дає пораду щодо простих питань зі сфери своєї компетентності
	Писемна взаємодія	У цілому
		Пише особисті листи й записки з запитом або наданням простої актуальної інформації, пояснюючи те, що вважає важливим
		Листування
		Записки, повідомлення
	Онлайн-взаємодія	У цілому
		Онлайн-спілкування та дискусія

1	2	3
Інтеракційні	Онлайн-взаємодія	Цілеспрямована онлайн-співпраця
		Співпрацює онлайн та здійснює обмін, який вимагає простого роз'яснення важливих деталей, зокрема реєструється на навчальний курс, екскурсію, захід, подає заявку на членство
		Взаємодіє онлайн з партнером або невеликою групою, яка працює над проектом, за наявності засобів візуалізації (зображення, статистичні дані, графіки), які ілюструють пов'язані з завданням поняття
		Виконує інструкції і ставить запитання або просить роз'яснення, щоб виконати спільне завдання онлайн
Продуктивні	Усне продукування	У цілому
		Досить вільно описує один із багатьох предметів, що належать до кола його/її інтересів, упорядковуючи свій опис у лінійну послідовність
		Тривалий монолог: опис власного досвіду
		Описує, використовуючи прості мовні засоби, різноманітні знайомі предмети, що входять до сфери особистих інтересів
		Досить вільно продукує у формі лінійної послідовності прості розповіді, історії або описи
		Детально розповідає про власний досвід, описує почуття та реакцію
		Детально передає зміст книги або фільму і повідомляє про свої ставлення та почуття
		Описує події (реальні чи уявні), мрії, сподівання, амбіції
		Тривалий монолог: надання інформації
		Подає просту фактологічну інформацію на знайомі теми, напр. визначає характер проблеми або розповідає, як дістатися певного місця, якщо може заздалегідь підготуватися
		Тривалий монолог: обґрунтування власної думки
		Висловлює власну думку щодо питань, пов'язаних із повсякденним життям, використовуючи прості вирази
		Стисло аргументує та пояснює власні думки, плани, дії
		Схвалює чи не схвалює дії іншої особи та аргументує свою думку
		Виступ перед аудиторією
		Робить достатньо чітку, коротку, підготовлену презентацію на знайому тему зі сфери своїх інтересів, досить чітко пояснює основні моменти
		Відповідає на уточнювальні запитання, але може попросити повторити, якщо темп мовлення був швидким

1	2	3
Продуктивні	Писемне продукування	У цілому
		Пише прості зв'язні тексти на різноманітні знайомі теми у межах своєї сфери інтересів, поєднуючи низку окремих коротких елементів у лінійну послідовність
		Творче письмо
		Пише прості, детальні повідомлення на низку знайомих тем, що входять до сфери особистих інтересів
		Розповідає про свій досвід, описує почуття і реакції у формі простого зв'язного тексту
		Описує подію, недавню подорож (реальну чи уявну)
		Доповіді
		Пише дуже короткі доповіді у стандартному спрощеному форматі, повідомляє поточну фактичну інформацію й аргументує свої дії
		Презентує тему у вигляді короткої доповіді чи плакату, використовуючи фотографії та короткі текстові блоки
		Пише короткий, простий опис знайомого приладу чи продукту

Орієнтовні параметри для оцінювання навчально-пізнавальних досягнень учнів

Ці параметри стосуються лише оцінювання і не слугують основними орієнтирами у навчанні.

Уміння	Клас	
	10	11
Сприймання на слух (аудіювання)	Обсяг прослуханого у записі матеріалу (у межах)	
	3—4 хв	3—4 хв
Зорове сприймання (читання)	Обсяг одного тексту у словах (у межах)	
	250—300	300—350
Усна взаємодія (діалог)	Висловлення кожного у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)	
	8	8
Усне продукування (монолог)	Обсяг висловлення у реченнях (у межах)	
	10—11	11—12
Писемне продукування (письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)	
	100—130	130—150

Англійська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни виучуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Спорт і дозвілля Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Природа і погода Живопис Наука і технічний прогрес Україна Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особистість та її якості види особистісних стосунків стосунки з товаришами
Спорт і дозвілля	роль спорту в житті суспільства та особистості спортивні події/змагання обладнання для спорту/дозвілля враження від матчу/змагань
Харчування	національна кухня України та країн виучуваної мови смаки, уподобання
Природа і погода	природні катаклізми, їх види та наслідки вплив погоди на здоров'я та настрій

Тема	Лексичний діапазон
Живопис	жанри живопису відомі художники та їхні твори відвідування музею, виставки або галереї
Наука і технічний прогрес	комп'ютерне обладнання сучасні засоби комунікації та інформації комп'ютерні технології
Україна	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Країни виучуваної мови (за вибором)	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Шкільне життя	освіта в Україні та за кордоном заклади освіти
Робота і професії	сучасні професії професійні якості та уміння

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Clause	First conditional for future outcomes of a present action or situation Second conditional for hypothetical (counterfactual) current results of a current action or situation
Modality	<i>Use(d) to/Would</i> + infinitive for past routines and habits
Verb	Comparison of common past forms Comparison of common future forms (<i>going to, will</i> + Infinitive) Present Perfect Continuous for ongoing states and conditions Past Perfect Continuous in a range of common situations

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Публічна	Мистецтво Молодь і молодіжна культура Наука і технічний прогрес Природа і довкілля Україна в світі Країни виучуваної мови	- висловлювати свої почуття та емоції - приймати або відхиляти пропозицію - аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку - вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника - висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	норми поведінки та спілкування батьки і діти толерантне ставлення до оточення
Харчування	їжа, напої й закуски особисті пріоритети заклади громадського харчування
Мистецтво	види та жанри мистецтва фестивалі кіно, театр, живопис, телебачення характеристика фільму/вистави/телепрограми опис картини емоції вплив мистецтва на естетичний розвиток людини
Молодь і молодіжна культура	життя і проблеми молоді молодіжний рух в Україні та у світі
Наука і технічний прогрес	вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля
Природа і довкілля	національні парки та заповідники/заказники України, їх охорона екотуризм
Україна в світі	суспільно-політичне життя в країні представницькі місії за кордоном міжнародна співпраця міжнародні організації: ЄС, ООН, Рада Європи
Країни виучуваної мови (за вибором)	міжнародні відносини знаменні події видатні люди

Тема	Лексичний діапазон
Шкільне життя	міжнародні освітні програми випускні іспити
Робота і професії	вибір професії пошук роботи престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverb	<i>Until/When</i> for linking events in the present, past and future
Clause	Relative clauses and compound sentences Direct and reported speech First, second and third conditionals
Verb	Sequence of tenses Infinitive Present/Past participle

Німецька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни вивченої мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Спорт і дозвілля Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Публічна	Природа і погода Живопис Наука і технічний прогрес Україна Країни виучуваної мови	- висловлювати свої почуття та емоції - приймати або відхиляти пропозицію - аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку - вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника - висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особистість та її якості види особистісних стосунків стосунки з товаришами
Спорт і дозвілля	роль спорту в житті суспільства та особистості спортивні події/змагання враження від матчу/змагань
Харчування	національна кухня України та країн виучуваної мови смаки, уподобання
Природа і погода	природні катаклізми, їх види та наслідки вплив погоди на здоров'я та настрої
Живопис	жанри живопису відомі художники та їхні твори відвідування музею, виставки або галереї
Наука і технічний прогрес	комп'ютерне обладнання сучасні засоби комунікації та інформації комп'ютерні технології
Україна	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Країни виучуваної мови (за вибором)	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Шкільне життя	освіта в Україні та за кордоном заклади освіти
Робота і професії	сучасні професії професійні якості та вміння

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjektiv	Deklination der Adjektive auf <i>-a, -e, -er, -el</i>
Pronomen	Demonstrativpronomen <i>dieser, jener, solcher</i>
Satz	Konditionalsätze Die Satzreihe
Verb	Das Verb <i>lassen</i> Partizip I Plusquamperfekt: Vorzeitigkeit

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації
Публічна	Мистецтво Молодь і молодіжна культура Наука і технічний прогрес Природа і довкілля Україна в світі Країни виучуваної мови	• висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертати увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	норми поведінки та спілкування батьки і діти толерантне ставлення до оточення
Харчування	їжа, напої й закуски особисті пріоритети заклади громадського харчування
Мистецтво	види та жанри мистецтва фестивалі кіно, театр, живопис, телебачення характеристика фільму/вистави/телепрограми

Тема	Лексичний діапазон
	опис картини емоції вплив мистецтва на естетичний розвиток людини
Молодь і молодіжна культура	життя і проблеми молоді молодіжний рух в Україні та у світі
Наука і технічний прогрес	вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля
Природа і довкілля	національні парки та заповідники/заказники України, їх охорона екотуризм
Україна в світі	суспільно-політичне життя в країні представницькі місії за кордоном міжнародна співпраця міжнародні організації: ЄС, ООН, Рада Європи
Країни виучуваної мови (за вибором)	міжнародні відносини знаменні події видатні люди
Шкільне життя	міжнародні освітні програми випускні іспити
Робота і професії	вибір професії пошук роботи престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Satz	Temporalsätze Konsekutivsätze Konzessivsätze
Verb	Konjunktiv II von <i>haben, sein, werden, können, mögen</i> Konjunktiv II. Irreale Bedingungssätze (Irreale Konditionalsätze) Die Umschreibung des Konjunktivs II mit <i>würde</i> + Infinitiv (Höflichkeit, Wunsch, Vorschlag, Aufforderung)

Французька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни виучуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Спорт і дозвілля Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей
Публічна	Природа і погода Живопис Наука і технічний прогрес Україна Країни виучуваної мови	• порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	• висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особистість та її якості види особистісних стосунків стосунки з товаришами
Спорт і дозвілля	роль спорту в житті суспільства та особистості спортивні події/змагання враження від матчу/змагань
Харчування	національна кухня України та країн виучуваної мови смаки, уподобання
Природа і погода	природні катаклізми, їх види та наслідки вплив погоди на здоров'я та настрої
Живопис	жанри живопису відомі художники та їхні твори відвідування музею, виставки або галереї
Наука і технічний прогрес	комп'ютерне обладнання сучасні засоби комунікації та інформації комп'ютерні технології
Україна	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята

Тема	Лексичний діапазон
Країни вивчаної мови (за вибором)	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Шкільне життя	освіта в Україні та за кордоном заклади освіти
Робота і професії	сучасні професії професійні якості та вміння

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Phrase	La phrase exclamative L'opposition (<i>mais</i>) Le but (<i>pour</i> + nom/inf) La cause (<i>parce que, à cause de</i>) La conséquence (<i>c'est pour ça, donc</i>)
Pronom	Les pronoms possessifs Les pronoms relatifs
Verbe	Les verbes usuels Les verbes pronominaux Le passé composé L'imparfait Le conditionnel présent La concordance des temps <i>Il faut</i> + infinitif

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації
Публічна	Мистецтво Молодь і молодіжна культура Наука і технічний прогрес Природа і довкілля Україна в світі Країни вивчаної мови	• висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	• висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	норми поведінки та спілкування батьки і діти толерантне ставлення до оточення
Харчування	їжа, напої й закуски особисті пріоритети заклади громадського харчування
Мистецтво	види та жанри мистецтва фестивалі кіно, театр, живопис, телебачення характеристика фільму/вистави/телепрограми опис картини емоції вплив мистецтва на естетичний розвиток людини
Молодь і молодіжна культура	життя і проблеми молоді молодіжний рух в Україні та у світі
Наука і технічний прогрес	вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля
Природа і довкілля	національні парки та заповідники/заказники України, їх охорона екотуризм
Україна в світі	суспільно-політичне життя в країні представницькі місії за кордоном міжнародна співпраця міжнародні організації: ЄС, ООН, Рада Європи
Країни виучуваної мови (за вибором)	міжнародні відносини знаменні події видатні люди
Шкільне життя	міжнародні освітні програми випускні іспити
Робота і професії	вибір професії пошук роботи престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adverbe	Les adverbess de lieu et de fréquence Les adverbess en <i>-ment</i> Les adverbess de temps: passé au futur
Phrase	Le discours indirect au présent

Категорія	Структура
Pronom	Les pronoms relatifs Les pronoms relatifs composés Les pronoms interrogatifs composés
Verbe	Le futur proche Le passé composé opposé à l'imparfait Le subjonctif Le gérondif La concordance des temps Le conditionnel présent Le passif

Іспанська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни виучуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Спорт і дозвілля Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Природа і погода Живопис Наука і технічний прогрес Україна Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особистість та її якості види особистісних стосунків стосунки з товаришами
Спорт і дозвілля	роль спорту в житті суспільства та особистості спортивні події/змагання враження від матчу/змагань
Харчування	національна кухня України та країн виучуваної мови смаки, уподобання
Природа і погода	природні катаклізми, їх види та наслідки вплив погоди на здоров'я та настрої
Живопис	жанри живопису відомі художники та їхні твори відвідування музею, виставки або галереї
Наука і технічний прогрес	комп'ютерне обладнання сучасні засоби комунікації та інформації комп'ютерні технології
Україна	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Країни виучуваної мови (за вибором)	адміністративний та політичний устрій природні ресурси державні свята
Шкільне життя	освіта в Україні та за кордоном заклади освіти
Робота і професії	сучасні професії професійні якості та вміння

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Adjetivo	El uso de los verbos <i>ser</i> y <i>estar</i> con adjetivos
Artículo	El neutro <i>lo</i> y su uso
Perífrasis verbales	<i>Permanecer</i> + gerundio, <i>acabar (tener)</i> + gerundio, <i>venir</i> + gerundio, <i>llevar</i> + gerundio
Pronombre	Los impersonales (<i>algo, alguien, quienquiera, cualquiera, alguno</i>)
Verbo	Los verbos semicopulativos de cambio (<i>ponerse, hacerse, volverse</i>) Presente de Subjuntivo (verbos regulares e irregulares) La concordancia de los tiempos en Modo Indicativo El complemento directo e indirecto

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Я, моя родина, мої друзі Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Мистецтво Молодь і молодіжна культура Наука і технічний прогрес Природа і довкілля Україна в світі Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	норми поведінки та спілкування батьки і діти толерантне ставлення до оточення
Харчування	їжа, напої й закуски особисті пріоритети заклади громадського харчування
Мистецтво	види та жанри мистецтва фестивалі кіно, театр, живопис, телебачення характеристика фільму/вистави/телепрограми опис картини емоції вплив мистецтва на естетичний розвиток людини
Молодь і молодіжна культура	життя і проблеми молоді молодіжний рух в Україні та у світі
Наука і технічний прогрес	вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля
Природа і довкілля	національні парки та заповідники/заказники України, їх охорона екотуризм

Тема	Лексичний діапазон
Україна в світі	суспільно-політичне життя в країні представницькі місії за кордоном міжнародна співпраця міжнародні організації: ЄС, ООН, Рада Європи
Країни виучуваної мови (за вибором)	міжнародні відносини знаменні події видатні люди
Шкільне життя	міжнародні освітні програми випускні іспити
Робота і професії	вибір професії пошук роботи престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — грамати́ка

Категорія	Структура
Adjetivo	De cantidad
Adverbio	De cantidad, de duda Locuciones adverbiales de tiempo y de modo
Construcciones sintácticas fundamentales	Las oraciones relativas
Oraciones subordinadas condicionales del II tipo	
Preposición	<i>A, hacia, hasta</i>
Verbo	Pretérito Imperfecto de Subjuntivo y su uso

**ІНОЗЕМНА МОВА ЯК ДРУГА
У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ШКОЛАХ ІЗ ПОГЛИБЛЕНИМ
ВИВЧЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ МОВ
ТА У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ
10—11 КЛАСИ**

**Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів
на кінець 11-го класу (комунікативна компетентність)**

Навчальна програма є рамковою, а відтак проміжні результати за класами визначають учителі, орієнтуючись на кінцевий результат.

Комуніка- тивні види мовленнєвої діяльності	Комунікатив- ні уміння		Рівень та дескриптори володіння англійською мовою на кінець 11-го класу відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання
			A2+
1	2	3	
Рецептивні	Сприймання на слух	У цілому	Розуміє достатньо, щоб задовольнити конкретні потреби, якщо мовлення є чітким й повільним
		Розуміння розмови між іншими людьми	Визначає в загальних рисах тему дискусії, якщо мовлення чітке й повільне
			Розпізнає, коли мовці погоджуються чи не погоджуються у спілкуванні, якщо мовлення є чітким і повільним
		Слухання наживо	Слідкує за основним змістом демонстрації або презентації на знайому передбачувану тему, якщо мовлення є повільним, чітким, простим і підкріпленим наочною (напр. слайди, роздруковки)
		Слухання оголошень та інструкцій	Розуміє та виконує інструкції щодо звичних повсякденних занять (напр. спорт, приготування їжі і таке інше), якщо мовлення є чітким і повільним
			Розуміє прості оголошення (напр. повідомлення на автовідповідачі або оголошення по радіо щодо кіносеансів чи спортивних подій, оголошення про запізнення потяга або повідомлення через гучномовець у супермаркеті), якщо мовлення є чітким і повільним

1	2	3
Рецептивні	Сприймання на слух	Слухання радіо та аудіозаписів
		Розуміє найважливішу інформацію, що міститься в короткій аудіореklamі товарів та послуг, які входять до сфери інтересів (напр. компакт-диски, відеоігри, подорожі)
		Розуміє, слухаючи інтерв'ю по радіо, як люди проводять дозвілля, що саме їм подобається і не подобається робити, якщо мовлення є чітким і повільним
		Аудіовізуальне сприймання (телепрограми, фільми, відеозаписи)
	Зорове сприймання	Визначає головну думку новин, у яких висвітлюються події, надзвичайні ситуації і таке інше, якщо візуальний ряд відповідає коментарям
		Слідкує за телерекламою або трейлером, розуміючи, про що говорять актори, якщо відеоряд значним чином підкріплює сказане, а мовлення чітке й відносно повільне
		У цілому
		Розуміє короткі прості тексти на знайомі теми конкретного типу, побудовані на основі широко-вживаного мовного матеріалу, пов'язаного з побутом і навчанням
		Читання листів
		Розуміє простий особистий лист, електронний лист або допис у мережі Інтернет, у якому автор пише на знайомі теми (напр. про друзів та сім'ю) або розпитує про них
		Розуміє основні типи стандартних листів, електронних повідомлень і факсів (запити, замовлення, підтвердження) на знайомі теми
		Читання для орієнтування
		Знаходить потрібну інформацію у практичних конкретних передбачуваних текстах (напр. путівниках, рецептах), якщо у них використано простий мовний інвентар
		Розуміє основну інформацію у коротких та простих описах товарів у брошурах та на веб-сайтах (напр. портативні цифрові прилади, фотокамери і таке інше)
		Читання для інформації та аргументації
		Знаходить конкретну інформацію у простішому писемному матеріалі у формі листів, брошур, коротких газетних статей, що описують події

1	2	3
Рецептивні	Зорове сприймання	Читання для інформації та аргументації Розуміє в загальних рисах новини, в яких повідомляється про події, що стосуються відомих тем, якщо зміст знайомий і передбачуваний Знаходить основну інформацію в коротких новинах чи простих статтях, у яких цифри, імена, ілюстрації та заголовки відіграють важливу роль і допомагають зрозуміти текст
		Читання інструкцій Розуміє правила та інструкції (напр. правила безпеки, дорожнього руху), якщо у них використано простий мовний інвентар Розуміє короткі письмові інструкції з покроковими ілюстраціями (напр. для підключення нового обладнання)
		Читання для задоволення Розуміє достатньо для того, щоб читати короткі, прості історії та комікси, в основі яких лежать знайомі конкретні ситуації, а мовні засоби часто вживані у повсякденному спілкуванні Розуміє основні думки у коротких журнальних статтях і записах у путівниках, які пов'язані з конкретними повсякденними темами (напр. захоплення, спорт, дозвілля, тварини)
Інтеракційні	Усна взаємодія	У цілому Спілкується досить легко в реальних та умовних комунікативних ситуаціях, якщо співрозмовник допоможе в разі необхідності. Веде прості повсякденні розмови без надмірних зусиль; ставить запитання і відповідає на запитання, обмінюється думками та інформацією на близькі/знайомі теми у передбачуваних повсякденних ситуаціях
		Бесіда, дискусія та розуміння співрозмовника Установлює комунікативний контакт: привітання й прощання, представлення, подяка Загалом розуміє мовлення, якщо воно чітке, нормативне, звернене безпосередньо до нього/неї і якщо час від часу може попросити повторити чи перефразувати сказане Бере участь у коротких повсякденних розмовах на теми, що входять до сфери особистих інтересів Простими словами розповідає про своє самопочуття, висловлює подяку

1	2	3
Інтеракційні	Усна взаємодія	Бесіда, дискусія та розуміння співрозмовника
		Просить про послугу (напр. позичити щось), пропонує послугу й може відповісти, якщо його просять про послугу
		Обмінюється думками, порівнює предмети і людей, використовуючи дуже прості мовні засоби
		Погоджується або не погоджується з іншими, аргументуючи свою думку
		Цілеспрямована співпраця
		Розуміє достатньо, щоб без надмірних зусиль впоратися з простими повсякденними завданнями, а у разі нерозуміння просить повторити сказане, використовуючи дуже прості мовні засоби
		Обговорює плани з партнером або в групі, пропонує і відповідає на пропозиції
		Отримання товарів та послуг
		Орієнтується у загальних аспектах повсякденного життя, таких як подорож, житло, їжа і покупки
		Спілкується у передбачуваних повсякденних ситуаціях (на пошті, на вокзалі, у магазині), використовуючи широкий спектр простих мовних засобів
		Отримує потрібну інформацію в туристичному бюро, якщо її викладено простими мовними засобами, без використання спеціалізованих термінів
	Обмін інформацією	Розуміє достатньо, щоб без надмірних зусиль спілкуватись у простих, повсякденних ситуаціях, задовольняючи практичні повсякденні потреби
		Знаходить і передає просту фактологічну інформацію
		Ставить і відповідає на питання про звички й повсякденні справи, вільний час, минулі події, плани та наміри
		Ставить прості запитання та надає прості пояснення й інструкції щодо того, як дістатися певного місця
	Писемна взаємодія	У цілому
		Пише особисті листи й записки, пов'язані зі сферою нагальних потреб
		Листування
		Обмінюється інформацією через текстові повідомлення (SMS), електронні або традиційні короткі листи, відповідаючи на питання особи, з якою спілкується
		Записки, повідомлення
		Записує короткі, прості повідомлення, якщо може попросити повторити чи перефразувати

1	2	3
Інтеракційні	Онлайн-взаємодія	У цілому
		Спілкується онлайн на побутові теми, використовуючи мовні кліше. Розміщує в мережі Інтернет короткі описові дописи про повсякденну діяльність та почуття. Обмінюється простими коментарями з іншими дописувачами
		Онлайн-спілкування та дискусія
		Представляється та веде онлайн прості розмови, ставить та відповідає на запитання, обмінюється думками на передбачувані повсякденні теми, якщо має достатньо часу, щоб сформулювати відповіді, і спілкується одночасно лише з одним співрозмовником
		Створює короткі описові онлайн-дописи, які стосуються повсякденних питань, суспільної діяльності та почуттів, використовуючи прості мовні засоби для опису ключових деталей
		Коментує онлайн-дописи інших людей, якщо автори використовують прості мовні засоби, реагує на вбудовані медіа, висловлює здивування, цікавість та байдужість, послуговуючись простими мовленнєвими конструкціями
		Цілеспрямована онлайн-співпраця
		Використовує мовні кліше, розв'язуючи повсякденні питання, що виникають під час онлайн-спілкування (напр. наявність певних моделей і спеціальних пропозицій, дата доставки, адреса і таке інше)
		Обмінюється онлайн базовою інформацією зі співрозмовником, який готовий допомогти, якщо необхідно розв'язати проблему або виконати спільне завдання
		Взаємодіє онлайн із партнером або групою під час роботи над простим спільним завданням; просить про роз'яснення; виконує прості інструкції за наявності засобів візуалізації (зображення, статистичні дані, графіки), які ілюструють пов'язані з завданням поняття

1	2	3
Продуктивні	Усне продукування	У цілому
		Описує або представляє людей, розпорядок дня, смаки та уподобання у вигляді короткого зв'язного висловлювання, побудованого з простих фраз та речень
		Тривалий монолог: опис власного досвіду
		Розповідає історії або описує щось у формі простого переліку подій
		Описує своє повсякденне оточення, напр. людей, місця, досвід навчання, особисті речі
		Стисло, за допомогою простих мовних засобів описує дії та події, плани та домовленості, звички, події з минулого, особистий досвід
		Тривалий монолог: надання інформації
	Писемне продукування	Дає прості пояснення, як дістатися з одного пункту в інший, використовуючи елементарні мовні засоби (напр. праворуч, прямо, спочатку, потім, далі)
		Тривалий монолог: обґрунтування власної думки
		Пояснює, що подобається і не подобається, чому надає перевагу; робить прості, прямі порівняння, аргументуючи свою думку
		Виступ перед аудиторією
		Робить коротку, відрепетизовану презентацію на тему, пов'язану з повсякденним життям, коротко аргументує і пояснює свої думки, плани та дії
		Дає відповіді на обмежену кількість уточнювальних запитань
		У цілому
	Творче письмо	Пише низку простих фраз і речень, з'єднаних простими словами-зв'язками, напр. «та/і/й», «але/проте» і «тому, що»
		Творче письмо
		Пише зв'язну розповідь про своє оточення, напр. про людей, місця, навчання
		Дуже стисло, на елементарному рівні описує події, минулі дії та особистий досвід
		Розповідає прості історії (напр. про події, що відбулися під час канікул)
	Доповіді	Пише прості тексти на знайомі теми, які входять до сфери інтересів, поєднує речення словами-зв'язками
		Пише про свої враження й переконання на теми, що входять до сфери особистих інтересів (напр. стиль життя та культура), використовує базові слова та вирази повсякденного вжитку

Орієнтовні параметри для оцінювання навчально-пізнавальних досягнень учнів

Ці параметри стосуються лише оцінювання і не слугують основними орієнтирами у навчанні.

Уміння	Клас	
	10	11
Усне сприймання (аудіювання)	Обсяг прослуханого у записі матеріалу (у межах)	
	2—3 хв	3—4 хв
Зорове сприймання (читання)	Обсяг одного тексту у словах (у межах)	
	200—250	200—250
Усна взаємодія (діалог)	Висловлення кожного у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)	
	7	7
Усне продукування (монолог)	Обсяг висловлювання у реченнях (у межах)	
	9—10	9—10
Писемне продукування (письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)	
	80—90	90—100

Англійська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни вивчуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Стиль життя Бібліотека	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Публічна	Засоби масової інформації Музика Україна Країни виучуваної мови	• аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Стиль життя	повсякденні дії громадські розваги та види дозвілля здоровий спосіб життя друзі за листуванням кореспонденція
Бібліотека	літературні жанри сучасні бібліотеки та їх обслуговування улюблені книги, письменники, літературні герої
Засоби масової інформації	періодичні видання рубрики безпечний Інтернет
Музика	музичні жанри, стилі, інструменти композитори, музиканти відвідування концертів
Україна	географічні поняття та об'єкти країна та люди
Країни виучуваної мови	географічні поняття та об'єкти країна та люди
Шкільне життя	типи шкіл навчальний персонал система оцінювання школи за кордоном та в Україні

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Clause	Comparisons with <i>as ... as</i> <i>Either ... or, neither ... nor</i> <i>Make/help/let + NP + VP</i> <i>Reported speech with changed tenses</i> <i>Reported yes/no questions</i> <i>Reported wh-questions with ask/tell/know</i>

Категорія	Структура
Determiner	Countable vs. uncountable nouns
Phrase	<i>Said to/Asked/Told</i> + person + <i>to</i> + VPinf (<i>Not</i>) <i>allowed/permitted to</i> + VPinf
Verb	<i>Do/Did</i> as a placeholder (substitute) for verbs Past Perfect Continuous Passive Voice

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Стиль життя Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Мистецтво Україна Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Стиль життя	здоровий спосіб життя норми поведінки та спілкування батьки і діти толерантне ставлення до оточення
Харчування	їжа, напої й закуски особисті пріоритети заклади громадського харчування
Засоби масової інформації	преса, періодичні видання безпечний Інтернет

Тема	Лексичний діапазон
Мистецтво	види та жанри мистецтва кіно, театр, живопис, телебачення характеристика фільму/вистави/телепрограми опис картини емоції
Україна	географічні поняття географічне положення клімат населення
Країни виучуваної мови	географічні поняття географічне положення клімат населення
Шкільне життя	типи шкіл в Україні та за кордоном правила поведінки в навчальних закладах
Робота і професії	престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Clause	First conditional
	Reported speech with changed tenses
Modal Verbs	<i>May/might</i> for likelihood
Phrase	Verbs <i>taking to</i> + infinitive
Preposition	Prepositions in time phrases, e.g. <i>during, for, since, throughout, till, until, as soon as, if, when</i>
Verb	Present/Past Perfect active/passive

Німецька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни виучуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Стиль життя Бібліотека	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Музика Україна Країни вивченої мови	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Стиль життя	повсякденні дії громадські розваги та види дозвілля здоровий спосіб життя друзі за листуванням кореспонденція
Бібліотека	літературні жанри сучасні бібліотеки та їх обслуговування улюблені книги, письменники, літературні герої
Засоби масової інформації	періодичні видання рубрики безпечний Інтернет
Музика	музичні жанри, стилі, інструменти композитори, музиканти відвідування концертів
Україна	географічні поняття та об'єкти країна та люди

Тема	Лексичний діапазон
Країни виучуваної мови	географічні поняття та об'єкти країна та люди
Шкільне життя	типи шкіл навчальний персонал система оцінювання школи за кордоном та в Україні

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjektiv	Substantivierte Adjektive
Adverb	Pronominaladverbien
Pronomen	Relativpronomen
Satz	Attributsätze Finalsätze
Substantiv	Substantive fremder Herkunft
Verb	Infinitivkonstruktion <i>um ... zu</i> + Infinitiv

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Стиль життя Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Мистецтво Україна Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Стиль життя	здоровий спосіб життя норми поведінки та спілкування батьки і діти толерантне ставлення до оточення
Харчування	їжа, напої й закуски особисті пріоритети заклади громадського харчування
Засоби масової інформації	преса, періодичні видання безпечний Інтернет
Мистецтво	види та жанри мистецтва кіно, театр, живопис, телебачення характеристика фільму/вистави/телепрограми опис картини емоції
Україна	географічні поняття географічне положення клімат населення
Країни виучуваної мови	географічні поняття географічне положення клімат населення
Шкільне життя	типи шкіл в Україні та за кордоном правила поведінки в навчальних закладах
Робота і професії	престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjektiv	Steigerungsstufen der Adjektive (besondere Formen)
Adverb	Temporaladverbien
Pronomen	Systematisierung
Satz	Lokalsätze
Substantiv	Systematisierung
Verb	Konjunktiv II Infinitivkonstruktionen <i>statt ... zu</i> + Infinitiv, <i>ohne ... zu</i> + Infinitiv
Zahlwort	Systematisierung

Французька мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни вивчуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Стиль життя Бібліотека	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Музика Україна Країни вивчуваної мови	
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Стиль життя	повсякденні дії громадські розваги та види дозвілля здоровий спосіб життя друзі за листуванням кореспонденція
Бібліотека	літературні жанри сучасні бібліотеки та їх обслуговування улюблені книги, письменники, літературні герої
Засоби масової інформації	періодичні видання рубрики безпечний Інтернет

Тема	Лексичний діапазон
Музика	музичні жанри, стилі, інструменти композитори, музиканти відвідування концертів
Україна	географічні поняття та об'єкти країна та люди
Країни виучуваної мови	географічні поняття та об'єкти країна та люди
Шкільне життя	типи шкіл навчальний персонал система оцінювання школи за кордоном та в Україні

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjectif	L'adjectif indéfini tout Le comparatif de l'adjectif
Adverbe	Les adverbes de quantité Le comparatif de l'adverbe
Phrase	Les articulateurs chronologiques (<i>tout d'abord/puis/ensuite/après/enfin/premièrement/deuxièmement</i>)
Pronom	Les pronoms compléments <i>en</i> et <i>y</i> Les pronoms interrogatifs simples
Verbe	Les verbes du type <i>prendre</i> Le passé composé L'imparfait La négation

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Стиль життя Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Публічна	Засоби масової інформації Мистецтво Україна Країни виучуваної мови	• аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Стиль життя	здоровий спосіб життя норми поведінки та спілкування батьки і діти толерантне ставлення до оточення
Харчування	їжа, напої й закуски особисті пріоритети заклади громадського харчування
Засоби масової інформації	преса, періодичні видання безпечний Інтернет
Мистецтво	види та жанри мистецтва кіно, театр, живопис, телебачення характеристика фільму/вистави/телепрограми опис картини емоції
Україна	географічні поняття географічне положення клімат населення
Країни виучуваної мови	географічні поняття географічне положення клімат населення
Шкільне життя	типи шкіл в Україні та за кордоном правила поведінки в навчальних закладах
Робота і професії	престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Категорія	Структура
Phrase	La phrase interro-négative L'opposition (<i>mais</i>) Le but (<i>pour</i> + nom/inf) La cause (<i>parce que, à cause de</i>) La conséquence (<i>c'est pour ça, donc</i>)
Pronom	Les pronoms interrogatifs composés Les pronoms relatifs Les pronoms relatifs composés Les pronoms démonstratifs
Verbe	Le passé simple Le futur simple Le passif <i>Si</i> + présent/futur (condition) Le conditionnel présent

Іспанська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, напр. «Україна» + «Країни вичуваної мови», «Шкільне життя» + «Робота і професії».

Мовний інвентар добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі лексичні або граматичні теми.

10-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Стиль життя Бібліотека	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Публічна	Засоби масової інформації Музика Україна Країни виучуваної мови	• приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Освітня	Шкільне життя	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Стиль життя	повсякденні дії громадські розваги та види дозвілля здоровий спосіб життя друзі за листуванням кореспонденція
Бібліотека	літературні жанри сучасні бібліотеки та їх обслуговування улюблені книги, письменники, літературні герої
Засоби масової інформації	періодичні видання рубрики безпечний Інтернет
Музика	музичні жанри, стилі, інструменти композитори, музиканти відвідування концертів
Україна	географічні поняття та об'єкти країна та люди
Країни виучуваної мови	географічні поняття та об'єкти країна та люди
Шкільне життя	типи шкіл навчальний персонал система оцінювання школи за кордоном та в Україні

Мовний інвентар — граматика

Категорія	Структура
Adjetivo	Grados de comparación de los adjetivos (<i>más ... que, menos ... que, tan ... como, -ísimo, -ísima</i>)
Adverbio	<i>Muy, mucho</i> y sus usos
Preposición	De tiempo, de lugar. Las formas contractas <i>al, del</i>
Pronombres personales	Caso dativo y acusativo

Категорія	Структура
Sustantivo	La concordancia con el adjetivo
Verbo	La concordancia de los tiempos en Modo Indicativo El Modo Subjuntivo El Presente de Subjuntivo

11-й клас

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції
Особистісна	Стиль життя Харчування	• надавати інформацію та ставити запитання з метою уточнення інформації • висловлювати своє ставлення до вчинків, думок, позицій інших людей • порівнювати події, факти, явища • висловлювати свої почуття та емоції • приймати або відхиляти пропозицію • аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку • вести дискусію, привертаючи увагу співрозмовника • висловлювати свої переконання, думки, згоду або незгоду
Публічна	Засоби масової інформації Мистецтво Україна Країни виучуваної мови	
Освітня	Шкільне життя Робота і професії	

Мовний інвентар — лексика

Тема	Лексичний діапазон
Стиль життя	здоровий спосіб життя норми поведінки та спілкування батьки і діти толерантне ставлення до оточення
Харчування	їжа, напої й закуски особисті пріоритети заклади громадського харчування
Засоби масової інформації	преса, періодичні видання безпечний Інтернет
Мистецтво	види та жанри мистецтва кіно, театр, живопис, телебачення характеристика фільму/вистави/телепрограми опис картини емоції

Тема	Лексичний діапазон
Україна	географічні поняття географічне положення клімат населення
Країни виучуваної мови	географічні поняття географічне положення клімат населення
Шкільне життя	типи шкіл в Україні та за кордоном правила поведінки в навчальних закладах
Робота і професії	престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє

Мовний інвентар — граматики

Категорія	Структура
Artículo	El uso de los determinados e indeterminados
Conjunción	<i>Ni ... ni, así ... como, también, tampoco, no solo ... sino</i>
Oraciones condicionales	El I tipo de oraciones condicionales
Perífrasis verbales	<i>Iniciar a + inf, principar a + inf, tener + participio</i>
Preposición	De lugar, de tiempo, de modo
Pronombre	Pronombres negativos
Sustantivo	Sustantivos compuestos en singular y en plural
Verbo	Las formas impersonales del verbo Pretérito Perfecto de Subjuntivo El gerundio Las construcciones verbales con el gerundio (<i>ir/andar + gerundio, acabar + gerundio, venir + gerundio, llevar + gerundio, seguir/continuar + gerundio, quedarse + gerundio</i>)

ЗМІСТ

Ключові життєві уміння	1
Вступ	5
Іноземні мови	8
Аналіз та рекомендації до проведення окремих конкурсних випробовувань у рамках всеукраїнського конкурсу «Учитель року — 2019» у номінації «Французька мова»	10
Оцінювання навчальних досягнень учнів	18
Ведення шкільної документації	19
Організаційні питання	20
Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня	
Загальні положення типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня	21
Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін	22
Очікувані результати навчання здобувачів освіти.	25
Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти	30
Перелік освітніх галузей	30
Логічна послідовність вивчення предметів	31
Рекомендовані форми організації освітнього процесу.	31
Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.	32
Освітня програма закладу базової середньої освіти.	33
Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов (5—9 класи)	
Пояснювальна записка	57
Іноземні мови у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням іноземних мов (5—9 класи)	77

Іноземні мови в загальноосвітніх навчальних закладах (5—9 класи)	114
Іноземна мова як друга у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням іноземних мов і в загальноосвітніх навчальних закладах (5—9 класи)	149
Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня	
Загальні положення типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня	185
Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін	186
Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти	189
Перелік освітніх галузей	189
Логічна послідовність вивчення предметів	189
Рекомендовані форми організації освітнього процесу.	189
Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	191
Освітня програма закладу базової середньої освіти.	192
Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10—11 класи	
Пояснювальна записка	196
Іноземні мови у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням іноземних мов. 10—11 класи	207
Іноземні мови у загальноосвітніх навчальних закладах. 10—11 класи	230
Іноземна мова як друга у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням іноземних мов та у загальноосвітніх навчальних закладах. 10—11 класи . . .	251

УДК 811.1:37.091.214(073)
I-67

Навчальні програми для учнів
закладів загальної середньої освіти II ступеня затверджені
Міністерством освіти і науки України (наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804)

Навчальні програми для учнів
закладів загальної середньої освіти III ступеня затверджені
Міністерством освіти і науки України (наказ МОНУ від 23.10.2017 № 1407)

I-67 **Іноземні мови. 5–11 класи : навчальні програми та методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу в 2019/2020 навчальному році / Укладач М. Н. Шопулко. — Харків : Вид-во «Ранок», 2019. — 272 с.**

ISBN 978-617-09-5735-1

Збірник містить чинні навчальні програми з іноземних мов, методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу в 2019/2020 навчальному році.

Посібник допоможе вчителю скласти календарно-тематичний план, підготувати матеріали для оцінювання навчальних досягнень учнів відповідно до чинних вимог.

Для вчителів іноземної мови закладів загальної середньої освіти.

УДК 811.1:37.091.214(073)

Навчальне видання
ІНОЗЕМНІ МОВИ
5–11 класи
Навчальні програми
та методичні рекомендації щодо
організації навчально-виховного
процесу в 2019/2020 навчальному році

Редактор *С. А. Зіміна*
Технічний редактор *С. Я. Захарченко*
Верстка *С. О. Петрачков*

Регіональні представництва
видавництва «Ранок»:

З питань придбання продукції
видавництва «Ранок» звертатися за тел.:
у Харкові – (057) 727-70-80;
Києві – (044) 360-56-37, 377-73-23;
Вінниці – (067) 506-65-95;
Дніпрі – (056) 785-01-74, 789-06-24;

И580079У. Підписано до друку 22.07.2019.
Формат 60×90/16. Папір друкарський.
Гарнітура Шкільна. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 17,0.

ТОВ Видавництво «Ранок»,
вул. Кібальчича, 27, к. 135, Харків, 61071.
Свідцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5215 від 22.09.2016.
Для листів: вул. Космічна, 21а, Харків, 61145.

E-mail: office@ranok.com.ua
Тел. (057) 719-48-65,
тел./факс (057) 719-58-67.

Київ – тел. (044) 229-84-01,
e-mail: office.kyiv@ranok.com.ua,
Львів – тел. (067) 269-00-61,
e-mail: office.lviv@ranok.com.ua.

Житомирі – (067) 122-63-60;
Львові – (032) 244-14-36;
Миколаєві та Одесі – (067) 551-10-79;
Черкасах – (0472) 51-22-51;
Чернігові – (0462) 93-14-30.
E-mail: commerce@ranok.com.ua.

«Книга поштою»: вул. Котельниківська, 5, Харків, 61051.
Тел. (057) 727-70-90, (067) 546-53-73.

E-mail: pochta@ranok.com.ua

www.ranok.com.ua

ISBN 978-617-09-5735-1

© М. Н. Шопулко, укладання, 2019
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2019

Нормативні документи Міністерства освіти і науки України

до нового навчального року — у збірниках для вчителів

Початкова школа:

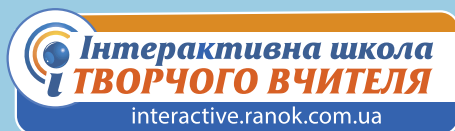
- Типові освітні програми. Збірники для 1–2, 3–4 класів
- Іноземні мови. 1–4 класи. Типові освітні програми та методичні рекомендації

Основна школа:

- Українська мова. 5–11 класи
- Українська література. 5–11 класи
- Математика. 5–11 класи
- Іноземні мови. 5–11 класи
- Російська мова. 5–11 класи
- Зарубіжна література. 5–11 класи
- Суспільствознавчі предмети. 5–11 класи
- Біологія та екологія. 6–11 класи
- Географія та економіка. 6–11 класи
- Хімія. 7–11 класи
- Фізика і астрономія. 7–11 класи
- Інформатика. 5–11 класи
- Трудове навчання та технології. 5–11 класи

Посібники дадуть відповіді на актуальні питання, що хвилюють учителів напередодні навчального року:

- *складання календарно-тематичних планів* за чинними програмами
- *особливості організації освітнього процесу* на засадах компетентнісного підходу

www.ranok.com.ua